

SEANCE DU MARDI 12 JUIN 1979
VERGADERING VAN DINSDAG 12 JUNI 1979ASSEMBLEE
VOLTALLIGE VERGADERING

SOMMAIRE :

CONGES :

Page 580.

MESSAGES :

Page 580.

Chambre des représentants.

DEMISSION DE M. LEO VANACKERE :

Page 581.

COMMUNICATION :

Page 581.

Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe.

PROJETS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1979.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1978.

Crédits : Commerce extérieur.

Discussion générale (Suite). — *Orateurs* : MM. Carpels, rapporteur, Lahaye, Neuray, Jorissen, Radoux, van Waterschoot, D'Haeyer, Nutkewitz, R. Gillet, M. Outers, ministre du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, p. 581.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1979.

Vote des articles, p. 595.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1978.

Vote des articles, p. 598.

Projet de loi portant de nouvelles mesures en faveur des victimes du devoir patriotique.

Discussion générale. — *Orateurs* : MM. De Rore, rapporteur, Sweert, M. Califice, ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions, p. 598.

Vote des articles, p. 601.

Ann. parl. Sénat — Session extraordinaire 1979
Parlem. Hand. Senaat — Buitengewone zitting 1979

INHOUDSOPGAVE :

VERLOF :

Bladzijde 580.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 580.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

ONTSLAG VAN DE HEER LEO VANACKERE :

Bladzijde 581.

MEDEDELING :

Bladzijde 581.

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1979.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1978.

Kredieten : Buitenlandse Handel.

Algemene bespreking (Voortzetting). — *Sprekers* : de heren Carpels, verslaggever, Lahaye, Neuray, Jorissen, Radoux, van Waterschoot, D'Haeyer, Nutkewitz, R. Gillet, de heer Outers, minister van Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, blz. 581.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1979.

Stemming over de artikelen, blz. 595.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1978.

Stemming over de artikelen, blz. 598.

Ontwerp van wet houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de slachtoffers van de vaderlandslievende plicht.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heren De Rore, verslaggever, Sweert, de heer Califice, minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen, blz. 598.

Stemming over de artikelen, blz. 601.

Projet de loi modifiant la législation relative aux pensions des victimes civiles des deux guerres et de leurs ayants droit.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Verleysen, rapporteur, p. 608.

Vote des articles, p. 608.

Projet de loi modifiant les rapports constants par lesquels les montants des pensions des victimes civiles des deux guerres et de leurs ayants droit sont liés aux montants des pensions de réparation.

Discussion et vote des articles, p. 610.

INTERPELLATIONS (Demande):

Page 611.

M. Houben au ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions sur « les indemnités en matière d'Ami ».

Mme Mayence-Goossens au ministre de la Justice sur « la grève des gardiens de prisons ».

Ontwerp van wet tot wijziging van de wetten betreffende de pensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen en hun rechthebbenden.

Algemene bespreking. — *Spreker*: de heer Verleysen, verslaggever, blz. 608.

Stemming over de artikelen, blz. 608.

Ontwerp van wet tot wijziging van de vaste verhoudingen waarbij de bedragen van de pensioenen voor burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen en hun rechthebbenden aan de bedragen van de vergoedingspensioenen worden gekoppeld.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 610.

INTERPELLATIES (Verzoek):

Bladzijde 611.

De heer Houben tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over « de vergoedingen Ziv ».

Mevr. Mayence-Goossens tot de minister van Justitie over « de staking van de gevangenisbewakers ».

PRESIDENCE DE M. ROBERT VANDEKERCKHOVE, PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER ROBERT VANDEKERCKHOVE, VOORZITTER

MM. Bogaerts et Jorissen, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Bogaerts en Jorissen, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Demuyter, pour raisons personnelles jusqu'au 22 juin 1979; Vernimmen, en mission jusqu'au 22 juin 1979; Deleeck et Toussaint M., en mission à l'étranger, demandent un congé.

Vragen verlof: de heren Demuyter, persoonlijke redenen tot 22 juni 1979; Vernimmen, met opdracht tot 22 juni 1979; Deleeck en Toussaint M., met opdracht in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. du Monceau et Hismans, retenus par des obligations professionnelles; van de Put, retenu par d'autres devoirs; Gerits, retenu par des devoirs professionnels, demandent de les excuser de ne pouvoir assister à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren du Monceau en Hismans, wegens beroepsplichten; van de Put, wegens andere plichten; Gerits, wegens ambtsplechten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

BOODSCHAPPEN — MESSAGES

De Voorzitter. — Bij boodschappen van 7 juni 1973 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapenen en op de handel in munitie.

Par messages du 7 juin 1979, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

— Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Renvoi à la commission de la Justice.

2° Houdende wijziging van de wet van 1 augustus 1974 tot oprichting van gewestelijke intellingen, in voorbereiding van de toepassing van artikel 107^{quater} van de Grondwet, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1977.

2° Modifiant la loi du 1er août 1974 créant des institutions régionales à titre préparatoire à l'application de l'article 107^{quater} de la Constitution, modifiée par la loi du 19 juillet 1977.

— Verwezen naar de commissie voor de herziening van de Grondwet en de hervorming der instellingen.

Renvoi à la commission de révision de la Constitution et de la réforme des institutions.

3° Houdende de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979.

3° Contenant le budget des Dotations culturelles de l'année budgétaire 1979.

— Op de agenda geplaatst.

Inscrit à l'ordre du jour.

Bij boodschappen van dezelfde dag deelt de Kamer tevens mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Tot interpretatie en wijziging van het statuut van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart, omgewerkt bij koninklijk besluit van 3 december 1968.

2° Tot aanvulling van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Par messages du même jour, la Chambre fait également connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi :

1° Portant interprétation et modification du statut de l'Office régulateur de la navigation intérieure, refondu par arrêté royal du 3 décembre 1968.

2° Complétant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

ONTSLAG VAN DE HEER LEO VANACKERE DEMISSION DE M. LEO VANACKERE

De Voorzitter. — Bij brief van 11 juni 1979 deelt onze collega de heer Leo Vanackere mede dat hij die dag de eed heeft afgelegd als gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, waardoor er een einde komt aan zijn mandaat van senator.

Par lettre du 11 juin 1979, notre collègue M. Leo Vanackere fait savoir qu'il a prêté serment ce jour comme gouverneur de la province de la Flandre occidentale. A la suite de cette prestation de serment, M. Leo Vanackere cesse d'exercer ses fonctions de sénateur.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

COMMUNICATION — MEDEDELING

Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

M. le Président. — Par lettre du 29 mai 1979, le président de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe transmet au Sénat, le texte des Recommandations n° 858, 861 et 862 et des Résolutions n° 690 et 693, adoptées par cette Assemblée au cours de sa session de mai 1979.

Bij schrijven van 29 mei 1979 zendt de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa aan de Senaat, de tekst van de Aanbevelingen nrs. 858, 861 en 862 en van de Resoluties nrs. 690 en 693, welke tijdens de zitting van mei 1979 werden aangenomen.

— Renvoi à la commission des Affaires étrangères et, pour information, à la commission de la Justice (Recommandation n° 858 et Résolution n° 690), à la commission des Affaires culturelles et de la Politique scientifique (Recommandation n° 862) et à la commission de l'Intérieur et de la Fonction publique (Résolution n° 693).

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Zaken en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Justitie (Aanbeveling nr. 858 en Resolutie nr. 690), naar de commissie voor de Culturele Zaken en Wetenschapsbeleid (Aanbeveling nr. 862) en naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en het Openbaar Ambt (Resolutie nr. 693).

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1979

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1978

Continuation de la discussion générale

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1979

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1978

Voortzetting van de algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous poursuivons la discussion des projets de loi relatifs au budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1979.

Wij zetten de beraadslaging voort van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1979.

Nous abordons l'examen des données budgétaires concernant les crédits « Commerce extérieur ».

Het woord is aan de verslaggever.

De heer Carpels, verslaggever. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, in de commissie voor de Buitenlandse Handel heeft de minister een grondig beeld geschetst van de huidige toestand en van het toekomstig beleid dat door zijn departement zal worden gevoerd.

Op economisch vlak maken we ongetwijfeld een zeer moeilijke periode door. Dat wordt ons duidelijker gemaakt door het aangehaalde cijfermateriaal.

De evolutie van de handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1978 toont weinig bevredigende resultaten. De uitvoer van de BLEU in 1978 beliep 1 407,5 miljard.

In vergelijking met 1977 bedroeg de stijging 62,8 miljard, dit wil zeggen + 4,7 pct.

De globale vooruitgang van de export van de BLEU (4,7 pct. tegen courante prijzen) is veruit minder gunstig dan de vooruitgang van de wereldhandel in zijn geheel, die door de GATT op 14 pct. (tegen marktprijzen) wordt geschat.

In volume toont de export, die in 1977 met 5,1 pct. vooruitgegaan was, een teruggangpercentage aan, van 2,5 pct. in 1978.

Evenals in 1977 stagneerde de export en verminderden de resultaten in een groot aantal sectoren; dit is met name het geval voor sleutelsectoren zoals het vervoermateriaal, de textiel, waar bepaalde ondersectoren (tapijten en meubileringsstoffen) echter een zeer positieve groeiervoet hebben behouden.

Bepaalde grote sectoren hebben nochtans een voelbare vooruitgang geboekt: de ijzer- en staalindustrie, de chemische producten, de farmaceutische producten, maar vooral de edelstenen.

De import steeg tot 1 519 miljard in 1978 ten opzichte van 1 448 miljard in 1977, dit is een verhoging van 4,9 pct. tegen 5,8 pct. in 1977.

De handelsbalans vertoonde een deficit van 61 miljard in 1974 dat aangroeide tot 103 miljard in 1977 en tot 111 miljard in 1978.

Het dekkingspercentage van de import door de export bedraagt slechts 92,66 pct., wat een laag cijfer is. Sedert 1954, werd — buiten 1976 (92,51 pct.) — zulk een laag cijfer niet meer genoteerd.

Deze ietwat ongunstige balans is het gevolg van een crisis die het geheel van de economische krachten van ons land in een moeilijker toestand stelt, met betrekking tot de uitvoervoorwaarden: de vraag is vertraagd en wordt ingewikkelder; de buitenlandse concurrentie is versterkt en wisselt af door de opkomst op de internationale markt van nieuwe industriële concurrenten; het rechtstreeks of onrechtstreeks protectionisme betekende een onbetwistbare achteruitgang; de competitiviteit van vele van onze uitvoerondernemingen is niet verbeterd, integendeel.

Deze ongunstige context blijft aanhouden en verplicht de exporteurs ertoe hardnekkig nieuwe markten te zoeken. Hij verplicht ook de betrokken openbare diensten hun steun te vermeerderen om onze uitvoerondernemingen snel te informeren, persoonlijk te helpen en doelmatig te stimuleren.

Een energieke exportpolitiek, die gericht is op de onmiddellijke verhoging van onze uitvoer maar die ook op langere termijn de voorwaarden schept tot een betere handelspromotie, is noodzakelijk voor ons land.

Om doeltreffend te zijn moet deze politiek aan volgende eisen voldoen: een grotere coördinatie tussen de verschillende instanties die belang hebben bij de promotie van onze export; de versterking van de promotieorganismen van de buitenlandse handel op het vlak van de financiën en van het personeel alsook de vereenvoudiging van de procedures om van hun diensten gebruik te maken; de verbetering van het imago van de producten en technieken van ons land.

De beleidslijnen van de Buitenlandse Handel moeten derhalve aan volgende eisen worden aangepast: de multilaterale actie; de geografische oriëntering; de actiemiddelen.

Wat de multilaterale actie betreft, moet de internationale handel worden beheerd door twee beginselen.

De strenge eisen van de vooruitgang van de handel zijn tekenen van de stroefheid van de rivaliteiten waaraan zij het hoofd moeten bieden en waardoor hij tot uiting moet komen. De confrontatie van de belangen is een vast gegeven van het internationaal leven. Zij komt bijzonder goed tot uiting op het gebied van de handelsconcurrentie. Dit is het eerste beginsel.

Nochtans — en opdat de organisatie van de handel in het belang zou zijn van iedereen — zijn wij getuige van een nieuwe inspanning die regelmatig weer op gang wordt gebracht in de internationale gemeenschap om de economische interdependentie te organiseren en de internationale samenwerkingsvormen te bevorderen.

Wat de geografische oriëntering betreft, zullen in de nabije toekomst de industrielanden nog de voornaamste afzetmarkten vormen voor onze export. Daarom is het noodzakelijk alles in het werk te stellen om de aangeboden mogelijkheden maximaal te benutten.

De inspanningen inzake export waren in het verleden te veel gericht op de traditionele handelsassen, met het gevolg dat de markten van landen zoals Spanje of Groot-Brittannië, die geen buurlanden zijn, en belangrijke regionale markten zoals Baden-Württemberg in de DBR of Zuid-Frankrijk, verwaarloosd werden.

Bijzondere inspanningen zullen worden genomen om beter door te dringen op de buitenlandse markten die tot nog toe onvoldoende werden verkend. Men mag niet uit het oog verliezen dat de BLEU-export naar de ontwikkelingslanden en de landen met staatshandel 13 pct. uitmaakt van het totaal van ons volledig exportpakket. Voor de Verenigde Staten maken deze handelsstromen evenwel 38 pct. uit van de totale export; voor Japan 49 pct. en voor de DBR, Italië 27 pct. en Groot-Brittannië 28 pct. Dit verschil in cijfers spreekt voor zichzelf en vergt onze volledige aandacht.

De ontwikkelingslanden zijn op dit ogenblik een reële markt. Het aanknopen van economische betrekkingen met deze landengroep is eveneens een investering voor de toekomst. Van dit oogpunt uit, wordt besloten een bijzondere actie te voeren met het doel onze handelsrelaties met de landen van de derde wereld uit te breiden. Om dit te bewerkstelligen, wenst de minister de coördinatie tussen het departement van Ontwikkelingssamenwerking en van Buitenlandse Handel — die hij in zijn hoedanigheid van minister voor Ontwikkelingssamenwerking tot stand bracht in samenwerking met zijn collega van Buitenlandse Handel — verder te zetten en uit te breiden.

Wat betreft de handelsbetrekkingen met de landen met staatshandel mag men niet tegenstaande het positief saldo van de handelsbalans van de BLEU ten opzichte van deze landen niet uit het oog verliezen dat deze landen op lange termijn belangrijke partners zullen worden binnen de internationale handel. Het groeiende belang van deze landen voor het tot stand komen van economische en industriële coöperatieakkoorden met westerse industrieën noopt ons onze wederzijdse betrekkingen kracht bij te zetten.

In verband met de actiemiddelen moet men verder gaan in de aangegeven richtingen. Het hangt grotendeels af van de werksmogelijkheden van onze verschillende actiemiddelen. Hoe kunnen deze aan die taken beantwoorden?

Ten aanzien van de Delcreditedienst zal, overeenkomstig de richtlijnen voorgeschreven in de regeringsverklaring, het departement een meer gewaagde politiek begunstigen wat betreft de uitvoergaranties.

In de hedendaagse moeilijke omstandigheden, gekenmerkt door het voortbestaan van de wereldcrisis, door de betalingsmoeilijkheden van een groot aantal ontwikkelingslanden, dient de Nationale Delcreditedienst over de middelen te beschikken om op regelmatige wijze zijn politiek van risicodekking voort te zetten.

De heer minister is de overtuiging toegedaan dat het wetsontwerp betreffende de verhoging van de dotatie en het plafond van de Delcreditedienst binnenkort zal kunnen voorgelegd worden aan het Parlement.

Inzake Copromex mag men zich op redelijke wijze tevredenstellen wat betreft de toepassing van de rentesubsidiepolitiek. Niet alleen werden verbeteringen aangebracht in de procedures en in het werksmechanisme, maar ook de cijfers zijn meer bemoedigend dan in 1977.

De aanvragen die in 1978 werden ingediend hadden betrekking op een kredietvolume van meer dan 59 miljard. Op 31 december 1978 werden de beloften inzake rentesubsidies goedgekeurd op voorstel van het Belgisch Comité voor de Promotie van de Export van Uitrustingsgoederen.

«Copromex», voor een bedrag van 4,4 miljard, terwijl de reële verbintenissen bijna de helft van dit bedrag, dit wil zeggen 2,156 miljard bereikten.

Andere voorstellen worden op dit ogenblik bestudeerd, zoals de subsidiëring van herfinancieringskredieten van voorschotten in devie-

zen, en de subsidiëring van investeringsleningen. De bedoeling is het onderzoek van al die voorstellen te bespoedigen, om de Belgische uitvoerder zoveel mogelijk voordelen en een zo gunstig mogelijke concurrentiepositie te geven ten opzichte van zijn buitenlandse concurrenten.

Het concurrentiedomein verplaatst zich echter zorgwekkend ingevolge de steeds algemener wordende houding die wordt aangenomen door de geïndustrialiseerde landen om hun uitvoerders te steunen door bij te dragen in de financiering van de uitvoerverrichtingen, eventueel door de herfinanciering van de voorschotten, door middel van de openbare kredieten die hulpkredieten worden genoemd.

Sedert enkele jaren heeft men ernaar gestreefd het gebruik van staatsleningen te verbeteren:

— Schikkingen werden in 1979 getroffen opdat in elk geval de leningen zouden gebruikt worden om uitrustingsgoederen en geen consumptiegoederen meer te kopen;

— Met het oog op de verzekering van een vermenigvuldigingseffect van de leningen, worden verscheidene formules toegepast: ofwel de gemengde financiering (staatslening — privé-krediet), de staatslening dienend tot de herfinanciering van voorschotten of tot een belangrijker gedeeltelijke financiering volgens het systeem voor de levering van spoorwagemateriaal op punt gesteld met Vietnam; ofwel de gemeenschappelijke financiering met buitenlandse kredietbronnen (internationale financieringsinstellingen, Wereldbank of Regionale Ontwikkelingsbank, regionale fondsen of niet-gebonden hulp toegestaan door derde landen).

Dergelijke gemeenschappelijke financieringen konden worden tot stand gebracht voor projecten uitgevoerd door Belgische firma's, onder andere in Pakistan of in Bangladesh.

Men kan daaruit besluiten dat de staatsleningen voortaan een belangrijke faktor zijn in de uitvoerfinanciering.

Door de toenemende rol van de openbare sector in het economische leven, hebben de administraties kennis en ervaring verworven waarop men meer en meer een beroep zou moeten doen voor de verdere uitbreiding van onze buitenlandse economische betrekkingen. Het is aan het departement voor Buitenlandse Handel, de verantwoordelijkheid van deze coördinatie te dragen.

Dit is reeds zo wat betreft Verkeerswezen. Inderdaad, omwille van een nauwe samenwerking met dit departement, is het voor het ministerie van Buitenlandse Handel mogelijk internationale onderhandelingen op dit vlak tot stand te brengen.

Op die wijze staan de luchtvaartonderhandelingen op de agenda van de besprekingen met verschillende landen ten einde onze betrekkingen met het buitenland uit te breiden en de efficiëntie en de rentabiliteit van onze handelsrelaties te verbeteren.

De onderhandelingen met Japan die reeds verschillende jaren bestaan, zouden in het bijzonder weldra een gunstige uitweg moeten kennen.

De onderhandelingen met de Verenigde Staten van Amerika die aan België toegelaten hebben nieuwe landingspunten te veroveren, zouden dit jaar nog moeten voltooid worden en tot doel hebben het luchtvaartakkoord van 1946 te herwerken.

De maritieme betrekkingen zouden heel speciale aandacht moeten krijgen ten einde het behoud en de versteviging van de Belgische handelsvloot te verzekeren: minder dan 5 pct. van onze uitvoer wordt vervoerd onder Belgisch paviljoen, terwijl de deelneming van nationale paviljoenen van de buurlanden in hun exportpakket de volgende zijn: 32 pct. voor Frankrijk, 29 pct. voor de DBR en 13 pct. voor de Nederlanden.

Wat de BDBH betreft, is het een genoegen de verscheidenheid van zijn speciale werkzaamheden die hij met succes leidt in herinnering te brengen en speciaal te onderstrepen, maar zonder schroom moet men momenteel toegeven dat dit organisme een malaise dient te overbruggen die zich laat voelen op alle gebied.

Het is een onbetwistbaar feit dat het ontbreken van een taalkader, de onmogelijkheid tot aanwerving en promotiemogelijkheden van het personeel die daaruit voortvloeien, voor een groot deel oorzaak zijn van deze toestand.

De regering heeft besloten daaraan spoedig een oplossing te geven, waarvoor de minister zich in het bijzonder zal inzetten.

Gelukkig zullen de opties van de regering inzake de regionalisatie en de industriële herontplooiing ons meer bepaald toelaten oplossingen naar voor te brengen die beantwoorden aan onze bekommernissen omtrent de BDBH, zijn personeel en de exportmiddelen, door kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding en verbetering van de BDBH.

De BDBH heeft dit jaar een speciaal werkingsprogramma opgesteld, waarvan sommige punten reeds werden gerealiseerd, zoals:

- De officiële deelname aan 6 internationale handelsbeurzen;
- De organisatie van Belgische gemeenschappen aan 4 gespecialiseerde salons;
- Het op touw zetten van 8 ontmoetingsdagen met verschillende honderden gespecialiseerde kopers;
- De uitnodiging in België van ongeveer 200 kopers uit Arabische landen voor contacten met een honderdtal Belgische exporteurs uit verschillende sectoren;
- De organisatie van exploratoire of sectoriële zendingen in verschillende landen.

En nog heel wat andere werkingspunten staan op het programma voor de komende maanden.

Bij het opstellen van nieuwe procedures voor bijstand aan Belgische exporteurs moet men er vooral voor waken de bewezen dienst aan ondernemingen te verbeteren, op het vlak van hun vorming, informatie en hun omgeving, vooral met het doel de procedures van beroep op de interne diensten te vereenvoudigen en meer bepaald ten voordele van de KMO.

De regionalisatie zal naar mijn mening bijdragen tot de vereenvoudiging van deze procedures en tot het vergemakkelijken van de contacten.

Bij het verder uitbreiden van de werking van de BDBH moet de tussenkomst van het Fonds voor Buitenlandse Handel zeker van nut zijn voor de commerciële expansie, vooral indien deze uitgaat van individuele initiatieven.

Opdat de Dienst al deze taken tot een goed einde zou kunnen brengen, zou hij moeten kunnen beschikken over financiële en adequate middelen: voor dit jaar bedraagt het krediet ten voordele van de BDBH, ingeschreven op de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, 554 miljoen BF, dit wil zeggen nauwelijks 0,15 pct. meer dan in 1978 (545,6 miljoen BF).

Het is mogelijk dat dit bedrag onvoldoende is indien men zeer snel wenst de Dienst te herstructureren, zoals de noodzaak zich momenteel laat voelen.

Wat betreft het dispositief voor de handelsbevordering in het buitenland, zal de minister, in akkoord met zijn collega van Buitenlandse Zaken, zich inzetten om de nodige middelen voor de diplomatieke zendingen en consulaire posten te doteren.

Op dit vlak kunnen drie oriëntaties vooropgesteld worden:

- De nodige uitbreiding van het aantal handelsprospectoren in verschillende landen, Afrika, Azië, en meer bepaald in landen zoals Hong-Kong, Singapore, China en Kameroen;
- De toevoeging, voor één jaar op proef, van een technologisch attaché bij onze diplomatieke zendingen in de VSA, Japan en de DBR;
- De coördinatie van de acties van onze verschillende prospectie-agenten in het buitenland (huidige handelsprospectoren, Sabena-prospectoren...)

Bij het aanhalen van de verschillende werkingsinstrumenten, heeft de minister de nadruk gelegd op het bestaan van de maatregelen in het bijzonder bestemd voor de kleine en middelgrote ondernemingen.

De belangrijke bijdrage van de KMO tot onze nationale economische activiteit, zowel op het gebied van de productie als van de werkgelegenheid, eist dat een maximale inspanning zou worden geleverd ten einde de deelneming van de KMO aan de export te vergroten.

Verschiedende acties werden met dit doel reeds ondernomen; binnen het kader van het Permanent Comité voor de Promotie van de Export werd een werkgroep opgericht die speciaal belast is met de studie van de exportproblemen eigen aan de KMO, een KMO-cel werd reeds opgericht binnen de BDBH, seminaries voor exportpromotie werden al in het leven geroepen, verschillende maatregelen werden genomen ten einde de deelneming van de KMO aan grote exportprojecten in het kader van de onderaannemingsprojecten te bevorderen.

Al deze activiteiten zullen worden voortgezet en hun efficiëntie zal worden versterkt.

Andere maatregelen zullen eveneens bestudeerd worden en uitgevoerd: in het algemeen zullen inspanningen worden geleverd om de KMO bij te staan door de diverse cellen of instellingen zowel geografisch als technisch dicht bij de KMO te brengen. Meer bepaald is het aangewezen om in samenwerking met al de betrokken instanties nieuwe maatregelen te bestuderen die zouden kunnen worden uitgevaardigd op het vlak van de fiscaliteit, steun aan KMO en ontwikkeling van nieuwe technologieën enz.

Tijdens de algemene bespreking werden over verschillende problemen vragen gesteld, waarop door de minister in de commissie uitvoerig werd geantwoord. Voor details hierover verwijs ik naar het verslag.

De begroting werd tenslotte in de commissie goedgekeurd met 10 tegen 3 stemmen.

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting heeft de minister erop gewezen dat voor ons land, waar de buitenlandse handel ongeveer de helft van de nationale productie vertegenwoordigt, de inwerking in de wereld economie onze prioritaire bezorgdheid moet uitmaken. Het is nochtans een treurige ervaring te moeten vaststellen dat nog te veel van onze landgenoten niet willen beseffen dat de opvoering van onze export een noodzakelijk element is om de huidige levensstandaard van onze bevolking te kunnen verzekeren. Daarom is de volle inzet noodzakelijk van allen die met exportproblemen iets te maken hebben.

Mijnheer de Minister, de jongste jaren werden door uw geachte voorganger reeds merkelijke resultaten geboekt. De inspanningen zijn nochtans onvoldoende om aan de huidige en toekomstige moeilijkheden het hoofd te kunnen bieden. Wij rekenen dan ook op een snelle en dynamische aanpak van de zo uiteenlopende problemen waarvoor wij geplaagd zijn. Daarom kunnen wij u dan ook onze volledige medewerking en steun toezeggen. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lahaye.

De heer Lahaye. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, de toestand van onze handelsbalans, zoals die door de minister van Buitenlandse Handel in de commissie werd geschetst, is weinig rooskleurig: een deficit dat in 1978 is opgelopen tot 111 miljard, een dekkingspercentage dat gedaald is tot 92,66 pct., een sterkere buitenlandse concurrentie en een verdere verslechtering van de competitiviteit van onze ondernemingen.

Globaal genomen dus een vrij ongunstige evolutie die wel afsteekt tegen de situatie in onze nabuurlanden en die er ons moet toe aanzetten een reeks vragen te stellen, niet alleen over ons beleid inzake buitenlandse handel, doch over het overheidsbeleid in zijn geheel.

Welke verklaring kan de minister geven over de minder gunstige evolutie van de uitvoer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1978? Een stijging met 4,7 pct. (tegen courante prijzen) van onze uitvoer, terwijl de wereldhandel in zijn geheel met 14 pct. (tegen marktprijzen) bereikt, vraagt toch om ophelderingen.

Was 1978 dan toch zo'n slecht jaar voor België?

Er waren toch een aantal factoren, waarmee de regeringsleden geregeld uitpakken:

- De beheersing van de inflatie;
- De werkelijke loonmatiging;
- De sterke Belgische frank;
- De stevige reputatie van België op de kapitaalmarkt;
- Het uitzonderlijk potentieel aan beroepskennis.

Ik wil al die factoren vermelden omdat ze in de regeringsverklaring voorkomen, maar daarnaast staat toch de achteruitgang — in volume weliswaar — van onze uitvoer.

Er worden in de uiteenzetting van de minister een aantal factoren aangewezen die in zekere mate een verklaring geven voor de ongunstige situatie van onze uitvoerders. Ik zal ze niet herhalen, aangezien ik er reeds enkele heb vermeld in mijn inleiding.

Maar dan rijst bij mij toch de bedenking: weet deze regering wat ze doet? Beseft zij niet dat zij zichzelf tegenspreekt?

Letterlijk heeft de minister gezegd: «De competitiviteit van vele van onze uitvoerondernemingen is niet verbeterd, integendeel.»

Dat zal wel zo zijn, doch wij begrijpen niet dat deze regering maatregelen vooropstelt welke diezelfde competitiviteit verder zullen aantasten. Ik wil verwijzen naar de aangekondigde verkorting van de werktijd en de verplichte aanwerving van personeel. Die eerste maatregel komt in feite neer op een verzwaring van de loonlasten met grosso modo 9 pct. aangezien deze arbeidsverkorting niet gepaard gaat met een vermindering van het loon. In Nederland gaat de gewezen minister van Financiën, thans gouverneur van de Nederlandse Nationale Bank, de heer Zijlstra, met die maatregel akkoord — doch op voorwaarde dat per minder gepresteerd uur 2,5 pct. van het thans uitbetaalde loon wordt afgetrokken.

In België legt de regering dus een extra last op aan onze uitvoerders en onze ondernemingen van liefst 9 pct. Bovendien zouden de ondernemingen nog tegen 1981, 3 pct. meer personeel moeten aanwerven!

Ik vrees dat tegen die tijd vele ondernemingen het niet meer zullen zien zitten en op hun beurt hun deuren zullen sluiten. Het is niet de tijdelijke vermindering van de sociale lasten die er de ondernemingen zal toe aanzetten hun activiteit voort te zetten.

Een slechte aanloop voor onze buitenlandse handel die — ondanks de inzet van de nieuwe minister — meer dan waarschijnlijk verder achteruit zal boeren.

Wij zijn inderdaad maar een klein land dat letterlijk van zijn uitvoer moet leven. Wij zijn een klein land dat sterk geïndustrialiseerd is. Op schaal van de Verenigde Staten vertegenwoordigen wij in oppervlakte nauwelijks iets meer dan 1/15 van Californië! Wat stellen wij vast? Dat de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel zal worden gereorganiseerd, met andere woorden opgesplitst... dat de gewesten nauw zullen betrokken worden bij het beleid door het opnemen van vertegenwoordigers van de gewesten in de raad van beheer van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel en door het oprichten van gewestelijke personeelsformaties.

Hierdoor zal onze buitenlandse handel zeker gered worden!

Sta mij toe dienaangaande het grootst mogelijke voorbehoud te formuleren. Wat weten die vertegenwoordigers van de gewesten aangaande de problematiek van de buitenlandse handel? Heeft de *Union Wallonne des Entreprises* niet onlangs geprotesteerd omdat zij geweerd werd uit de leidende organen van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij van Wallonië? De andere vertegenwoordigers weten het ongetwijfeld veel beter dan de ondernemers en uitvoerders. En wat indien een bedrijf zijn activiteiten ontplooit in de drie gewesten en hun vertegenwoordigers voor dit bepaald bedrijf in de raad van beheer van de BDBH uiteenlopende en zelfs tegenstrijdige houdingen aannemen?

Zou men niet veel meer de bedrijfsleiders, de ondernemingen moeten betrekken bij het beleid, eerder dan een stel bemoeizieke figuren die van buitenlandse handel geen kaas hebben gegeten, hun zeg geven? Ik kan mij zeker op dit punt niet akkoord verklaren met een dergelijk beleid inzake buitenlandse handel. Wij zullen over weinig jaren — en nog eer de normale ambtstermijn van de huidige regering ten einde loopt — de rekening voorgeschoteld krijgen, een peperdure rekening die onze levensstandaard op dramatische wijze naar beneden dreigt te drukken.

En ten bewijze daarvan zie ik de evolutie van de olieprijsen.

Hoeveel miljarden zullen wij dit jaar voor de invoer van petroleumprodukten moeten betalen? Die rekening dreigt in de komende jaren onze invoercijfers in toenemende mate te bezwaren en de inflatie opnieuw aan te wakkeren. De regering mag dan nog een energiebeleid uitstippelen om onze onafhankelijkheidsgraad te verbeteren, het produktenkartel zal wel zorgen dat hun inkomsten constant, zolang niet in stijgende lijn gaan, zelfs zo onze behoeften dalen.

En bijgevolg zullen wij onze uitvoerpositie met alle mogelijke middelen, met rechtstreekse en onrechtstreekse hulp — in diverse vormen — van de overheid aanzienlijk moeten verbeteren.

De regering heeft het wel over een «echt industrieel beleid tot conversie en vernieuwing», doch wij vrezen dat dit geen aarde aan de dijk zal brengen. Dit beleid beoogt inderdaad hoofdzakelijk een toenemende inmenging van de overheid in het bedrijfsleven, maar het zal weinig rechtstreeks nut opleveren.

Wij maken ons inderdaad begoochelingen indien wij geloven dat we het zullen halen met de door de regering in het vooruitzicht gestelde fiscale maatregelen, met het regionaliseren van alles en nog wat, met het beklemtonen van de noodzaak van het technologisch onderzoek.

De regering, in haar investituurverklaring, geeft de indruk dat zij het met de oorspronkelijke ideeën zal halen. Haar ideeën zijn niet oorspronkelijk, niet doeltreffend en nauwelijks het vermelden waard. Wat het technologisch onderzoek betreft, geloof ik niet dat wij ons veel begoochelingen moeten maken. Andere landen bezitten meer financiële middelen. Buitenlandse concurrenten zijn door de afzet en het beleid van hun regering veel kapitaalkrachtiger dan de Belgische ondernemingen. Hetgeen nog niet betekent dat wij het niet van onze vindingrijkheid moeten hebben, doch dit volstaat niet altijd. Er moet ook het passend ondernemersklimaat aanwezig zijn. Dit is helaas, in ons land, waar sommige partijen en vakbonden aansturen op verstaatsing, ver te zoeken.

Onze bedrijfsleiders hebben nochtans vooral nood aan vertrouwen. Alle maatregelen van de regering zijn geïnspireerd door wantrouwen en een blind vertrouwen in de overheidsinmenging. Een wantrouwen dat zo van deze regeringsverklaring afvloeit.

Er is bijgevolg een nieuwe geest nodig — die jammer genoeg bij sommige regeringspartners afwezig is — ten aanzien van onze bedrijven en bedrijfsleiders. Zou men niet eerst de democratie moeten invoeren in de vakbondsleiding alvorens te spreken over «het democratiseren van de economie»!

Veel doeltreffender dan alle hinderpalen die de regering oplegt aan onze ondernemingen en de lust tot uitvoeren afremmen, is het initiatief uitgaande van de BDBH die mogelijke cliënten in België zelf in contact brengt met onze bedrijfsleiders. Sommige sectoren bezitten ongetwijfeld de mogelijkheden, doch zij moeten hun troeven in de beste voorwaarden kunnen uitspelen. Ik denk daarbij vooral aan onze textielsector, die zo zwaar werd getroffen door de crisis. Daarom kan men er zich over verheugen dat de vertegenwoordigers van die sector het bewijs hebben kunnen leveren, naar aanleiding van het bezoek van belangrijke verdelers uit de Arabische landen en ook uit Japan, dat zij op de wereldmarkten met hun fijne produkten nog steeds de concurrentie aankunnen; zelfs al hebben zij voor andere produkten het onderspit moeten delven tegen de lage-loonlanden.

De vorige regering besliste maatregelen te zullen nemen om onze textielindustrie te redden. Er is echter kostbare tijd verloren gegaan en van de aangekondigde maatregelen is niets in huis gekomen. In juni zou nu een nieuwe samenkomst moeten plaatsgrijpen tussen alle betrokken partijen, terwijl een studiebureau de textielindustrie nogmaals moet gaan doorlichten. In de textielsector is men ook verontsrust over het EEG-beleid.

Wij zullen in de komende jaren inzake buitenlandse handel zeker risico's moeten aanvaarden. Met die factor houdt de regering blijkbaar rekening aangezien zij overweegt de dotatie en het verbintenis-senplafond van de Delcreditedienst te verhogen.

Een andere vorm van risico is het systeem van vast overeengekomen prijs, dus zonder indexeringsformule. Een dergelijk contract werd gesloten door Cockerill met een Oostduits bedrijf voor de levering van een wals. Hoewel dit kontrakt een aantal arbeidsplaatsen veilig stelt, kan Cockerill slechts hopen dat de inflatie niet aangewakkerd wordt en de werknemers de looneisen zullen matigen. Wanneer de 36-urige werkweek wordt geëist, wanneer men reacties hoort op het regeringsverzoek tot loonmatiging, kan men, wat de uiteindelijke resultaten betreft, voor Cockerill zeker niet uitermate optimistisch zijn.

De buitenlandse handel blijft de hoeksteen van onze welvaart. Laten wij onze afzetgebieden ontglippen door de aftakeling van onze concurrentiepositie, laten wij de kans ontsnappen nieuwe markten te veroveren, dan zullen wij ons in Europa — ondanks inspraak van de gewesten — niet alleen met een zeer ondergeschikte rol tevreden moeten stellen, maar ook met een flinke daling van onze levensstandaard.

Daarom draagt de minister van Buitenlandse Handel een grote verantwoordelijkheid. Hij zal, inderdaad, in de regering de tolk moeten zijn van onze op uitvoer gerichte ondernemingen. De taak van de minister van Buitenlandse Handel gaat echter verder dan het louter behartigen van onze uitvoer. Hij zal het in de regering moeten opnemen tegen diegenen die om ideologische redenen niet bereid zijn een werkelijke steun te verlenen aan de bedrijven door een aangepast algemeen fiscaal en sociaal beleid. Laat hij na aan dit aspect van zijn opdracht aandacht te besteden, dan zal hij weinig nuttig werk kunnen verrichten bij het bevorderen van onze uitvoer. Dan zal hij ons enkel steeds grotere tekorten op de handelsbalans kunnen melden. Dit zal dan de thermometer zijn van zijn beleid en wij weten allen wat er gebeurt wanneer de thermometer de fatale grens bereikt, dit betekent dan onvermijdelijk de dood van de patiënt. De patiënt in dit geval is onze economie, maar ook onze bevolking. (*Applaus op de liberale banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Neuray.

M. Neuray. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, mes chers collègues, l'importance du commerce extérieur pour un petit pays est bien connue. Je voudrais, dans le cadre de votre budget, Monsieur le Ministre, soulever deux problèmes qui me paraissent particulièrement importants: les exportations vers les pays du tiers monde et celles des petites et moyennes entreprises.

Le tiers monde est en voie d'équipement et nous resterons probablement, en Europe, un fournisseur privilégié d'équipements de toute nature. Mais les firmes belges sont freinées dans le financement de leurs exportations, tout particulièrement pour des raisons de crédit. En effet, on constate de plus en plus souvent que les achats de matériels sont liés à l'existence de prêts d'Etat à Etat.

Je souhaiterais que la Belgique examine les possibilités d'accorder des semblables prêts afin d'accroître sensiblement les possibilités d'exportation sur certains marchés.

De même, il faudrait permettre aux exportateurs belges de trouver, en Belgique, les moyens de financer les acomptes que doivent payer les firmes ou les pays acheteurs.

Le gouvernement ne pourrait-il envisager ce problème? Dans ce contexte, l'Office du Ducroire doit jouer un rôle important, mais son

fonctionnement, quand il s'agit de pays du tiers monde, devrait être plus souple et plus réaliste.

Je me souviens, en particulier, du cas d'une firme de consultants comportant une douzaine d'experts de haut niveau, connue, sérieuse, disposant de nombreux contrats avec des gouvernements de pays du tiers monde et qui, pour un million, a été mise en faillite.

L'Office du Ducroire n'avait pas voulu garantir les paiements d'Etats qui auraient certainement honorés leur signature, mais qui, pour de multiples raisons, souvent administratives, paient avec un certain retard.

Je me tourne maintenant du côté des PME pour lesquelles vous êtes décidé, je pense, Monsieur le Ministre, à faire un effort. La prospection des marchés extérieurs apparaît souvent trop coûteuse et trop aléatoire aux PME pour qu'elles s'y engagent si elles ne se sentent pas épaulées.

Dans cet ordre d'idées, ne serait-il pas intéressant de leur adresser un questionnaire permettant de savoir combien d'entre elles ont déjà eu recours aux services de prospecteurs commerciaux et de connaître leur avis sur l'aide qu'elles en ont reçue?

Certaines PME n'ont pas attendu d'être encouragées pour se tourner vers les marchés étrangers, mais elles sont fortement handicapées par le retard et l'irrégularité des délais de remboursement de la TVA. Il est inadmissible que, à cause de l'administration de la TVA et de ses lenteurs, les entreprises exportatrices soient pénalisées au moment même où le gouvernement tente de promouvoir nos exportations.

Enfin, au sein du Marché commun, il existe encore de nombreuses entraves, souvent sounoises, dans les échanges intracommunautaires. Je signale tout particulièrement celles que l'Allemagne met aux importations de matériel électrique au moyen d'une agrégation délivrée par l'administration. Cette agrégation est, dans les conditions actuelles, fort arbitraire et je souhaiterais que ce problème soit posé au plus haut niveau.

Je ne doute pas, Monsieur le Ministre, que, grâce à vos efforts, notre commerce extérieur connaîtra une nouvelle expansion. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, sinds enkele jaren trappelt onze uitvoer ter plaatse in een tijdperk dat hij net zou moeten toenemen om de groeiende werkloosheid te kunnen tegengaan.

Uiteraard wegen hier tal van factoren door, waarvan het minder aangebracht is ze in het bestek van deze begroting te bespreken, hoewel het duidelijk is dat onze producten konkurrenzfähig moeten blijven willen ze kunnen verkopen. De gelukkige en noodzakelijke ontwikkeling anderzijds die erin bestaat algemeen economisch gezien meer aandacht te besteden aan onze kleine en middelgrote ondernemingen dient verder consequent te worden doorgetrokken op het gebied van de Buitenlandse Handel.

Hoewel heel wat vooruitgang werd geboekt, stellen we nog steeds vast dat heel wat kleine en middelgrote ondernemingen nog niet helemaal op de hoogte zijn van de hulp die hun kan worden geboden. Daarom zou het goed zijn dat het werk van de vorige minister van Buitenlandse Handel zou worden voortgezet, daar waar hij het als zijn taak had aangezien op samenkomsten van handelskamers of van industriële mogelijkheden te komen beklemtonen. Ook de psychologische slagboom tegenover Brussel werd op die wijze grotendeels opgeheven. Overigens, waar de minister het zelf niet kan doen, zijn er wel bevoegde personen genoeg in zijn diensten die hem in zulk opzicht kunnen vervangen.

Deze voorlichting moet er ook toe bijdragen de te grote honkvastheid van onze bedrijfsleiders te ondermijnen en hen aan te moedigen bij dynamische verkoopsmethodes in het buitenland zelf.

Daarbij mogen ze niet vergeten dat buiten de westerse wereld zaken voorbereiden veel meer tijd vergt dan dit in onze wereld het geval is. In de derde wereld wenst men doorgaans de mens allereerst goed te kennen eer men tot zakelijke transacties overgaat.

In dit verband is het anderzijds duidelijk dat onze ambassades een grotere rol kunnen en moeten spelen en dat de verdere overschakeling van de politieke klemtoon naar de zakelijke, economische, stelselmatig en vlug dient te worden tot stand gebracht. Onzes inziens gaat dit nog al te traag in zijn werk.

Het aantal handelsprospectoren dient te worden opgedreven en hun financieel statuut verbeterd, willen we niet geregeld en al te vlug velen onder hen zien afvloeien naar privé-ondernemingen. En wanneer ik het over hun financieel statuut heb, denk ik niet in de eerste plaats aan hun pensioen, deze uitgestelde bezoldiging, omdat ook zij

niet al te veel vertrouwen meer hebben in de toekomstige pensioenen, nu dit ook al voorwerp is geworden van demagogie, zelfs op het regeringsvlak. Daarom pleiten we voor een betere rechtstreekse bezoldiging. Daarnaast dienen hun technische mogelijkheden op tal van plaatsen te worden aangepast en moet er een einde worden gemaakt aan het feit dat alles per brief moet gebeuren, wat voor landen uit het Verre Oosten of voor Australië nog zoveel tijd in beslag neemt dat de gunstige afzetmogelijkheden vaak vervallen door het element tijd.

In ditzelfde verband van verkoopspromotie zou ik andermaal willen wijzen op een beter gebruik van het potentieel van onze landgenoten die zich in het buitenland hebben gevestigd en waarvan het contact met onze ambassades in enkele landen heel wat te wensen overlaat. Nochtans mogen de mogelijkheden die deze landgenoten bieden bij het leggen van de noodzakelijke contacten zeker niet worden onderschat.

Tot besluit zou ik nog willen wijzen op onze gezonde traditie zaken te doen met alle landen om het even wat hun politiek regime is. Wij menen dat het alleszins beter is naast voordeliger met iedereen zakelijke contacten te onderhouden en zaken te doen. In die zin verheugt me onze goeiende handel met een land als Taiwan en hoop ik dat onze handelsbetrekkingen met Zimbabwe-Rhodesië weldra zullen kunnen worden hernomen in het spoor van de Verenigde Staten en van het Verenigd Koninkrijk waar de druk in die zin steeds sterker wordt en weldra wel onweerstaanbaar zal blijken te zijn. Wij mogen ons op dat vlak zeker niet laten afschrikken door communistische of Afrikaanse landen die trouwens zelf met dit land zaken doen, getuige onder meer de sinds jaren geregelde aankoop van Rhodesisch chroom door de Sovjetunie en de geregelde leveringen vooral van landbouwprodukten van Rhodesië aan het merendeel van de landen van Centraal- en Zuidelijk Afrika. Gezonde handelsbetrekkingen zijn trouwens vaak aan politieke verzoeningen voorafgegaan en ook daarvoor zijn ze nuttig. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Radoux.

M. Radoux. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, mon intervention sera extrêmement brève pour deux raisons.

Tout d'abord, parce que je suis d'accord avec l'exposé du rapporteur à cette tribune; ensuite parce que j'estime que les risques de répétition sont très grands dans la discussion de ce budget.

Je me limiterai donc à poser quelques questions, n'entrant pas dans le détail de la situation politique, vu que le ministre du Commerce extérieur vient à peine d'entrer en fonction. Il ne faut pas l'interroger sur des situations qui auraient pu se produire avant son arrivée.

Monsieur le Ministre, je voudrais revenir sur une idée que j'ai défendue pendant des années, lorsque je me trouvais à la Chambre des représentants. Je défendais alors une conception du rôle du ministre du Commerce extérieur que je continue de croire valable. A mon avis, une planification acceptée par l'industrie privée et par les pouvoirs publics devrait se dégager de l'action générale du ministre. L'expérience de plusieurs années démontre que mon idée n'est peut-être pas si mauvaise, puisque de plus en plus les uns ont besoin des autres.

Il m'a été dit par plusieurs de vos prédécesseurs que l'action du ministre du Commerce extérieur devait être supplétive et que même si l'idée d'une certaine planification était acceptée, elle ne pouvait être contraignante. Personnellement, j'abonde dans le sens de la définition d'une action de planification au départ d'une concertation entre l'entreprise privée et l'entreprise publique.

Cette coopération en vue d'une planification acceptée sans contrainte par chaque partie est plus utile qu'auparavant, non seulement parce que les pouvoirs publics interviennent de plus en plus dans la promotion de nos exportations mais parce qu'une diversification en même temps qu'un choix de nos productions doivent être opérés.

Monsieur le Ministre, vous avez été à la tête du département de la Coopération au Développement. Vous connaissez donc particulièrement bien les problèmes qui se posent avec de plus en plus d'acuité aux pays industrialisés et en particulier à la Belgique qui, nous ne le dirons jamais assez, vit de ses exportations pour pouvoir importer. Vous savez que plusieurs de nos anciennes productions ont été reprises par les pays en développement. Il serait par conséquent utile de porter une attention particulière aux industries de pointe, de les favoriser et d'avoir la certitude que les pouvoirs publics et le secteur privé ont ensemble conscience de ce phénomène contemporain. Nous ne reproduisons plus ce que nous avons produit dans le passé pour vivre et prospérer. Ou alors ce sera sous une forme différente, ce qui ne change rien à mon argumentation.

Je voudrais émettre maintenant une réflexion qui concerne le rôle des ambassades belges. Rejoignant l'opinion déjà émise par certains collègues, je considère que l'on n'accorde pas assez d'attention à la politique suivie par certains pays industrialisés qui ont compris avant nous qu'aujourd'hui une représentation diplomatique doit être en grande partie composée de personnes s'occupant d'économie et de commerce. J'espère qu'un jour viendra où nous n'estimerons plus devoir suivre l'exemple de ces pays, mais que nous les aurons précédés. C'est un fait contemporain que les affaires économiques et commerciales prennent progressivement, sauf exceptions, plus d'importance au sein des représentations à l'étranger.

Un mot au sujet des petites et moyennes entreprises dont l'activité dans notre pays revêt tant d'importance. Il y a quelques années, j'avais eu la curiosité de demander à l'un de vos prédécesseurs quel usage faisait la Belgique d'un bureau établi au sein des Communautés européennes, appelé « Bureau des mariages ». Ce bureau permet des regroupements entre plusieurs petites et moyennes entreprises grâce notamment à des contrats, en vue d'associer ou de fusionner des industries dont le siège est établi dans différents pays de la CEE. A l'époque, nous avons dû constater que si la Belgique n'était pas la dernière à faire usage de cette possibilité, elle n'en était pas loin. Si possible, Monsieur le Ministre, pourriez-vous faire connaître au Sénat, éventuellement plus tard si vous n'avez pas les chiffres sous la main, la place occupée par la Belgique aujourd'hui? Je crois ces possibilités très grandes. Le phénomène constaté aux Etats-Unis se produit maintenant en Europe, à savoir que les petites et moyennes entreprises bénéficient des retombées de la situation de certaines grandes entreprises s'occupant de productions nouvelles. Contrairement à ce que l'on pourrait croire, les PME ne sont pas défavorisées mais bénéficient plutôt de la nature de ces nouvelles productions.

Un mot enfin de la situation à l'Office belge du commerce extérieur. Nul n'ignore que deux problèmes extrêmement importants s'y posent.

Le premier concerne les agents temporaires et ceux du cadre. L'OBCE constitue une des armes essentielles dont nous disposons pour nous défendre à l'égard du monde extérieur sur le plan commercial. Il importe donc de préserver le climat dans lequel évoluent les membres de son personnel.

Au point de vue du cadre se développe ce qu'on peut appeler un malaise. Si le processus actuellement en cours n'est pas arrêté, il y aura bientôt autant d'agents temporaires que d'agents jouissant d'un statut définitif.

Il ne faut pas décourager l'ensemble du personnel en prolongeant cette situation.

Il faut que le temporaire cesse dans le plus bref délai et que les agents sachent à quoi s'en tenir quant à leur avenir et quant à leur statut personnel. Il est par exemple de la plus haute importance que la Direction de l'Office belge du commerce extérieur soit assurée dans des conditions de stabilité et d'efficacité maximum. Je reconnais volontiers que le problème du cadre linguistique ne vient pas faciliter votre tâche. Aussi longtemps qu'il ne sera pas résolu, la situation des agents temporaires sera difficilement réglée. Si certains départements s'occupant exclusivement d'affaires intérieures peuvent encore supporter des situations de ce genre, celles-ci deviennent préjudiciables dans le cas de l'Office, donc préjudiciables à l'ensemble du commerce extérieur de notre pays.

J'insiste donc, Monsieur le Ministre, sur la nécessité d'une régularisation dans les meilleurs délais des conditions de travail de tous les agents de l'Office.

Pour terminer, je vous demande, Monsieur le Ministre, de faire en sorte qu'au niveau de la CEE, à laquelle nous sommes tous très attachés, la Belgique tienne le rang qui lui revient; qu'elle retire tout le légitime bénéfice que peut lui valoir son appartenance à la Communauté et qu'au dehors d'elle elle assure une présence indispensable dans tous les autres pays dans le monde. Notre avenir en est conditionné. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer van Waterschoot.

De heer van Waterschoot. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, waarde collega's, tegenover een minister die naar verluidt de Franse taal voortreffelijk beheerst, zou ik een taalkundige opmerking willen maken, niet met een kwade bedoeling, maar met de bedoeling van administratieve zorg. Het betreft de kwaliteit van de Nederlandse tekst van de uiteenzetting van de minister, gehouden voor de commissie en die achteraf aan de commissieleden werd toegezonden.

Het gaat hier niet, Mijnheer de Minister, over een stuntelige vertaling met grove fouten zoals dat 15 of 20 jaar geleden denkbaar was, doch om een subtiel slechte vertaling. Woord voor woord is de verta-

ling zelden slecht maar de samenhang is er niet. Wij moeten behoorlijk Frans kennen om de betekenis van de Nederlandse tekst te begrijpen. In deze tijd waarin goede vertalingen en vertalers voorhanden zijn, is dit een kwestie van administratieve zorg, waartoe de minister zijn diensten bijzonder zou moeten aansporen. « Noblesse oblige. » Een uitgesproken francophone minister zou op dit punt moeten uitblinken. Ik geloof dat het nuttig is daar uw aandacht op te vestigen.

Ik zou vele staaltjes kunnen citeren maar ter illustratie van mijn opmerking kies ik een bladzijde uit de tekst van het verslag gewijd aan de multilaterale actie: « De internationale handel wordt beheerd », dit is een taalfout, het moet zijn beheerst, « door twee beginselen. » Dan komt het eerste principe. Om dit eerste principe te begrijpen moet men werkelijk aan exegese doen. « De strenge eisen van de vooruitgang van de handel zijn tekenen van de stroefheid van de rivaliteiten waaraan zij het hoofd moeten bieden en waardoor hij tot uiting moet komen. »

Dan volgt het tweede beginsel: « Nochtans, en opdat de organisatie van de handel in het belang zou zijn van iedereen, zijn wij getuige van een inspanning die regelmatig weer op gang wordt gebracht, in de internationale gemeenschap om de economische interdependentie te organiseren en de internationale samenwerkingsvormen te bevorderen. »

Mijnheer de Minister, ik heb geen kwade bedoelingen maar ik moet wel zeggen dat ik enige moeite heb gehad om deze tekst te verwerken. Wat de vorm betreft maar ook inhoudelijk heb ik kritiek. Wanneer de minister van Buitenlandse Handel spreekt over beginselen, dan denkt men dat hij basisprincipes gaat evoceren. Bijvoorbeeld, als eerste principe het aloude principe van de comparatieve kosten van Ricardo en als tweede principe een moderne interpretatie van de internationale arbeidsverdeling, gebaseerd op het eerste principe. Vraagt de gewezen minister van Ontwikkelingssamenwerking zich niet af of wij al dan niet een sociale clausule zouden inschakelen in het Verdrag van Lomé of in de handelsverdragen met landen van de derde wereld? Is de concurrentie al dan niet aanvaardbaar, wanneer de lonen ginds tien tot acht procent van onze lonen vertegenwoordigen en dat er dikwijls sociale toestanden van de negentiende eeuw heersen. Kan men, volgens het principe van de arbeidsverdeling en van de comparatieve kosten aanvaarden dat productieve, goed georganiseerde ondernemingen in ons land weg worden gevaagd, dat er werkloosheid wordt gecreëerd louter door een concurrentie van sociaal totaal uiteenlopende stelsels, enerzijds een sociaal stelsel uit de negentiende eeuw, anderzijds een sociaal stelsel uit de twintigste eeuw? Het ware volgens mij nuttig geweest dit in de beginselverklaring in te schakelen.

Ik moet nochtans bekennen dat ik de andere grote krachtlijnen van het Belgisch handelsbeleid, zoals de minister ze heeft geformuleerd, wel kan bijvallen.

Na de snelle economische groei van de jaren 60 heeft zich in het begin van de jaren 70 een fundamentele mutatie voorgedaan met een zeer verstrenselde weerslag en waarvan wij het eindpunt nog niet kunnen bepalen. Trouwens, de historici zullen moeten uitmaken of het begin zich situeert tijdens de zomer 1971 toen de dollar, onder het presidentschap van de heer Nixon, werd losgehaakt van het goud, ofwel tijdens het najaar 1973 toen de Opec-landen tot drastische prijsverhoging van de ruwe petroleum besloten.

Hoe dan ook, de oorzaken van die diepgaande mutatie vormen een complex geheel en deze evolutie roept bewust en onbewust, sneller of trager, allerlei aanpassingen en oriëntaties op waar een intensief exportland zoals België uiteraard nauw bij betrokken is.

Ik gaf als voorbeeld de voortschrijdende, nieuwe arbeidsverdeling in de wereld die op het ogenblik gebeurt in een sfeer van non-reciprociteit. Dat wordt wel eens uit het oog verloren. Dat is een unieke gebeurtenis in de wereldgeschiedenis. Sinds men de geschiedenis schrijft van het internationaal handelsverkeer aanvaarden bepaalde landen voor het eerst dat andere landen faciliteiten hebben om in te voeren die zijzelf niet wederkerig vragen.

Dit is als het ware geïnspireerd door een geest van ontwikkelings-samenwerking. In de 19e eeuw en zelfs tot 1940 was dat niet denkbaar.

Zelfs op dit vlak is er een vermenging van ontwikkelingssamenwerking en handelsbeleid. Als dat behoorlijk doordacht en vastgelegd is zoals bijvoorbeeld in het verdrag van Lomé, dat nu aan zijn vernieuwing toe is met alle moeilijkheden van dien, is die vermenging doembaar. Het is echter goed zich bewust te zijn daarvan. Dit geldt ook voor de textielsector.

De textielsector werd daarstraks aangehaald, zowel door de verslaggever naar wie ik aandachtig en met genoegen heb geluisterd, als door de heer Lahaye die hier nu niet meer aanwezig is. Hij scheen niet te weten dat vorige zaterdag een belangrijke rondetafelconferen-

tie heeft plaatsgehad. De regering heeft dus haar belofte gehouden en dit contact georganiseerd. Het verliep trouwens zeer positief.

Inzake textiel beschuldigt men wel eens én de Belgische regering, én de Belgische arbeiders en werkgevers van zekere protectionistische neigingen, hoewel het er enkel om gaat de groei van de import enigszins te plannen over de eerstkomende jaren, met aanvaarding van een preferentieel stelsel door de EEG, wat meebrengt dat wij faciliteiten geven aan tientallen landen.

Indien er reciprociteit zou bestaan, zoals vóór 1940, bijvoorbeeld tegenover Zuid-Amerika en vele andere landen, dan zou de Belgische textiel- en kledingsector daar zeer competitief op de markt komen. Men vergeet al te zeer dat Zuid-Amerikanen die naar België komen grote voorraden textiel opslaan omdat textiel hier goedkoper en beter is. Wij hebben dit ook vastgesteld een drietal jaren geleden toen een zending van onze commissie voor de Buitenlandse Handel een bezoek heeft gebracht aan verschillende landen van Zuid-Amerika.

Structurele veranderingen hebben ook structurele weerslag.

Wij zien dat op tien, twaalf jaar het aandeel van de textiel in de Belgische uitvoer gedaald is van 14 pct. tot een goede 9 pct. en het aandeel van de onedele metalen, met staal als belangrijkste produkt, van ongeveer 29 pct. tot 19 pct. terwijl bijvoorbeeld het aandeel van de scheikunde gestegen is van 6 naar 10 pct.

Sectorieel gezien zijn er dus ook grote mutaties bezig in ons exportpakket, hoewel deze mutaties geografisch niet zo sterk blijken.

Het geografisch structureel beeld van onze uitvoer is ongeveer hetzelfde als tien jaar geleden waarbij moet worden aangestipt dat onze uitvoer naar industrielanden nog altijd rond de 88 pct. schommelt, terwijl het aandeel van de ontwikkelingslanden nog steeds zeer beperkt blijft op ongeveer 10 pct. De geografische diversificatie van onze export blijft dus een structureel probleem en een probleem van handelsbeleid tijdens de eerstkomende jaren.

Waar in 1976 onze export zich nog goed verdedigde, was 1977 een zwak jaar en was ook 1978 nog vrij mat tot het einde van het jaar toen zich een behoorlijke opleving voordeed, die zich ook dit jaar voortzet, niettegenstaande onze competitiviteit zorgen wekt. Het hoeft immers niet te worden herhaald dat ons kostenniveau zeer hoog is. Bij bezoeken aan prospectoren in diverse landen horen wij dan ook vaak de klacht dat het nu veel moeilijker is Belgische producten te verkopen dan een aantal jaren geleden. Nochtans is de export de belangrijkste stimulans voor de lichte conjunctuurherleving die wij thans kennen. Maar, zoals gezegd tijdens het debat over de economische politiek ter gelegenheid van de bespreking van de begroting van Economische Zaken, kan de lichte conjunctuurherleving de structurele problemen niet wegnemen. Zo mogen wij ook, ondanks het vrij behoorlijk peil van onze export, de fundamentele problemen niet vergeten en moeten wij ze oplossen, willen wij de essentiële bijdrage van de export tot het welvaartspeil in ons land intact houden.

De structurele problemen waarmee onze export en onze economische evolutie wordt geconfronteerd, kunnen worden verholpen met structurele oplossingen. De nieuwe industriële politiek die over korte tijd operationeel zal worden moet dan ook de nodige aandacht schenken aan de aanpassing en de precisering van de exportstrategie. De vorige minister van Buitenlandse Handel, de heer de Bruyne, heeft er herhaaldelijk op gewezen dat de verkoop- en exporttechnieken moeten worden gepreciseerd en dat de buitenlandse handel meer en meer een wetenschappelijke aanpak vereist.

De strategische aanbevelingen die door de commissie voor de Buitenlandse Handel werden geformuleerd naar aanleiding van de zendingen die de jongste jaren hebben plaatsgevonden, kunnen als volgt worden samengevat. Allereerst moet de informatie worden verbeterd en dit in twee richtingen. In de tweede plaats moet de Belgische aanwezigheid in het buitenland worden versterkt. Niet zolang geleden heeft minister van Buitenlandse Zaken Simonet, bij de opening van een jaarbeurs te Teheran, die plaatshad vóór de jongste politieke gebeurtenissen in dit land, gezegd: « La Belgique n'est pas assez présente dans le monde et elle y est mal organisée. » De heer Simonet heeft wel de reputatie dat hij de zaken bij de naam durft te noemen, maar een dergelijke uitspraak door de eerste verantwoordelijke voor ons buitenlands beleid houdt tevens een verplichting en een streefdoel in voor zijn collega van Buitenlandse Handel en voor allen die verantwoordelijkheid dragen voor het buitenlands beleid.

Als derde aanbeveling heeft men steeds de klemtoon gelegd op een nieuwe benadering van de promotie, waarbij de bevordering van de export door de KMO bijzonder in het oog wordt gehouden. Ook andere benaderingen verdienen de aandacht, zoals langlopende contracten ter bevordering van exportscheppende investeringen in het

buitenland, grotere en deontologisch verantwoorde bindingen met ontwikkelingssamenwerking, onder meer op het gebied van de volksgezondheid.

Als vierde aanbeveling werd herhaaldelijk een verruiming van de financiering van de risicodekking en van sommige fiscale bepalingen geformuleerd, waarbij wij trouwens verwijzen naar aanbevelingen die ook werden geformuleerd tijdens *hearings* in onze commissie, onder meer op een *hearing* van een delegatie van Fabrimetal waarbij de fiscale vrijstelling tot 100 pct. van de voorzieningen voor export van zware kapitaalgoederen en van industriële projecten werd bepleit, projecten waarvan de risico's kunnen lopen over betalingstermijnen van 10 à 12 jaar en waarvan de voorzieningen niet door een verzekering gedekt zijn.

De vijfde aanbeveling van onze delegaties gaat naar een meer wetenschappelijke aanpak van de exportstrategie die verschillende hogervernoemde domeinen dient te bestrijken, zoals die van een bestendige marktanalyse zowel qua landen als qua producten, van een systematisch onderzoek van een optimale Belgische aanwezigheid, van de daartoe in te zetten middelen enz. Hierbij werd ook een beroep op modellen en computermogelijkheden naar voren gebracht.

Tenslotte werd gepleit voor het versterken van de promotiemiddelen, in samenwerking tussen privé-sector en overheid.

Mijnheer de Minister, ik wil niet dieper ingaan op al deze punten, maar enkel mijn woord toevoegen aan al wat hier reeds werd gezegd over de KMO. Exportpromotie van de KMO is een van deze « roomtaarten » — het woord klinkt beter in het Frans dan in het Nederlands — waarover wij zo graag spreken, waarvan in ieder ministerieel rapport gewag wordt gemaakt in verband met diverse inspanningen, maar waarvan wij zo weinig resultaat zien omdat men in feite nog steeds niet de juiste aanpak gevonden heeft. Misschien is het wenselijk een ronde-tafelgesprek te organiseren met verantwoordelijken uit KMO, middenstands- en zelfstandigensectoren, om te zien welke wegen men reëel moet bewandelen.

Hier ligt een onmetelijke reserve, hoewel men tot nu niet berekenen kan wat de echte mogelijkheden zijn. Ik maak een kleine schatting: het volstaat te bedenken dat de KMO voor ongeveer één derde van het bruto nationaal produkt opkomen en zelfs nog iets meer in de werkgelegenheid. Hoewel wij niet over precieze cijfers beschikken, durf ik te stellen dat de KMO vrijwel zeker voor geen 10 pct. in de Belgische uitvoer bijdragen. Ik zal u deze berekening niet preciseren. Ze steunt evenwel, onder meer op een enquête van het Vlaams Economisch Verbond, anderhalf jaar geleden, waarin men vaststelde dat de groep ondernemingen met een zakencijfer tussen 7,5 en 20 miljoen slechts 6 pct. van de verkoop aan het buitenland voor haar rekening neemt. De KMO worden meestal beschouwd als bedrijven met een zakencijfer tot 15 miljoen. Zo kunt u dan ook begrijpen dat mijn schatting, als zou de KMO-export nog geen 10 pct. bedragen van het geheel van de Belgische export, wel behoorlijk gemotiveerd is.

Ik pleit bij de minister op dat, in een periode waarin in ons land zoveel fondsen worden besteed aan wetenschappelijk onderzoek — ook op economisch en sociaal vlak — men een kleine inspanning zou doen die een minimale kostenbesteding zal vergen, om te berekenen wat de huidige omvang is van de KMO-export. Dan zal men meteen een beter beeld hebben van de mogelijkheden voor de toekomst.

Mijn tweede suggestie is, dat men contact zou nemen met mensen die het probleem van dichtbij kennen en zou ophouden met een soort *window dressing*, met voor de galerij te zeggen dat men fantastisch veel doet voor de KMO-export. In feite zien wij er in de praktijk bij de KMO-bedrijfsleiders zo weinig van. Er is nog steeds het probleem van de systematische aanpak.

Wat de financiering betreft, werd daarstraks onder meer de suggestie aangehaald die tijdens een *hearing* in onze commissie naar voren werd gebracht door het bedrijfsleven, namelijk fiscale vrijstelling en een grotere voorkeur van de Belgische overheid voor technologisch gevorderd materieel in eigen land vervaardigd. Dit is onontbeerlijk om bij de export over een basisreferentie te beschikken, waarvan het ontbreken zeer dikwijls contracten doet afspringen en alleszins wantrouwen schept. Ik voeg eraan toe dat dit ook geldt voor de Belgische studiebureaus. De Belgische regeringen zouden moeten begrijpen dat onze Belgische studiebureaus in het buitenland maar succes kunnen hebben, wanneer zij af en toe ook de referentie van een opdracht in eigen land kunnen voorleggen.

Er werd hier ook gesproken over de handelsprospectors. Ons land heeft resoluut gekozen voor die formule die haar degelijkheid heeft bewezen. Wij beschikken op dit ogenblik over ongeveer 130 handelsprospectors zo goed mogelijk in de wereld verdeeld. Natuurlijk is

niet iedereen tevreden over die verdeling en gebeurt er af en toe een uitbreiding van het aantal. Wanneer men met die handelsprospectors in diverse landen spreekt, krijgt men steeds de klaacht te horen dat hun statuut nog te onzeker is om hen te binden aan het werk van de buitenlandse handel, waarvoor stabiliteit en continuïteit zo belangrijk zijn. Hun sociale vooruitzichten wanneer ze een volledige carrière zouden maken en dan afzwaaien, zijn volkomen onvoldoende. Hoewel ik er niet voor pleit ze in de diplomatieke carrière in te schakelen, meen ik dat men wat de sociale voorzieningen betreft, deze mensen niet aan een wisselvalligheid kan overlaten die in eigen land absoluut niet zou worden aanvaard of geduld.

Ik besluit met twee precieze punten. Daarstraks heeft de heer Jorissen over Taiwan gesproken. Formosa heeft 16 miljoen inwoners. De export naar België is ongeveer tweemaal groter dan de export van België naar Taiwan. Er is een grote vraag vanwege de Chinezen van Taiwan om een groter aankoopvolume in België te bekomen. Enkel om politieke redenen heeft ons land geen handelsprospecteur meer in een land van 16 miljoen inwoners, wat nochtans een belangrijke markt uitmaakt.

De Amerikanen, de Duitsers en anderen hebben die moeilijkheid op een bijna ostentatieve wijze weten op te lossen. We hebben zelfs geen ere-consul in Taiwan. Via Hong-Kong moeten de Chinese zakenmensen een visum voor België bekomen. Het is een markt die we verwaarlozen uit schrik voor de grote broer aan de overkant.

Wat die grote broer betreft, Mijnheer de Minister, wil ik eindigen met het textielhoofdstuk. Die grote broer, wiens aankopen in België op dit ogenblik kleiner zijn dan die van Taiwan, tracht een gunstig textielakkoord af te sluiten met de EEG. Ik meen dat België op dat stuk weinig coherent en consistent is geweest in zijn optreden. Het is zeker niet onze verdienste geweest dat men niet zeer wijd de kledingpoorten heeft opengezet voor continentaal China.

Trouwens, u bent minister van de Export en de coherentie van het regeringsbeleid vergt dat de exportminister en de importminister — die in feite de minister van Economische Zaken is — hun volen stemmen. Om dit Latinisme te vermijden had ik kunnen zeggen dat zij hun politiek moeten harmoniseren om hun wederzijdse objectieven in harmonie te brengen ten einde te komen tot een coherent beleid. Op dit ogenblik voelt men nog te vaak dat de georganiseerde afremming van de expansie — de vermindering van de vermeerdering, zoals Marc Eyskens het zou zeggen — van de grote textiel- en kledingsinvoer op de EEG-markt, de administratie van Buitenlandse Handel niet ligt. Betere samenhang zou nochtans voor de waarachtigheid en de efficiëntie van onze politiek ter zake nuttig zijn. Op de Ronde Tafel over het textiel van vorige zaterdag is daarover in het lang en in het breed gesproken in aanwezigheid van uw vertegenwoordiger, Mijnheer de Minister, die zich trouwens positief heeft opgesteld. Het is wenselijk dat er aan een zelfde touw wordt getrokken, waarbij vanzelfsprekend de inspanningen die u in het bijzonder wilt doen om de problemen van de textiel- en kledingsnijverheid op te lossen die nog altijd een zeer groot exportpakket vertegenwoordigen en nog altijd een handelsboni van ongeveer 20 miljard per jaar opleveren, worden voortgezet. Naar verluidt is de textielcel bij de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel tot nog toe geen succes geweest, maar naar wij vernemen hebt u het inzicht daarin vernieuwing te brengen, zodanig dat voor een van onze belangrijkste exporterende sectoren — de textiel- en kledingsnijverheid — er van die dienst en onder uw impuls een bijzondere inspanning zal uitgaan, die zeker zal bijdragen tot het *renouveau* van deze traditionele sectoren (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer D'Haeyer.

De heer D'Haeyer. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, in het kader van de bespreking van de begroting van Buitenlandse Handel wens ik de aandacht van de minister te vestigen op de breigoedindustrie en meer in het bijzonder op de sector bovengenoemd.

Zoals u weet zijn dit in het algemeen familiebedrijven die gemiddeld ongeveer 35 werknemers tellen en die met een zakencijfer van ongeveer 25 miljoen werken. Zij kunnen beslist worden gerekend bij de arbeidsintensieve ondernemingen met een personeelsbezetting die hoofdzakelijk uit vrouwen bestaat. Daar de werkloosheid bij de arbeiders proportioneel het grootst is, verdienen deze ondernemingen zeker speciaal onze aandacht.

Ik wens ook de aandacht van de minister te vestigen op het bijzonder karakter van de breigoednijverheid. Immers, een spinner koopt vezels en verkoopt draad. De weverijen voor kledingstoffen kopen draad en leveren een stof, die dan weer aangekocht wordt door de confectionijverheid om tot kleding verwerkt te worden. De bovengoedbreifabrikant koopt draad bij de spinner, produceert een brei-

werk dat vrijwel altijd in dezelfde firma tot een draagbaar eindproduct wordt geconfectioneerd. Dit soort bedrijven koopt dus draad die verwerkt wordt tot een voor de consument te gebruiken eindproduct.

Deze gang van zaken heeft meer dan eens moeilijkheden veroorzaakt bij het classeren van de breigoednijverheid, met alle gevolgen van dien. Is het nu textiel of is het confectione? Voor mij zijn zij beide en zouden gerust van een afzonderlijke classering mogen genieten.

De kleinschaligheid van deze ondernemingen, waardoor ze zeker bij de KMO moeten worden gerekend, heeft bepaalde voordelen. Immers, zij getuigen van een groot dynamisme en werkkraft. Juist door hun formaat zijn zij zeer soepel en kunnen snel alle mode-eisen beantwoorden. Hun familieleiding kan vlug aanpassingen beslissen, veel beter dan grote bedrijven met een logge administratie.

Maar het is niet mogelijk enkel te produceren: men moet ook verkopen. Dit is bijna een waarheid «à la Palice». En op dit terrein moet ik toegeven dat de kleinschaligheid van onze bedrijven eerder nadelig is, tenzij bepaalde maatregelen zouden worden getroffen.

Het is hoofdzakelijk hiervoor dat ik mij richt tot de minister van Buitenlandse Handel, wiens aandacht ik vraag voor enkele mogelijkheden.

Uit de statistieken van de jongste jaren blijkt overduidelijk dat de Belgische breigoedsector zijn exportmarkten gestadig verliest. Verschillende redenen kunnen hiervoor aangevoerd worden, onder andere: de verhoogde concurrentie op de exportmarkten door invoer uit lage-loonlanden; de snel vooruitgaande concentratie van de distributiekanaalen, die zich nog duidelijker aftekenen in het buitenland dan in België; de directe of indirecte beschermingsmaatregelen die door meer en meer Staten, ook EEG-Lid-Staten, genomen worden; de dimensie van de binnenlandse bedrijven die de hoge investeringen voor creatie en geherstructureerde commercialisatie niet aankunnen.

Uit de voorbereidende studie die door het Centraal Comité der Belgische Breigoednijverheid sedert 1977 ondernomen werd, blijkt dat dit voor een groot deel kan verholpen worden door een drievoudige actie:

Ten eerste: het oprichten van exportgroepen met een geïntegreerd commercialisatiesysteem. Door exportgroepen verstaan wij groepen waarin firma's die complementaire artikelen produceren samen werken, ofwel verschillende specialisaties voortbrengen, ofwel samen meer voor een bepaalde markt geïnteresseerd zijn.

Ten tweede: de tegenwoordigheid van de Belgische breigoedsector op buitenlandse beurzen door een gegroepeerde deelneming.

Ten derde: een prospectie van de potentiële markten voor de belangrijkste in België geproduceerde artikelen.

Het feit dat de diverse handelsbeurzen meer en meer gespecialiseerd geraken en vaak aan bepaalde regio's gebonden zijn, brengt de noodzakelijkheid met zich dat de Belgische breigoednijverheid op verschillende beurzen moet kunnen aanwezig zijn. Deze inspanning moet ook ten minste een drietal jaren kunnen volgehouden worden alvorens men kan beslissen of het de moeite loont.

Met dergelijke aanwezigheidspolitiek zijn natuurlijk uitgaven gemoeid. In verschillende ons omringende landen worden door de regering belangrijke tegemoetkomingen gedaan. Daar onze bedrijven individueel dergelijke kosten niet kunnen dragen, zou de regering op dit gebied een speciale inspanning moeten leveren.

Ik meen te weten dat het Centraal Comité der Belgische Breigoednijverheid u rechtstreeks of via de Bedrijfsraad Textiel en Kleding een begroting heeft voorgelegd. Het gaat over een bedrag van circa 10 miljoen gedurende een drietal jaar, hetgeen in verhouding met de rest van de begroting slechts een peulschil is, te meer als hierdoor arbeidsplaatsen kunnen veiliggesteld worden of tot aanwerving aanleiding kan worden gegeven.

Aansluitend bij het voorgaande is het ook noodzakelijk om aan het Belgisch breigoed een imago te geven. Zoals reeds gezegd is de geringe, gemiddelde dimensie een belangrijke hinderpaal voor de commercialisatie van hun produkten.

Een label dat voor de consument een waarborg moet betekenen van de oorsprong en de kwaliteit kan dit verhelpen. Onze artikelen zouden gemakkelijker te onderscheiden zijn van de ingevoerde, vaak minderwaardige produkten uit de lage-loonlanden of uit bepaalde EEG-landen die een gesubsidieerde promotiepolitiek of exportpolitiek voeren.

Een label met de vereiste garanties zou op de buitenlandse markten onze produkten beter bekendmaken en zodoende de interesse van de buitenlandse koper opwekken. Maar de bekendheid van deze label in het buitenland kan enkel vruchten afwerpen indien de actie gesteund wordt door een intensieve promotiecampagne. Hier ook zou een te-

gemoetkoming van de overheid in de lanceringskosten, alleszins bij de aankoop, een welkome en nuttige steun uitmaken.

Naast onze eigen label zou een algemeen verplichte invoering van een « made in ... »-etikettering voor afgewerkte produkten een indicatie zijn die onze nijverheid wellicht ten goede zou komen.

Om de nijverheid in kwestie te stimuleren en te vrijwaren kunnen verschillende maatregelen worden getroffen en dient ervoor gewaakt te worden dat de door de andere landen aangegane verbintenissen worden nageleefd.

Bij de EEG-instanties moet worden aangedrongen op een strikte toepassing van de in het kader van het multivezelakkoord afgesloten akkoorden. Er mogen geen contingentenverhogingen of overschrijdingen worden toegestaan.

Op het EEG- en Benelux-vlak dient niet alleen de controle te gebeuren bij de aflevering van de invoervergunningen en hun toerekening op de contingenten, maar er is ook een controle nodig die het moet mogelijk maken na te gaan in hoeverre de invoervergunningen voor de gecontingenteerde produkten opgebruikt zijn en of de drempel voor de instelling van de procedure tot lichting uit de korf voor de niet gecontingenteerde produkten, niet is bereikt.

Op het Benelux-vlak schenkt de na-controle geen voldoening, tengevolge van de manuele methodes die nog door de Belgische administratie worden aangewend. Deze zou moeten worden uitgerust met een computer, zoals dit het geval is bijvoorbeeld in Duitsland, zodanig dat men iedere dag, per produktencategorie en per land van oorsprong, hoever de vergunningen opgebruikt zijn en men tevens van nabij kan volgen of de drempels voor de procedure tot lichting uit de korf niet worden overschreden.

Ten einde de na-controle te vergemakkelijken zou de administratie het aantal douanebureaus voor de aangifte van de ingevoerde textielprodukten kunnen beperken. Deze formule, die met succes wordt toegepast in Italië, zou de aansluiting van deze bureaus op een centrale computer mogelijk maken.

De in het vooruitzicht gestelde toetreding tot de EEG van landen zoals Griekenland, Portugal en Spanje vraagt ook onze speciale aandacht. De overgangperiode zou voldoende lang moeten zijn om deze landen de kans te geven zich geleidelijk in te schakelen, zowel in de nijverheids- als in de handelspolitiek van de EEG. Het moet mogelijk zijn gedurende deze overgangperiode vrijwaringsclausules in te roepen.

Een ander punt waarop ik uw aandacht wil vestigen zijn de loonveredelingscontingenten hoofdzakelijk ten opzichte van de Middellandse-Zeelanden. Deze contingenten zouden moeten worden gereserveerd voor de producenten, met inachtneming dat de aan een onderneming toegekende vergunningen een bepaald percentage van haar eigen produktie niet mogen overtreffen, dat de betrokken ondernemingen precieze verbintenissen zouden aangaan inzake behoud van de tewerkstelling, en dat de te verwerken goederen uit België of uit andere EEG-landen zouden afkomstig zijn.

Betreffende de handelsbesprekingen met China wens ik alleen maar te zeggen dat de in 1977 door de Raad der EEG vastgelegde globale invoerpolitiek in geen geval op de helling mag worden gezet.

Het grootste deel van deze tussenkomst slaat niet enkel op de breigoednijverheid, maar is tevens van toepassing op de bedrijfstak textiel en kleding in het algemeen. Het was ook niet mijn bedoeling volledig te zijn, daar ik anders nog heel wat tijd in beslag zou nemen.

Voor het overige verwijs ik naar al de documentatie en geschriften die u door de Bedrijfsraad Textiel en Kleding en door het Centraal Comité der Belgische Breigoednijverheid werden ter hand gesteld. Het is trouwens ook uit deze gegevens dat ik mijn inlichtingen heb geput.

U werd ook in het bezit gesteld van een begroting die het u mogelijk zou moeten maken, samen met uw collega van Economische Zaken, de besproken industrieën een helpende hand toe te steken.

Het gaat hier over enkele tientallen miljoenen gedurende een beperkt aantal jaren. Ik meen dat het een plicht is voor de regering deze inspanning op te brengen, een inspanning die, in het kader van de gehele begroting, slechts een miniem deel zou zijn. Laten wij niet vergeten dat hiermede verschillende tienduizenden plaatsen, hoofdzakelijk voor vrouwen, gemoeid zijn. (*Applaus op de liberale banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Nutkewitz.

De heer Nutkewitz. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, België is een traditioneel handelsdrijvend land. Het heeft in de rangorde van de wereldhandel steeds een voorname positie ingenomen, tenminste wanneer men refereert naar gegevens per hoofd van de bevolking of wanneer men rekening houdt met onze kleine oppervlakte.

De laatste jaren verliest België meer en meer terrein op buitenlandse markten.

Globaal genomen is sinds 1969 ons marktaandeel in de EEG met bijna 10 pct. gedaald, dit is de meest ongunstige evolutie in alle EEG-landen.

In het desbetreffend verslag blijkt dit uit de evolutie van de BLEU-handelsbalans. Niet alleen blijven sedert enkele jaren de tekorten uit onze handelsbalans aanhouden, maar bovendien vergroten ze voortdurend. Onder meer is dit een gevolg van het feit dat onze export in het verleden geografisch veel te beperkt was en het exportpakket weinig gediversifieerd.

In de jaren die de oliecrisis voorafgingen, werd de BLEU-handelsbalans met wisselend succes afgesloten.

In 1972 en 1973 werden nog overschotten geboekt van respectievelijk 29 en 14 miljard frank. Daarna liep het mis.

In 1974 noteert men een handelstekort van 61 miljard en in 1975 een deficit van 74 miljard. Ondanks het feit dat in 1976 onze economie een behoorlijk groeicijfer haalde, steeg het tekort in dit jaar tot 102 miljard.

In 1973 is het opgelopen tot 111 miljard frank. Het verslag zelf stipt aan dat wij momenteel één van de laagste dekkingspercentages kennen uit de naoorlogse periode.

Zolang de wereldvraag voldoende groot was, kende ons land praktisch geen exportmoeilijkheden, ondanks het toenemend wereldaanbod van halfafgewerkte produkten.

Maar door die hoge graad van buitenlandse afhankelijkheid is onze economie zeer kwetsbaar. De Belgische export is gespecialiseerd in de halffabrikaten, waarvan thans een mondiale overcapaciteit bestaat.

Daardoor ontstaat een zeer sterk en scherpe internationale prijsconcurrentie en een herstructurering van de wereldproduktie naar lage-loonlanden.

Dus de verschillende oorzaken van de verslechtering van onze invoersituatie zijn gekend: verzwakkende concurrentiepositie, de ondoelmatige samenstelling van ons exportpakket en de ontoereikende geografische spreiding ervan, de verslechterende ruilvoetverhouding, hogere loonkosten.

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, het uitvoerbeleid van een land is één der belangrijkste exponenten van de algemene economische politiek. Wanneer wij moeten vaststellen dat sedert 1973 de ruilvoetverhoudingen in ons land aanzienlijk zijn verslechterd, heeft dit niets te maken met de verkeerde aanwending van ons uitvoer-instrumentarium, maar wel met de voordien gevoerde prijs- en loonpolitiek.

De wet van de comparatieve voordelen blijft in de internationale handel van kracht. Het zijn deze comparatieve voordelen die ons land bezig is te verliezen. Dus de evolutie van de produktiekosten moet gelijke tred houden met deze in onze buurlanden. Op fiscaal en monetair gebied moeten maatregelen getroffen worden om een lage rente te bekomen ten einde aldus de exportfinanciering zo goedkoop mogelijk te maken.

Verre van ons het idee van protectionistische maatregelen, maar door exportsubsidies kan onze handel in stand gehouden worden en zelfs uitgebreid worden.

Nochtans kunnen exportsubsidies allerlei verstoringen teweegbrengen op het vlak van de produktie, de relatieve prijzen en de ruilvoet. Bovendien worden zij betaald met algemene overheidsmiddelen.

Ieder land kan dit subsidiespel meespelen, zodanig dat de subsidiepraktijk niets minder is dan een verdoken protectionisme.

Nochtans moet onze overheid zorgen dat bij gebleken steun aan buitenlandse exporteurs de Belgische uitvoerders dezelfde faciliteiten kunnen genieten. « Eerst nonkel en dan nonkels kindertjes »!

Natuurlijk kan men deze concurrentievervalsende praktijken bestrijden door internationale handelsafspraken op voorwaarde dat alle betrokken partijen die eerbiedigen.

De huidige structuur van onze export die nog steeds in een te grote mate gericht is op halfafgewerkte produkten, zou moeten worden omgebogen naar domeinen die een beroep doen op de hoge technologie en die bijdragen tot de ontwikkeling van « know-how »-activiteiten. Dit is voor onze uitvoer de voornaamste en op termijn zelfs de enige proef.

Onze kapitaalgoederenindustrie moet worden opgedreven en voor deze sector bieden de industrielanden en in elk geval de olieproducerende landen ruime afzetmogelijkheden. Dit zou trouwens gunstig de al te eenzijdige oriëntatie van onze export beïnvloeden.

Ik dacht ook dat ons land te weinig belangstelling heeft getoond voor prospectie en exportpromotie.

Het openbreken en veroveren van een nieuwe afzetmarkt is een kostbare aangelegenheid; eerst moet er nog aan marktverkenning gedaan worden. Dit zijn dikwijls grote beletsels voor de individuele exporteur.

De Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel levert belangrijke inspanningen op gebied van prospectie en promotie, van terreinverkenning enz.

Maar ik meen dat hier een systeem zou moeten worden uitgewerkt, waarbij de promotiekosten aan een grotere groep van deelnemende exporteurs worden uitgesmeerd. Dit zou vooral ten goede komen aan de kleine en middelgrote ondernemingen die gemakkelijker de exportdrempel zullen durven overschrijden.

Een betere coördinatie tussen al de organen die de export steunen, is hier zeker gewenst om de efficiëntie van het hele beleid te verhogen.

Nog enkele woorden over de Nationale Delcredere dienst. Dit is een openbare instelling die, in opdracht van en soms voor rekening van het rijk, bescherming biedt tegen diverse risico's, verbonden aan de uitvoerhandel met het doel die verrichtingen financieel mogelijk of gemakkelijk te maken.

Gedurende vele jaren is de omzet van de Delcredere dienst relatief bescheiden gebleven. Sedert enige tijd nemen de verrichtingen een geweldige vlucht.

In het jaarverslag over 1977 stond vermeld: «In 5 jaar tijd is het bedrag van de door de Dienst verzekerde transacties meer dan verdrievoudigd.» Toch is het merkwaardig vast te stellen dat de Delcredere dienst die eigenlijk precies tot doel heeft exportrisico's te nemen er tot nu toe steeds is in geslaagd niet alleen voldoende resultaten te boeken om het verlies voortspruitend uit slecht afgelopen zaken te dekken en te compenseren, maar zelfs in staat is geweest, buiten de ontvangen dotatie van de Staat, belangrijke reserves aan te leggen. Voor wie?

Eén van de activiteiten van de Nationale Delcredere dienst heeft betrekking op de zogenoemde verzekering van het koersrisico. Volgens het laatste jaarverslag van de instelling, namelijk het verslag over 1977, beliepen de tegen koersrisico verzekerde bedragen slechts 10 miljoen Zwitserse frank en 0,1 miljoen Franse frank.

Kan een hervorming niet in overweging worden genomen, die het voor de Nationale Delcredere dienst mogelijk zou maken op een efficiëntere manier de dekking te verzekeren van de wisselrisico's en dit ten dienste van de bevordering van onze buitenlandse handel?

Kan geen overzicht worden verstrekt over wat reeds in andere landen op dit vlak werd verwezenlijkt daar men dikwijls de indruk heeft dat onze exporteurs zich in een benadeelde positie bevinden?

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, ik dank dat door deze zeer restrictieve handelwijze de Nationale Delcredere dienst een negatieve *cash-flow* kent. De premie-ontvangsten bleven vorig jaar nagenoeg op hetzelfde niveau. Weliswaar is de staking van betaling door sommige landen, waaronder Iran, waarmee de Nationale Delcredere dienst omvangrijke verbintenissen heeft, mede de schuld aan deze ongunstige *cash-flow*-toestand.

Een gedurfd en expansief exportbeleid moet worden gevoerd; handelsactiviteiten met krediet-onzekere landen moeten met de nodige omzichtigheid worden gewaarborgd.

Wij hopen dat ingevolge de naar voren gebrachte beschouwingen, de nodige maatregelen kunnen worden overwogen om onze exportmogelijkheden niet alleen op peil te houden maar ook te bevorderen.

Een meer progressieve en dynamische politiek inzake uitvoeringsmaatregelen voor de financiering in buitenlandse deviezen en forfaitaire betalingswaarborgen ten gunste van kleine ondernemingen dienen te worden uitgewerkt en te worden toegepast. De tijd dringt. *(Applaus op de liberale en CVP-banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, Mesdames, Messieurs, le rapport de M. Carpels se caractérise par la sécheresse, la brièveté et la clarté. Je tiens à l'en féliciter. Ce rapport est un exemple pour nos travaux.

Je rejoindrai, Monsieur le Ministre, ceux qui soutiennent votre action au Commerce extérieur, et ce parce que le Commerce extérieur — tout le monde le sait mais on ne le répète jamais assez — représente plus de 50 p.c. de notre produit national...

M. van Waterschoot. — Ce n'est pas exact. Ces données ne sont pas comparables. Le produit national est une valeur ajoutée; les exportations dont vous parlez sont une valeur brute.

M. R. Gillet. — De toute façon, ces chiffres se rapprochent assez des 50 p.c.

M. van Waterschoot. — Ils représentent un quart de notre produit national.

M. R. Gillet. — J'avais cru relever ces chiffres dans le rapport de M. Carpels, mais je ne veux pas entamer ici un débat sur la comparaison entre les chiffres du rapport et ceux que je viens d'avancer.

Ceci dit, nous devons manifester tous une certaine inquiétude, car nos exportations plafonnent depuis 1977. Malgré la crise que nous connaissons actuellement, nous devons essayer par tous les moyens d'accroître nos exportations.

Dans son exposé en commission, le ministre a proposé trois moyens à cet effet: une meilleure coordination des différentes instances concernées par la promotion des exportations, le renforcement des organismes de promotion et, enfin, l'amélioration de l'image de marque de nos produits techniques.

M. Boey, vice-président, remplace M. Robert Vandekerckhove au fauteuil de la présidence.

Vous avez certainement en tête d'autres moyens encore, Monsieur le Ministre, qu'il serait intéressant de préciser ici.

Lorsque vous étiez ministre de la Coopération, vous aviez fait un effort considérable afin d'organiser une sorte d'interdépendance économique entre certaines formes de coopération internationale, effort dont le résultat fut des plus heureux. Je souhaiterais que le nouveau ministre de la Coopération au Développement fasse de même, et qu'il poursuive la coordination, si bénéfique en matière de commerce extérieur, entamée précédemment.

Je pense particulièrement aux écoles techniques que nous avons le devoir de créer dans certaines parties du monde, écoles d'où sortiront des techniciens qui, ayant été formés par des Belges, à l'aide d'exemples donnés par des produits belges, s'intéresseront inmanquablement toujours davantage à nos fabrications. Je le répète: Selon moi, l'action entamée lorsque vous étiez ministre de la Coopération au Développement rejaillira, si elle est continuée, sur le commerce extérieur.

Vous aviez encore développé une autre idée sur laquelle l'attention n'a pas été suffisamment attirée, me semble-t-il, à savoir les relations privilégiées que nous devons avoir avec les pays en voie de développement, plus particulièrement avec ceux qui sont les plus proches du développement définitif. Ce sont, à mon avis, ces pays-là qui représenteront pour nous, dans un avenir très proche, un marché intéressant, réel, tangible.

Je me réjouis de la déclaration qui traduit votre désir de développer une action particulière en vue d'accroître nos échanges avec les pays du tiers monde. Je vous demanderai d'être très attentif aux possibilités de ceux d'entre eux qui commencent à voir diminuer l'écart qui les séparent des pays développés. Nous avons là des possibilités considérables d'exportation, mais nous devons apprendre — pardonnez-moi l'expression — à renvoyer l'ascenseur.

Dernière considération dans ce domaine, j'ai, durant de nombreuses années, à chaque discussion du budget du Commerce extérieur, protesté, à la Chambre et au Sénat, contre le fait que la Belgique soit le seul pays au monde où le ministère du Commerce extérieur ne traite que des exportations. Dans les autres pays, ce ministère a pour attribution les exportations et les importations. En effet, il y a dans ce domaine, inévitablement, une interdépendance si non totale, du moins très importante. Il est à déplorer qu'aujourd'hui encore nous examinions un budget du Commerce extérieur qui ne comprend que les exportations et que nous devions discuter, dans le cadre du budget du Ministère des Affaires économiques, tout ce qui concerne les importations. Nous sommes le seul pays au monde à souffrir de cette lacune. Je l'ai déjà dénoncé et le dénonce aujourd'hui encore. Ce n'est évidemment pas sous ce gouvernement que l'on pourra changer la situation, mais il faut espérer — c'est en frappant sur un clou que l'on finit par l'enfoncer — qu'un jour, un chef de gouvernement considérera qu'il est temps «de se mettre à la page» et d'avoir un ministère du Commerce extérieur ayant compétence à la fois pour les importations et pour les exportations.

Je terminerai, Monsieur le Ministre, mes chers collègues, en me joignant à ceux qui ont plaidé pour une amélioration du statut des prospecteurs commerciaux.

Vous avez, au cours du débat en commission, manifesté votre volonté d'améliorer ce statut. Je vous en remercie. Vous êtes dans cette voie soutenu par tout le Sénat, majorité et opposition. Il serait néces-

saire de penser dès à présent à une action pratique et positive. On peut déplorer en effet le sort réservé depuis des années aux prospecteurs commerciaux, qui est différent de celui de nos représentants diplomatiques.

En fait, les prospecteurs commerciaux sont nos diplomates en matière économique et en matière commerciale surtout.

La discrimination dont ils souffrent par rapport aux agents de la carrière diplomatique est injuste. Pourtant quand on les connaît, quand on considère leur travail et la manière dont ils parviennent à nous représenter sur les marchés extérieurs, les possibilités qu'ils dégagent pour nos exportations, les prospecteurs commerciaux ne peuvent être considérés comme des agents de seconde zone. Sur ce plan, plusieurs ambassades mériteraient un certain recyclage.

Cette dernière observation ayant été exprimée, je tiens à vous assurer, Monsieur le Ministre, de toute notre confiance pour promouvoir le commerce extérieur qui représente — je n'irai pas jusqu'à dire 50 p.c. — mais la grosse partie de l'effort économique de la Belgique, qui ne dispose pas de matières premières, et qui doit donc nouer des relations commerciales fructueuses et nombreuses. De là l'importance énorme du commerce extérieur. Nous vous faisons confiance, pour le défendre, Monsieur le Ministre, et c'est la raison pour laquelle nous voterons votre budget. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — La parole est à M. Outers, ministre.

M. Outers, Ministre du Commerce extérieur et de la Politique scientifique. — Monsieur le Président, chers collègues, le rapport développé à cette tribune par M. Carpels fait largement état de nos travaux en commission et plus particulièrement reprend pratiquement *in extenso* l'exposé que j'avais eu l'honneur de faire à l'occasion de ces travaux.

Je remercie M. Carpels de l'avoir fait et d'avoir ainsi, dans une assez large mesure, répondu d'avance à un certain nombre de préoccupations dont j'aurais pu faire état à cette tribune.

A ce stade de la discussion il ne paraît pas utile de reprendre l'ensemble de ces éléments. Je me contenterai, par conséquent, de reprendre certaines données complémentaires à l'exposé dont vous avez reçu copie, et de répondre plus particulièrement à certaines préoccupations et questions. Eventuellement je pourrai renvoyer au rapport et répondrai par écrit aux membres de la Haute Assemblée qui ont bien voulu m'interroger sur des points précis.

L'ensemble des orateurs ont dégagé une sorte de commun dénominateur lorsqu'ils se sont émus, à juste titre, de la situation actuelle de nos exportations.

Il est évident que pour un pays comme le nôtre, privé de matières premières et de ressources propres, isolé dans une assez large mesure au cœur de pays industrialisés avec lesquels la concurrence devient de plus en plus rude, difficile, redoutable, la seule façon de maintenir un certain niveau de vie à nos populations et de continuer une activité industrielle valable est évidemment de nos tourner vers l'extérieur, et de le faire avec plus d'agressivité — je n'hésite pas à employer le terme — que par le passé.

La demande s'est ralentie, le protectionnisme dans certains pays est assez dur, la concurrence sur les marchés extérieurs devient très difficile, et c'est la raison pour laquelle les marges bénéficiaires de nos exportateurs, lorsqu'ils réunissent encore à obtenir des marchés, deviennent de plus en plus étroites. Nous sommes dans une sorte de cercle vicieux : en effet, si l'on veut prendre des risques à l'exportation, prospecter de nouveaux marchés, ouvrir de nouvelles voies, il faut évidemment que nos exportateurs en aient les moyens et ils ne peuvent les avoir que dans la mesure où leurs activités sont rentables, et s'ils peuvent réinvestir les bénéfices réalisés à l'occasion d'opérations antérieures.

Dès lors, on ne peut sortir, ou en tout cas faire un effort pour sortir de la situation actuelle, qu'en améliorant notre situation présente sur les différents points évoqués dans le rapport.

Notre position est mauvaise sur le plan sectoriel ; plusieurs intervenants l'ont à nouveau souligné. Sur le plan de la répartition géographique, la ventilation de nos exportations n'est pas favorable, comme l'a dit, à juste titre, M. Radoux. A cet égard, je n'oublie pas qu'il y a peu, j'étais ministre de la Coopération au Développement. Certains orateurs ont bien voulu le rappeler. C'est un sujet d'étonnement de ma part de voir que parmi les pays du Marché commun et, en général, les pays industrialisés, notre pays ne prend qu'une part extrêmement réduite et particulièrement modeste dans l'exploration de ce nouveau marché qui commence seulement à nous être ouvert.

J'ai la conviction que si l'essentiel de nos échanges commerciaux se fait encore avec les pays industrialisés, nous ne pourrions modifier

fondamentalement la situation présente qu'en nous orientant vers de nouveaux secteurs, vers le tiers monde. Nous ne pouvons nous imposer et accroître nos exportations qu'en touchant des secteurs géographiques démunis de produits, qu'ils soient semi-finis ou finis, et nous devons employer tous les moyens nécessaires à cette fin.

Il est évident que, jusqu'à présent, nos industriels ont éprouvé une certaine hésitation à se lancer dans ce genre d'opération parce qu'elle comporte beaucoup plus de risques que celles qu'on mène dans des secteurs mieux connus, plus traditionnels sur le plan géographique et qui ont fait leurs preuves.

Pour pouvoir prendre ces risques, il faut en avoir les moyens et il incombe aux pouvoirs publics de les leur fournir.

C'est un des grands axes de la politique que j'ai l'intention de mener.

Lorsqu'on évoque ces problèmes, on suscite généralement des réactions qui, si elles pouvaient se justifier dans le passé, compte tenu de notre méconnaissance des possibilités qu'offraient ces marchés, sont malvenues maintenant que nous commençons progressivement à connaître les moyens de surmonter les difficultés.

Lorsque j'étais ministre de la Coopération au Développement, et M. Radoux ne me contredira pas, puisque la question a été soulevée également dans d'autres enceintes, notamment dans des enceintes internationales, j'ai souvent entendu dire : vous avez aidé les pays du tiers monde à s'industrialiser, et maintenant ils nous font concurrence, d'où faillite de nos entreprises. Dans ces conditions, comment pourrions-nous encore aider le tiers monde ? Nous sommes dans un cercle vicieux.

Prenons comme exemple l'évolution de nos exportations vers la Corée. M. Gillet connaît bien le problème ; il y a d'ailleurs fait allusion quand il a dit : en ce qui concerne les pays du tiers monde, je vous invite surtout à vous orienter vers ceux dont le produit national brut par tête d'habitant n'est pas complètement au bas de l'échelle.

Pendant des années, notre balance commerciale avec la Corée nous a été absolument défavorable. Mais j'ai reçu récemment la visite d'une mission coréenne dont les délégués se sont plaints amèrement parce qu'ils nous trouvent beaucoup trop compétitifs. La balance commerciale s'est totalement inversée. Pourquoi ? Tout simplement parce que nous avons couru le risque de nous orienter vers ces marchés.

Ce qui est vrai pour la coopération au développement l'est encore davantage en ce qui concerne le commerce extérieur. Ce que M. Gillet, appelait, à juste titre, « l'interdépendance des peuples », est réalisé. Nous ne pourrions continuer à nous affirmer sur ces marchés que dans la mesure où ces pays auront également les moyens de nous acheter nos propres produits.

Il n'y a donc aucune incompatibilité entre les deux actions. Bien au contraire, elles sont parfaitement complémentaires.

Lorsque j'étais à la tête du département de la Coopération au Développement, j'ai souvent comparé, — on me l'a d'ailleurs reproché, à tort à mon avis, — la situation mondiale actuelle et celle de la fin du XIXe siècle.

Il est évident qu'au moment où nous devons repenser complètement tous nos schémas de relations internationales, la situation est aussi grave que celle qu'on a connue à la fin du XIXe siècle, au début de l'industrialisation.

Déjà alors, souvenez-vous il y avait deux écoles de pensées. Les uns disaient : il ne faut pas augmenter les salaires, parce que vous allez faire monter les prix et mettre nos entreprises dans une situation difficile. Les autres rétorquaient : augmentez les salaires. Vous augmenterez aussi le nombre des consommateurs et, si la demande est plus grande, l'offre sera mieux rencontrée.

Nous vous trouvons aujourd'hui dans la même situation.

M. Robert Vandekerckhove reprend la présidence de l'assemblée

Le jour où le tiers monde accèdera à la richesse collective, où un plus grand nombre de personnes pourront se partager le « gâteau », automatiquement, les producteurs, à la recherche de nouveaux marchés dont ils pourraient satisfaire les besoins, y trouveront leur compte. L'exemple que je viens de donner à propos de la Corée est particulièrement significatif à cet égard.

Nous avons, bien entendu, des efforts à consentir concernant certains pays qui ont actuellement avec nous une balance en sens inverse. Je citerai, par exemple, le Japon. Je vous signale, à ce sujet, que nous avons reçu, il y a quelques jours, une mission japonaise et les pourparlers se sont terminés à notre avantage, puisque le montant des contrats signés ou en perspective est supérieur à celui des contrats signés par les Pays-Bas lors d'une mission identique. Cette perfor-

mance méritait d'être soulignée, car il est, en effet, très rare que nous obtenions des résultats meilleurs que nos voisins.

En ce qui concerne nos échanges avec le tiers monde, les chiffres sont là pour nous prouver qu'il nous faut les augmenter. Actuellement, le montant total de nos exportations vers le pays en voie de développement et les pays à commerce d'Etat est de 13 p.c. Ce pourcentage se subdivise comme suit: 1,9 p.c. pour les pays à commerce d'Etat — ce qui est insuffisant — et 11 p.c. pour le tiers monde. Dans des pays comparables au nôtre, ces chiffres sont nettement supérieurs. Le pourcentage des exportations est de 28 p.c. pour le Royaume-Uni, 38 p.c. pour les USA, 28 p.c. pour le Japon et 23 p.c. pour la République fédérale d'Allemagne. Tous les pays de la Communauté économique européenne se sont, bien avant nous, tournés vers le tiers monde, ont conclu dans une assez large mesure des marchés, alors que nous sommes restés à la traîne. La raison de notre retard en ce domaine est l'absence d'initiatives et de perspectives, mais aussi la peur du risque. A cet égard, je voudrais répondre à plusieurs intervenants qui m'ont interrogé plus particulièrement sur l'Office national du Ducroire. Je vous avais signalé en commission que le gouvernement avait l'intention de déposer prochainement sur le bureau des Chambres, un projet de loi permettant au Ducroire d'augmenter le plafond de ses engagements. Ce projet de loi a été approuvé, il y a quelques jours, en Conseil des ministres. Il est actuellement à l'examen au Conseil d'Etat.

J'ose espérer que d'ici à quelques semaines au plus tard, le ministre des Finances pourra déposer ce projet qui permettra à l'Office nationale du Ducroire d'aider nos exportations, en particulier vers le tiers monde. Il est en effet évident que l'Office du Ducroire, comme toute société d'assurances, doit songer à assurer son équilibre. Il importe par conséquent de lui donner les moyens de mener la politique dynamique qu'exige la situation actuelle de notre commerce extérieur.

Ce projet prévoit que la dotation peut être portée de neuf à quatorze milliards, le plafond actuel étant de deux cents milliards; il pourrait éventuellement être porté à trois cents milliards, soit vingt fois le montant de la dotation plus les réserves.

Voilà une information qui prouve que les choses ont déjà progressé depuis le moment où certaines préoccupations à cet égard ont été exprimées en commission.

En dehors du sujet sectoriel ou géographique, je voudrais également aborder un problème qui me paraît tellement important: la recherche technologique.

Vous savez — M. Lahaye, comme d'autres orateurs, a eu raison de le souligner — que, lorsque les coûts sont relativement élevés, on ne peut imposer sur les marchés extérieurs que la qualité de ce que l'on vend, soit parce que l'on vend des produits différents qui n'existent pas encore, soit parce que l'on offre des produits meilleurs. Je ne vois pas comment on pourrait se défendre autrement.

C'est à cet égard que la recherche technologique en matière industrielle peut jouer un rôle absolument essentiel.

J'ai la chance, si j'ose dire, d'être en même temps ministre du Commerce extérieur et ministre de la Politique scientifique. Sans vouloir émettre la moindre critique à l'égard de mes prédécesseurs, qui ont fait en la matière ce qu'ils ont pu, je ne vous cache pas qu'à l'examen des chiffres concernant la politique scientifique, j'ai été déçu. En effet, il me semble que nous devrions faire un effort infiniment plus important dans le secteur de la recherche technologique si nous voulons avoir une chance de trouver de nouveaux produits et de redevenir concurrentiels sur les marchés extérieurs.

Avant de commenter ces chiffres, je vous dirai qu'à mon sens on ne peut plus s'offrir le luxe à l'heure actuelle de pratiquer une politique scientifique dans l'abstrait. Notre situation économique est tellement grave et préoccupante que nous devons joindre tous les efforts pour que, quelle que soit leur origine, ils soient non seulement coordonnés mais aussi orientés dans la même direction. Sur ce plan, je rejoins également plusieurs intervenants qui ont souhaité une meilleure concertation entre les différents ministres et les différents départements concernés.

Répondant à M. Lahaye, je dirai que la politique du commerce extérieur est évidemment liée à la politique économique intérieure. Il a fait allusion à la réduction de la durée du travail à trente-six heures par semaine. Je n'en parlerai pas, car ce n'est pas mon rôle et cette question ne relève pas de ma compétence. Une table ronde y est consacrée et le ministre des Affaires économiques aura de multiples occasions de vous en entretenir. C'est d'ailleurs un sujet qu'on ne peut isoler et qui fait partie de l'ensemble d'une politique économique. Celle-ci et la recherche de marchés extérieurs ne sont pas liées uniquement à un problème de coût, même si ce dernier en constitue un des éléments importants.

M. Lahaye. — Si j'en ai parlé, Monsieur le Ministre, c'était pour vous épauler; les 36 heures sont de nature à faire crouler nombre de nos industriels.

M. Outers, Ministre du Commerce extérieur et de la Politique scientifique. — C'est bien ainsi que je l'avais compris.

M. Lahaye. — Il vous faudra beaucoup d'efforts et de courage pour convaincre certains de vos collègues.

M. Outers, Ministre du Commerce extérieur et de la Politique scientifique. — Je partage entièrement votre avis et je ne veux nullement négliger l'élément coût, mais il ne faut pas se faire trop d'illusions. Dans la compétition sur le plan mondial, vous ne parviendrez pas à modifier rapidement la situation: vous ne pouvez faire en sorte que le coût de la main-d'œuvre en Corée, à Singapour, à Hong Kong ou ailleurs, atteigne bientôt le même niveau que chez nous. Je le regrette. Je souhaiterais que la situation sociale dans ces pays puisse évoluer au même rythme que la nôtre et que nous puissions avoir une politique qui la favorise. Ce n'est pas mon rôle, en tant que ministre du Commerce extérieur, de la définir; c'est le rôle de certains de mes collègues. Vous avez fait allusion, Monsieur van Waterschoot, très justement à la convention de Lomé et, sur ce plan, on pourrait peut-être réfléchir à la manière de lier les deux choses. J'imagine que M. Eyskens a eu l'occasion de vous répondre sur ce point.

Ceci étant dit, la réalité est telle qu'il ne faut pas avoir trop d'espoir d'arriver par ce biais et par ce biais seulement à « rattraper » une situation qui, à mon avis, ne se modifiera guère: vous ne parviendrez pas à faire changer de manière très significative la situation sociale que l'on a réussi à obtenir dans certains pays à la suite d'un effort très considérable.

On devrait pouvoir placer la discussion sur ce terrain dans un cadre plus large, le cadre idéal pour nous est évidemment la CEE au sein de laquelle des mesures de coordination devraient être prises, qui nous placent dans une situation nous permettant de faire face à nos engagements.

J'en reviens à la politique scientifique et au commerce extérieur.

Il me paraît indispensable de mettre tout en œuvre, quelles que soient les difficultés et la dimension de notre pays, pour arriver à un résultat. Je ne crois d'ailleurs pas qu'il s'agisse d'un problème de dimension. Certains pays comparables au nôtre font preuve de beaucoup d'imagination, découvrent des technologies nouvelles et s'affirment sur les marchés extérieurs. C'est le cas, par exemple, de la Suède. Les Suédois témoignent du sens de l'organisation et de beaucoup d'imagination et ils sont présents là où ils doivent l'être.

Si nous voulons trouver de nouveaux produits et des technologies nouvelles, il est indispensable d'augmenter le volume des crédits publics consacrés à la recherche technologique industrielle. Ils sont relativement faibles et je vous en donne un exemple.

Le rapport de ces crédits au produit intérieur brut était en 1976 de 0,28. Pour l'ensemble de la Communauté européenne, il était de 0,48, soit près du double. L'évolution de 1970 à 1979 se présente de manière peu rassurante. Les moyens consacrés aux recherches à finalité technologique dans la masse du budget de la recherche scientifique diminuent. Durant cette période, le taux annuel moyen de croissance des crédits destinés à la recherche à caractère industriel était de 11,8 p.c. Il a été de 16 p.c. pour le financement des recherches universitaires et de 19 p.c. pour les activités scientifiques internationales.

Si l'on considère, de plus, que l'effort propre des industries belges pour la recherche et le développement est inférieur à celui des entreprises ouest-allemandes, hollandaises ou suisses, l'objectivité nous commande de dire qu'un effort particulier doit être entrepris afin de susciter des opérations de recherche qui correspondent mieux aux exigences économiques réelles auxquelles nous sommes confrontés. En tant que ministre de la Politique scientifique, je vais essayer de m'y attacher.

En analysant les grandes affectations des crédits de recherche, on constate une extrême concentration sectorielle des dépenses: 52 p.c. se rapportent à l'industrie chimique et parachimique et à la métallurgie, alors qu'un secteur pourtant grand pourvoyeur d'emplois — je vise la construction mécanique — ne s'est vu octroyer que 6,5 p.c. En Suède, ce dernier taux atteint 42 p.c.

Je cite la Suède parce que j'y ai trouvé un exemple illustrant mon propos, mais je pourrais parfaitement en citer d'autres. En Grande-Bretagne, ce taux est de 37 p.c., en République fédérale d'Allemagne de 33 p.c. Ces chiffres sont, à mon sens, très éloquentes.

Est-il également concevable — et il s'agit là d'une orientation nouvelle qui correspond non seulement à ma volonté mais à celle du gouvernement qui, vous le savez, a consacré sa réunion d'hier aux

problèmes de l'énergie — que 78 p.c. des subsides relatifs à la recherche en matière d'énergie, soient consacrés au seul secteur nucléaire? Une telle répartition ne me paraît pas équilibrée.

Il ne m'appartient pas de me prononcer maintenant sur la politique nucléaire. Le débat qui aura lieu prochainement à ce sujet donnera à chacun l'occasion d'exprimer très largement son opinion. Il me paraît néanmoins assez incroyable que, dans le domaine de l'énergie, la quasi-totalité de la recherche soit consacrée à ce seul secteur, alors que nul n'ignore qu'il existe des énergies alternatives que l'on pourrait s'efforcer de développer. Je songe notamment à l'énergie solaire.

Je cite cet exemple parce qu'il relève du Commerce extérieur. Il est évident que dans certains continents l'énergie solaire peut être rentable et j'y vois personnellement des possibilités d'avenir, en particulier pour l'Afrique et une grande partie de l'Asie.

Peut-être nous sera-t-il difficile de développer ce type de technologie à des fins d'utilisation interne, mais nous pourrions l'envisager en vue de l'exportation.

Lorsque j'étais à la tête du département de la Coopération nous avons commencé à donner l'exemple, puisque, dans certains pays d'Afrique, notamment au Mali, au Rwanda et au Cap-Vert, nous avons continué à lancer des expériences dont les premiers résultats se révèlent particulièrement concluants.

Nous pourrions développer chez nous une industrie dans des secteurs qui ne sont pas encore couverts parce que nouveaux. Ceux-ci pourraient constituer, pour nos industriels, une veine d'avenir.

Si nous voulons progresser dans ce domaine, il est indispensable de revoir les objectifs de notre politique de recherche technologique. Cela nous permettrait également d'améliorer notre balance commerciale et notre balance des paiements, de favoriser la création d'emplois et d'augmenter la valeur ajoutée de nos produits, ce qui est également fort important. Ce programme exigera une sélectivité plus grande dans le choix des orientations, une réflexion à terme pour les cinq ou dix années à venir et enfin, une analyse sérieuse — plusieurs membres sont intervenus à cet égard — des marchés potentiels, par toutes les instances habilitées à cet effet.

Je voudrais maintenant aborder, de manière plus particulière, certaines questions qui m'ont été posées.

Je vous dirai d'abord un mot de la mission que nous venons d'accomplir. Cette mission se situe d'ailleurs dans le cadre des deux aspects dont je viens de parler : la géographie et la recherche sectorielle.

En ce qui concerne la géographie, nous avons commencé à prospecter de nouveaux marchés — nous le ferons d'ailleurs de plus en plus — et les démarches entreprises dans ce sens commencent à donner des résultats particulièrement encourageants.

Cette mission que je viens d'accomplir en Colombie, et qui a donc eu lieu après les travaux de la commission, fut véritablement un modèle en ce qui concerne l'ouverture de nouvelles perspectives.

La Colombie, pays d'Amérique latine, ce continent trop peu prospecté par nos industriels, dispose de matières premières extrêmement importantes — ses réserves minières sont énormes — et de réserves financières elles aussi non négligeables; par conséquent, ce pays est ouvert à nos hommes d'affaires.

J'ai eu des contacts avec la plupart des ministres, notamment le ministre du Plan qui a porté à ma connaissance le plan quinquennal qu'il se dispose à mettre en œuvre.

Cette mission avait la chance d'être conduite par le prince Albert. Je profite de l'occasion pour lui rendre un hommage particulier, car j'ai pu voir sur place l'efficacité du président d'honneur de l'OBCE. La présence du prince Albert est un atout que nous devrions utiliser plus souvent — vous m'excuserez de parler du prince Albert comme d'un atout — ainsi qu'il le souhaite d'ailleurs lui-même. Dès lors, mon intention est de faire appel à lui le plus souvent possible.

M. Lahaye. — Cela vous honore de le souligner.

M. Outers, Ministre du Commerce extérieur et de la Politique scientifique. — Non, je constate simplement une réalité.

Cette mission, qui avait été soigneusement préparée, était accompagnée d'une trentaine d'industriels. Voilà encore un exemple de la coordination qui doit exister, ainsi qu'un membre l'a souligné avec raison, entre le secteur public et le secteur privé. Les actions doivent être préparées en étroite collaboration, et non par des contacts de pure forme ou de simples concertations.

Pourquoi vous le cacher? J'ai l'habitude de dire ce que je pense; ce me semble la meilleure manière de se faire comprendre. J'ai le sentiment que ces deux secteurs éprouvent une certaine méfiance l'un à l'égard de l'autre. Le secteur privé prête probablement au secteur public des arrière-pensées qu'il n'a pas et le secteur public a tendance à

penser que les intérêts privés, parce qu'ils sont privés, ne sont pas respectables. Il ne me semble pas que ce soit une bonne approche du problème.

La situation économique de notre pays dépend d'une activité commerciale et nous vivons dans un monde, le monde occidental, où règne une économie de marché à côté d'une économie d'Etat, qui est vraiment très embryonnaire. On peut à ce sujet différer d'avis; je ne suis pas ici pour faire des proclamations et vous livrer ma conviction en ce qui concerne ces deux orientations philosophiques différentes; je ne puis que constater les faits. Il est temps « de mettre son amour-propre en poche » et d'organiser en commun une action plus concertée: voir ce qu'il est possible de faire et ce qui ne l'est pas. Ce fut notre attitude en Colombie. Certains secteurs furent particulièrement visés: l'infrastructure des transports — les Colombiens vont construire des métros et un nombre considérable de ponts dans la ville de Bogota —, le secteur minier, secteur énorme dont je vous ai déjà dit un mot, le secteur bancaire, la pétrochimie, les télécommunications, domaine très important aussi, les bureaux d'études. Ce marché n'est pas inconnu, du moins de certains industriels, à titre personnel, mais c'est la première fois, me semble-t-il, que l'on organise dans ce pays, à une telle échelle et avec de tels moyens, une mission de cette nature. Nous avons sans doute répondu à l'avance à l'une des préoccupations qui avaient été émises au cours des débats. Il ne suffit pas d'avoir une meilleure coordination entre les pouvoirs publics et privés. Il en faut une également entre les pouvoirs privés eux-mêmes. Comme le soulignait tout à l'heure un intervenant du groupe PVV, je crois, il faut aussi essayer de promouvoir la coopération entre les industriels afin de diminuer les coûts et d'organiser les échanges d'informations.

J'ai fait une deuxième expérience en Colombie. J'en parle parce que cela me permet d'illustrer des idées générales au départ d'un cas particulier.

Cela vous rend optimiste quand vous allez dans ces pays — je regarde M. Radoux, car, avec d'autres, il pensait que les choses n'allaient pas assez vite — de voir l'image qu'ils se forgent de la CEE. On peut y trouver, je pense, des raisons de satisfaction.

Au cours de mon entrevue relativement longue avec le président, M. Turbay, qui a l'intention de se rendre prochainement dans notre pays et de faire un tour en Europe, nous avons essentiellement discuté — je ne divulgue pas un secret, cela se trouve dans les journaux — des relations entre le Pacte andin et la Communauté économique européenne. Je me suis senti, tout en m'excusant de ce rôle, qui en fait n'était pas le mien, le porte-parole des pays de la Communauté. J'ai eu l'occasion, au cours de nombreux entretiens avec le président et avec différents ministres, d'expliquer très longuement les mécanismes des Institutions européennes, en particulier de la Convention de Lomé, mal connue, ou plutôt mal vue dans ce pays.

J'ai eu l'occasion de remettre un certain nombre de choses au point. Un effort important devrait être consenti en ce qui concerne les relations entre les groupements régionaux sur le plan international, notamment entre la CEE et le Pacte andin. J'ose espérer que nous réaliserons de nouveaux progrès dans cette voie.

En ce qui concerne les missions exploratoires ou thématiques, nous avons, et j'ai eu l'occasion de le dire en commission, un certain nombre de projets: en Algérie, où nous irons, je pense assez rapidement, au Brésil, dans les pays d'Europe de l'Est, la Hongrie, qui sont des pays où nos relations se sont ralenties récemment et je ne sais pas très bien pourquoi. Nous devons aussi relancer nos échanges avec l'Indonésie, la Malaisie, les Philippines, la RDA, la Tchécoslovaquie, et d'autres pays encore. Des efforts sont aussi à faire au sein même de la Communauté, comme le rapporteur l'a souligné. Le pays qui mérite de notre part le plus grand intérêt, est l'Espagne qui, pour des raisons que vous devinez, a été complètement négligée. Notre commerce avec ce pays représente seulement dix p.c., si je ne me trompe, de celui que nous avons avec l'Italie. Il me paraît anormal que nos relations commerciales avec l'Espagne soient si limitées. Il est donc indispensable de porter nos efforts dans cette direction, où des développements ultérieurs peuvent être espérés. Nous pouvons le faire également avec d'autres pays industrialisés, non pas seulement pris dans leur ensemble, mais avec certaines régions, comme le sud-ouest de la France, ou certains Länder allemands.

Je vais m'efforcer maintenant de répondre aux questions plus particulières qui m'ont été posées. Compte tenu de leur nombre, je demande aux intervenants qui auront l'impression que je n'ai pas abordé le problème auquel ils s'intéressent de bien vouloir me le signaler et je leur répondrai par écrit.

Je crois avoir répondu assez largement aux questions de M. Lahaye, puisque j'ai parlé du coût de nos efforts et aussi du Ducroire.

M. Jorissen a insisté sur différents points, soulevés d'ailleurs en commission, où il a été répondu, me semble-t-il, en ce qui concerne le commerce avec Taïwan et d'autres pays d'Afrique et d'Asie.

Je sais qu'il faut être prudent quand on parle des régimes politiques et vous connaissez mon opinion à cet égard. Il est certains pays où il me paraît impossible que les pouvoirs publics, compte tenu de leur politique, puissent jouer un rôle moteur. Il n'empêche que l'on peut avoir des relations commerciales florissantes avec certains pays qui n'entretiennent pas de relations diplomatiques avec la Belgique. C'est le cas de Taïwan. Nous n'avons pas de relations diplomatiques avec ce pays, mais la courbe de notre commerce avec lui ne fait que croître.

M. Gillet a surtout insisté sur la mise en valeur de notre potentiel humain.

J'ai eu l'occasion de répondre, en commission, aux questions posées au sujet des prospecteurs commerciaux par M. Gillet et d'autres membres.

Leur situation est loin d'être satisfaisante. J'avais d'ailleurs déjà fait une constatation lorsque je dirigeais le département de la Coopération au Développement, relativement à la différence de situation et de rémunération entre les uns et les autres. Les prospecteurs commerciaux sont recrutés par contrat, très souvent par contrat d'emploi, ce qui rend difficile une solution, notamment sur le plan des pensions. Par ailleurs, ils sont recrutés à des âges extrêmement variables. Ce n'est pas comme un fonctionnaire qui commence sa carrière à la sortie de l'université. Certains prospecteurs commerciaux sont recrutés à 50 ans. Toutes ces circonstances rendent beaucoup plus malaisée la création d'un statut uniforme.

Ce n'est pourtant pas une raison pour se désintéresser de ce problème qui doit être résolu. Je suis de ceux qui pensent qu'il est indispensable de faire un effort en la matière. Dans ce secteur vital, qu'est le commerce extérieur, car c'est une question de vie ou de mort, nous n'obtiendrons pas de ces agents qu'ils consentent à exercer leurs activités avec talent et dévouement si nous ne pouvons les rémunérer décemment et leur assurer un minimum de sécurité. Actuellement, la situation n'est certes pas satisfaisante. J'ai donné des instructions pour que ce problème soit étudié. Vous voudrez bien excuser mon imprécision sur ce point mais, il a été rappelé au cours de ce débat que je ne suis à la tête de ce département que depuis deux mois. Dans ces conditions vous comprendrez que je ne sois pas en mesure de donner des réponses à toutes les questions posées. J'espère être plus précis et plus complet, lors de la discussion du prochain budget.

M. Jorissen a souligné la nécessité de mieux coordonner nos représentations à l'étranger. Cette nécessité m'avait déjà frappé lorsque je m'occupais des transports au ministère des Communications. J'avais constaté, en effet, qu'entre le secteur du commerce extérieur, les ambassades et nos représentants de certaines grandes sociétés commerciales d'Etat — je pense notamment à la Sabena — les relations n'étaient pas toujours ce qu'elles auraient dû être. Il serait indispensable de promouvoir entre notre représentant de la Sabena, par exemple, puisque cette dernière vit très largement de notre commerce extérieur, et nos différents représentants à l'étranger, comme également entre les représentants d'autres sociétés de cette nature, la meilleure coordination possible.

J'ai, d'autre part, l'intention de renouveler et de développer ce qu'on appelle les conférences consulaires de telle manière que si des problèmes de même nature se posent dans des pays voisins, on puisse échanger les expériences et dégager en commun de nouvelles stratégies.

M. Radoux a beaucoup insisté sur le rôle du commerce extérieur. Je crois avoir longuement parlé de ce problème au début de mon exposé. Il a insisté sur le rôle de la planification. S'il y a un sujet sur lequel je puis être d'accord avec lui, c'est bien celui-là. Dans le passé, on a fait trop d'empirisme en la matière. Nous n'en sommes peut-être pas responsables, parce que, pays industrialisé, nous avons eu la chance de vivre de nombreuses années relativement florissantes pour notre commerce et notre économie en général. Aujourd'hui la crise nous oblige à repenser entièrement nos stratégies et nos techniques et on ne peut, à mon avis, avoir une politique sérieuse et cohérente en matière de commerce extérieur que si l'on prévoit, certes, des actions à court, mais surtout des actions à moyen terme et si nous le faisons tous ensemble, c'est-à-dire avec tous les secteurs intéressés, Affaires économiques, Politique scientifique, ministère des Affaires étrangères, Coopération au Développement et Commerce extérieur. C'est au prix d'une coordination beaucoup plus poussée entre ces différents secteurs que nous pourrions espérer améliorer la situation.

M. Radoux a fait également allusion, à juste titre d'ailleurs, à un service qui fonctionne dans le cadre du Marché commun, le « bureau des mariages », mis à la disposition des PME.

Je crois pouvoir dire à cet égard qu'une certaine publicité est déjà faite actuellement, non seulement en ce qui concerne l'existence même de ce bureau, mais aussi les moyens qu'il offre, notamment dans les publications de l'OBCE.

Je ne suis pas en mesure de vous dire quelle est la place de la Belgique sur ce plan, mais je vous donnerai ma réponse par écrit.

Je crois, comme vous, que malheureusement la situation ne semble pas s'être améliorée. Vous nous avez dit que nous étions les avant-derniers. J'espère néanmoins que nous n'en sommes plus là, mais je n'en suis pas sûr du tout.

En ce qui concerne l'OBCE, la situation n'est pas particulièrement brillante.

Il est exact que les cadres de cette administration sont excellents. On a eu raison de le souligner. Malheureusement, leur situation n'est propice ni à la sécurité ni même à la vision qu'on peut avoir d'une carrière normale.

Il n'existe toujours pas de cadre linguistique, ni d'organigramme et la situation des agents — c'est le moins qu'on puisse dire — y est particulièrement précaire.

Mon prédécesseur s'est efforcé sans succès, par manque de temps, de résoudre ce problème. Il y a une procédure à suivre et des consultations à faire. Je crois savoir, par certains échos, que le dernier échelon ne sera pas franchi d'un seul coup.

Je crains que des attitudes restrictives ne retardent encore la solution du problème. Tout ce que je puis vous dire, c'est que je ferai le maximum pour accélérer la procédure et réduire les délais. Cela me paraît indispensable et c'est d'ailleurs l'intérêt d'un ministre du Commerce extérieur d'avoir une administration qui ne laisse aucun problème en suspens. Il va de soi par ma préoccupation essentielle concernant la situation de l'OBCE est de faire cesser le temporaire et de nous orienter vers une situation définitive.

Nous avons également devant nous le problème de la régionalisation ou, en tout cas, de l'influence de la régionalisation sur le commerce extérieur. Vous connaissez, à cet égard, la déclaration gouvernementale. Elle prévoit que l'on associe davantage les régions à l'action du département. Je crois, contrairement à ce que disait M. Lahaye, que cette action ne peut être que bénéfique. On ne peut pas donner aux régions une certaine responsabilité en matière économique sans leur donner au moins les moyens d'exercer une influence sur un instrument essentiel de cette politique, le commerce extérieur. Je ne dis pas qu'il faut régionaliser le commerce extérieur; je dis tout simplement qu'il faudra associer les régions à la politique de ce département, afin qu'elles puissent y jouer un rôle. Si nous régionalisons sur le plan économique, c'est parce que les besoins des régions sont différents. Il faut que leur spécificité puisse trouver un écho au niveau de cette activité essentielle pour elles qu'est le commerce extérieur.

Je crois avoir répondu déjà à la question de M. Gillet concernant l'interdépendance puisque j'y ai consacré une bonne partie de mon exposé. Nous étions très peu nombreux au départ à développer ce thème. M. Claude Cheysson, père de cette théorie, a été l'un des premiers à en parler dans le cadre de la Communauté économique européenne. Je me suis permis de copier modestement son exemple lorsque j'étais à la Coopération au Développement. Ces mêmes idées sont d'ailleurs reprises par le ministre actuel de la Coopération au Développement. Il est intéressant de constater que cette théorie a fait son chemin dans le cadre des travaux de la CNUCED. Elle était le thème essentiel de la dernière réunion de Manille, puisque une des questions à l'ordre du jour était: « Comment organiser l'interdépendance des peuples? » Cependant, cette conférence n'a pas remporté le succès escompté. Il est aussi assez significatif de constater que la conférence a été également très largement consacrée au domaine du commerce extérieur, tant est importante la liaison qui doit exister entre la coopération, les Affaires étrangères, les politiques sociales et économiques et la Coopération au Développement. Ces sujets se touchent de très près et on ne peut pas décemment les isoler les uns des autres. Les difficultés rencontrées lors de la conférence de la CNUCED sont apparues parce que certains pays du groupe des septante-sept n'ont pas voulu qu'un des secteurs essentiels qui aurait dû être abordé à cette conférence le soit. Je parle du problème de l'énergie. J'imagine que le ministre de la Coopération au Développement, qui assistait à cette réunion, a pu vous donner plus d'informations à ce sujet.

M. D'Haeyer m'a longuement parlé de la bonneterie. C'est évidemment un sujet où, il le comprendra, je ne suis pas particulièrement spécialisé. Je crois tout de même pouvoir le rassurer puisque, sur ce plan, certaines actions ont déjà pu être entamées par l'OBCE. En effet, des efforts relativement importants ont été faits dans ce secteur, par exemple sous forme de participation aux frais dans des salons

spécialisés, notamment à Paris, à Düsseldorf, à New York et à Zurich. Vous avez rappelé que la bonneterie pose un problème particulier, étant donné qu'elle relève à la fois de deux secteurs et que les foires deviennent de plus en plus spécialisées. Je viens de l'apprendre; comme je débarque à peine dans un nouveau département, vous me pardonnerez sans doute de devoir encore parfaire mes connaissances, spécialement en ce qui concerne la bonneterie. (*Sourires.*)

Nous avons aussi organisé en Belgique, me dit-on, des journées de contact. L'OBCE a également diffusé certains articles dans la presse, à l'étranger. Enfin, la cellule textile a préparé des études de marché concernant notamment la bonneterie dans plusieurs pays, notamment au Danemark, en Norvège et en Suède.

Cela dit, puisque vous avez attiré plus spécialement mon attention sur ce secteur, je vais m'efforcer d'examiner la question avec le soin qu'elle mérite. Je veillerai en tout cas à ce qu'elle ne soit pas oubliée.

Plusieurs intervenants ont reconnu l'effort particulier qui a été fourni dans le secteur du textile. Je confirme, entre autres à M. van Waterschoot, que j'ai l'intention de poursuivre les efforts dans ce domaine afin que ce secteur, qui connaît des difficultés extrêmement graves, ne soit pas négligé et retrouve éventuellement un nouvel élan.

Je crois n'avoir pas oublié de répondre à l'un ou l'autre intervenant, sauf peut-être à certaines questions qui méritent une réponse plus précise, que je fournirai par écrit. Je transmettrai aussi quelques statistiques aux membres qui ont fait allusion à des situations particulières, notamment concernant l'évolution de notre commerce avec la Chine. Il serait fastidieux de lire ces statistiques à cette tribune et de vous entretenir de toutes les actions qui vont être entreprises dans ce domaine.

Toutes ces informations complètent dans une large mesure celles que je vous avais données précédemment en commission. Je vous renvoie à l'exposé très général que j'y avais fait. Je reste évidemment à votre disposition pour vous fournir d'autres réponses que vous souhaiteriez. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1979

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTÈRE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1979

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1979.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1979.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Aldus is beslist.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, le les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles, avec les amendements du gouvernement, sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents n° 5-VIII-1 à 4 du Sénat, session extraordinaire de 1979.*)

Deze artikelen, met de amendementen van de regering, worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie gedrukte stukken nrs. 5-VIII-1 tot 4 van de Senaat, buitengewone zitting 1979.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement afférentes à l'année budgétaire 1979, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs):

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes	13 559,2	—	—
TITRE II			
Dépenses de capital	3 764,6	1 472,4	572,4
Totaux	17 323,6	1 472,4	572,4

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en de kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken):

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vast-leggingskredieten	Ordonneringskredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven	13 559,2	—	—
TITEL II			
Kapitaaluitgaven	3 764,6	1 472,4	572,4
Totalen	17 323,6	1 472,4	572,4

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes*

Art. 2. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds successives d'un montant ne dépassant pas 250 000 francs, dont il sera justifié ultérieurement, peuvent être consenties au comptable du service social chargé de la liquidation des secours et des dépenses à caractère social.

Il en est de même pour les allocations en faveur des cercles culturels et sportifs créés parmi le personnel du département des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement.

*Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven*

Art. 2. Gezien het dringend karakter der in het vooruitzicht gestelde uitgaven en in afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen achtereenvolgende geldvoorschotten worden toegestaan van hoogstens 250 000 frank die later zullen verantwoord worden, aan de rekenplichtige van de sociale dienst, die belast is met de vereffening van de hulpelden en uitgaven van sociale aard.

Hetzelfde geldt voor de toelagen ten bate van de culturele en sportkringen, onder het personeel van het departement van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking opgericht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 5 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 40 000 francs.

Art. 3. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 5 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

De buitengewone rekenplichtigen van het departement worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 40 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 60 000 000 de francs chacune, peuvent être consenties au comptable extraordinaire du département chargé du paiement des bourses d'études et de stages.

Au moyen de ces avances, le comptable extraordinaire du département est autorisé à payer des créances ne dépassant pas 60 000 francs.

Art. 4. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, kunnen geldvoorschotten, tot een maximumbedrag van 60 000 000 frank elk, toegestaan worden aan de buitengewone rekenplichtige van het departement, belast met de betaling van studie- en stagebeurzen.

De buitengewone rekenplichtige van het departement wordt gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 60 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires de la Coopération au Développement.

Au moyen de ces avances, ces comptables extraordinaires sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs, sauf autorisation préalable du ministre de la Coopération au Développement ou de ses délégués.

Art. 5. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking.

Deze buitengewone rekenplichtigen worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 100 000 frank niet te boven gaan, tenzij voorafgaandelijke toelating van de minister van Ontwikkelingssamenwerking of zijn afgevaardigden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Par dérogation à l'article 17 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, le paiement des allocations de naissance, des indemnités pour frais funéraires, des allocations pour prestations supplémentaires et irrégulières et de l'intervention de l'Etat-employeur dans le prix des abonnements sociaux s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la même loi.

Art. 6. Bij afwijking van artikel 17 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit, gebeurt de betaling van de geboortetoelagen, van de vergoedingen voor begrafenis kosten, van de toelagen voor bijkomende en onregelmatige prestaties en van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen, overeenkomstig de regelen bepaald in artikel 23 van dezelfde wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Dans la limite des ouvertures de crédits accordées, des fonds peuvent être mis à la disposition des comptables de la Coopération au Développement exerçant à l'étranger, pour leur permettre d'y effectuer les dépenses nécessaires et limitées aux objets mentionnés dans le présent budget.

Il sera rendu compte annuellement de ces opérations.

Art. 7. Binnen de perken van de toegestane kredietopeningen, mogen fondsen ter beschikking gesteld worden van de rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking die hun ambt in het buitenland uitoefenen, om hen te veroorloven de nodige uitgaven, beperkt tot de doeleinden vermeld in deze begroting, te doen.

Jaarlijks zullen deze verrichtingen verantwoord worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Le ministre de la Coopération au Développement est autorisé à affecter à des dépenses de coopération en personnel et d'assistance en faveur des pays en voie de développement auxquels le gouvernement belge apporte une coopération technique en personnel, les sommes versées par les gouvernements des pays assistés, à titre d'intervention dans le coût des techniciens belges mis à leur disposition. Les comptables locaux qui percevront ces recettes peuvent les utiliser pour effectuer les dépenses dont il s'agit dans les conditions prévues par l'article précédent.

Art. 8. De minister van Ontwikkelingssamenwerking is gemachtigd de bedragen door de regeringen van de bijgestane landen gestort als tussenkomst in de kosten van de te hunner beschikking gestelde Belgische technici, te besteden aan uitgaven voor samenwerking met personeel en bijstand ten bate van de ontwikkelingslanden waaraan de Belgische regering technische bijstand met personeel verleent. De plaatselijke rekenplichtigen die deze ontvangsten zullen innen mogen ze aanwenden om de uitgaven waarover het gaat, te doen in de voorwaarden voorzien door vorig artikel.

— Adopté.

Aangenomen.

*Disposition particulière
relative aux dépenses de capital*

Art. 9. Par dérogation aux dispositions contenues dans le dernier alinéa de l'article 18, § 2, de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés inscrits sous les chapitres V, VI et VIII du titre II de la présente loi peuvent être reportés à l'année suivante dans les mêmes conditions que les crédits dissociés.

*Bijzondere bepaling
betreffende de kapitaaluitgaven*

Art. 9. Bij afwijking van de beschikkingen van de laatste alinea van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de niet-gesplitste kredieten ingeschreven onder de hoofdstukken V, VI en VIII van titel II van deze wet naar het volgend jaar worden overgedragen onder dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — *Section particulière*

Art. 10. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi, sont évaluées à 4 851 200 000 francs pour les recettes et à 3 625 300 000 francs pour les dépenses.

TITEL IV. — *Afzonderlijke sectie*

Art. 10. De verrichtingen op de speciale fondsen, die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 4 851 200 000 frank voor de ontvangsten en op 3 625 300 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et les comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 11. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Les dépenses à imputer à charge de l'article 66.53.A « Versements nets de la Loterie nationale affectés au financement de programmes d'aide aux pays en voie de développement », peuvent, quel qu'en soit le montant, être effectuées au moyen d'ordonnances d'ouverture de crédit.

Art. 12. De uitgaven aan te rekenen ten laste van artikel 66.53.A « Nettostortingen van de Nationale Loterij bestemd tot het financieren van programma's van hulp aan de ontwikkelingslanden », mogen, welk het bedrag ervan ook weze, uitgevoerd worden door middel van ordonnances van kredietopening.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Sont autorisés, à charge de l'article 60.01.A « Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale », des engagements à concurrence de 3 000 000 000 de francs.

Art. 13. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.01.A « Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie » vastleggingen ten belope van 3 000 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Sont autorisés, à charge de l'article 60.02.A « Fonds du Commerce extérieur », des engagements à concurrence de 386 000 000 de francs.

Art. 14. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.02.A « Fonds van de Buitenlandse Handel », vastleggingen ten belope van 386 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. § 1er. Au titre IV, Section particulière, II, secteur Coopération au Développement, l'article 66.57.B « Fonds de la Coopération au Développement » est maintenu. Il sera alimenté par les fonds provenant de la Loterie nationale et est destiné au financement de projets de développement économique ou social en faveur des pays en voie de développement et de leur population.

Il est disposé sur ce fonds à l'intervention du ministre des Finances.

§ 2. Sont versés à ce Fonds, le solde comptable de l'article 66.53.A à la date de l'approbation du budget et les bénéfices nets de la Loterie nationale affectés au financement des programmes d'aide aux pays en voie de développement en vertu de l'article 1er de la loi du 6 juillet 1964 relative à la Loterie nationale, modifié par la loi du 12 juillet 1976.

§ 3. Les projets financés par le fonds peuvent consister soit en une action directe dont l'Etat assume les responsabilités, soit en prise de participation dans les entreprises publiques ou d'économie mixte à caractère bancaire et national dont la majorité du capital est détenu par des personnes de droit public et dont l'objectif est la promotion des populations rurales.

Ces projets sont soumis à l'accord du ministre qui a le budget dans ses attributions.

§ 4. Moyennant notification au ministre des Finances, des comptes en banque à l'étranger peuvent être ouverts, en monnaie belge ou étrangère, au profit des comptables de la Coopération au Développement. Ces comptes sont alimentés par prélèvement à charge du Fonds. Les comptables de la Coopération au Développement sont autorisés à effectuer à charge desdits comptes, tous les paiements en monnaie locale dans la limite des délégations en vigueur. Les dépenses à charge des crédits budgétaires sont remboursées au Fonds par imputation sur ces crédits.

Les opérations budgétaires effectuées par les comptables sont comptabilisées à un article C à ouvrir à la Section particulière du budget.

Art. 15. § 1. In titel IV, Afzonderlijke Sectie, II, sector Ontwikkelingssamenwerking, wordt het artikel 66.57.B « Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking » behouden. Het zal worden gestijfd door de fondsen afkomstig van de Nationale Loterij en aangewend tot het financieren van projecten voor economische en sociale ontwikkeling ten gunste van ontwikkelingslanden en hun bevolking.

Er wordt over dit fonds beschikt door tussenkomst van de minister van Financiën.

§ 2. Worden gestort aan dit fonds, het boekhoudkundig saldo van artikel 66.53.A op datum van goedkeuring van de begroting en de nettowinst van de Nationale Loterij, bestemd voor de financiering van de hulpprogramma's aan ontwikkelingslanden, krachtens artikel 1 van de wet van 6 juli 1964 betreffende de Nationale Loterij, gewijzigd door de wet van 12 juli 1976.

§ 3. De door het fonds gefinancierde projecten kunnen bestaan hetzij uit een rechtstreekse actie waarvan de Belgische Staat de verantwoordelijkheid opneemt, hetzij door een deelname in openbare of gemengde economische ondernemingen van bancaire en nationale aard waarvan de meerderheid van het kapitaal in handen is van personen naar publiek recht met als doel de ontplooiing van de plattelandsbevolking.

Die projecten zijn onderworpen aan het akkoord van de minister die de begroting in zijn bevoegdheid heeft.

§ 4. Mits zij aan de minister van Financiën worden betekend, kunnen ten gerieve van de rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking, in het buitenland bankrekeningen in Belgische of in vreemde munt worden geopend. Deze rekeningen worden gespijsd door afboekingen ten laste van het fonds. De rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking worden gemachtigd om, ten laste van voornoemde rekeningen, alle betalingen in plaatselijke munt, binnen het kader van de geldende delegaties, uit te voeren. De uitgaven ten laste van de budgettaire kredieten worden aan het fonds teruggestort door aanrekening op deze kredieten.

De begrotingsverrichtingen uitgevoerd door de rekenplichtigen worden geboekt op een artikel C te openen op de Afzonderlijke Sectie van de begroting.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We zullen later stemmen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote de l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES
AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE ÉSTÉRIEUR ET
DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT DE L'ANNÉE
BUDGÉTAIRE 1978

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BE-
GROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITELANDSE ZA-
KEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONWIKKELINGSSA-
MENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1978

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1978.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1978.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis au voix et adoptés. (Voir documents n° 6-VIII-1 à 4 du Sénat, session extraordinaire 1979.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie gedrukte stukken nr. 6-VIII-1 tot 4 van de Senaat, buitengewone zitting 1979.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Ajustements de crédits

Article 1er. Les crédits prévus au Titre I — Dépenses courantes, et au Titre II — Dépenses de capital, du budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1978, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

Ajustements	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires de l'année courante	118,2	—	—
Réductions	652,7	—	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	29,7	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Crédits supplémentaires de l'année courante	500,0	5,0	5,0
Réductions	807,6	—	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	2,3	—	—

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder de Titel I — Lopende uitgaven, en onder de Titel II — Kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1978, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	118,2	—	—
Verminderings	652,7	—	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	29,7	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	500,0	5,0	5,0
Verminderings	807,6	—	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	2,3	—	—
— Adopté.			
Aangenomen.			

II. Dispositions diverses

Art. 2. Le montant des engagements autorisés par l'article 15 de la loi du 6 octobre 1978 contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1978, à charge de l'article 60.01.A « Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale » de ce budget, est ramené de 4 000 000 000 de francs à 2 200 000 000 de francs.

II. Diverse bepalingen

Art. 2. Het bedrag van de vastleggingen waartoe het artikel 15 van de wet van 6 oktober 1978 houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1978 machtiging verleent, ten laste van artikel 60.01.A « Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie » van die begroting, wordt van 4 000 000 000 frank tot 2 200 000 000 frank teruggebracht.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 3. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

Art. 3. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 4. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.
Aangenomen.

De Voorzitter. — We zullen later stemmen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé ultérieurement au vote de l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE NIEUWE MAATREGELEN
TEN GUNSTE VAN DE SLACHTOFFERS VAN DE VADER-
LANDSLIEVENDE PLICHT

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT DE NOUVELLES MESURES EN FAVEUR DES VICTIMES DU DEVOIR PATRIOTIQUE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de slachtoffers van de vaderlandslievende plicht.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant de nouvelles mesures en faveur des victimes du devoir patriotique.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de verslaggever.

De heer De Rore, verslaggever. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, het ontwerp van wet waarover ik verslag mag uitbrengen is een deel van een drieluik. De twee andere ontwerpen, namelijk de nrs. 151 en 453, staan eveneens op de agenda van vandaag maar werden in de commissie voor de Volksgezondheid behandeld. Ze hebben betrekking op de rechten van de burgerlijke oorlogsslachtoffers.

Het onderhavige ontwerp heeft betrekking op de militaire oorlogsslachtoffers en werd ter behandeling aan de commissie voor de Financien toegewezen. Het is zeer technisch en voor een leek moeilijk te begrijpen. Daar ligt de reden van mijn twijfel of ik er wel in zal slagen het op een behoorlijke wijze in te leiden.

Het ontwerp behelst 38 artikelen.

Het laatste van deze artikelen wil de mogelijkheid van aanvraag tot het bekomen van om het even welk statuut van nationale erkentelijkheid definitief afsluiten. Er zijn vandaag nog vijf categorieën die in aanmerking komen. Ze worden *nominatim* opgesomd in artikel 38. De uiterste termijn voor aanvraag wordt gesteld op 31 maart 1980. Dit betekent dat op 31 maart 1980 alle aanvragen om erkenning moeten zijn ingediend en dat op die datum een definitieve inventaris van 's lands verplichtingen inzake de honorering van de rechten van oorlogsslachtoffers zal kunnen worden opgesteld.

De andere artikelen voorzien hetzij in een verhoging van reeds verworven recht, hetzij in een verruiming van de toekenning ervan. Dit gebeurt allemaal overeenkomstig de desiderata van de permanente commissie voor overleg tussen de regering en de afgevaardigden van de grote vaderlandslievende verenigingen en rekening houdend met het beschikbaar krediet van 300 miljoen per jaar gekoppeld aan het indexcijfer van kracht op 1 juli 1975.

De uitvoering van de maatregelen gebeurt volgens een programma die werd ontworpen door de betrokken commissie. De jongste programmatie liep over de tijdspanne 1975-1978. Onderhavig schema dekt de periode 1979-1980. De geplande maatregelen werden door de regering goedgekeurd in de ministerraad van 15 december 1978, datum die zeer dicht ligt bij de dag van de verkiezingen op 17 december.

Titel I, artikel I tot en met artikel 14, heeft belangstelling voor de oorlogspensioenen. Deze worden met ingang van 1 juli 1978 verhoogd met 5 pct. en met 6 pct. met ingang van 1 juli 1980. Ten opzichte van het basisbedrag, zoals vastgelegd in de wet van 9 juli 1976, zijn deze 5 en 6 pct. respectievelijk 8,5 en 9,5 pct. Hiervan kunnen evenwel alleen de rechthebbenden profiteren die in leven zijn op 1 oktober 1979. De betaalbaarstelling zal ook omstreeks die datum gebeuren.

De zware invaliden die om reden van hun amputatie hulp van een derde persoon nodig hebben, krijgen de daartoe bestemde vergoeding verhoogd met 20 pct.

Aan de invaliden van de oorlog 1940-1945, getroffen door een blijvende invaliditeit van 100 pct. of meer, wordt een toelage toegekend die gelijk is aan 20 pct. van het verschil tussen het bedrag van hun pensioen en dat van hun collega's van de oorlog 1914-1918. Door die maatregel wil men de twee regimes dichter bij elkaar brengen.

De niet-hertrouwde weduwen en de wezen van beide oorlogen die het maximale pensioen genieten, krijgen een toelage gelijk aan 62 pct. van de toelage voor de groot-invaliden tegen 100 pct. uit de oorlog 1940-1945, zoals bepaald in artikel 4.

De militaire invaliden uit vreedstijd, alsook hun weduwen en wezen, ontvangen 80 pct. van de toelage vastgesteld bij artikel 4. Deze maatregelen krijgen uitvoering op 1 juli 1979.

Tot hiertoe moest een politiek gevangene van de oorlog 1940-1945 getroffen zijn door een invaliditeit van 20 pct. om aanspraak te kunnen maken op een vergoedingspensioen. Met ingang van 1 januari 1979 wordt dit percentage van 20 pct. gebracht op 10 pct. De be-

trokkenen moeten daartoe een nieuwe aanvraag indienen. Het volstaat dus niet dat reeds bij de bevoegde commissie een dossier bestaat waarbij een invaliditeit van minder dan 20 pct. wordt toegekend.

Hieraan wordt uitwerking gegeven op 1 januari 1979 zo ze is ingediend binnen de 3 maanden volgend op de publicatie van de wet; nadien, met ingang van de maand die volgt op de datum van indiening van de aanvraag.

Aan krijgsgevangenen kan een invaliditeit van 10 pct. worden toegekend. Tot hiertoe gold dit slechts vanaf de leeftijd van 66 jaar. Met ingang van 1 juli 1979 zakt deze leeftijdsvereiste naar 62 jaar en vanaf 1 juli 1980 naar 60 jaar. Deze forfaitaire invaliditeit wordt alleen toegekend na aanvraag door de rechthebbende.

Titel II behelst de artikelen 15 tot en met 33 en handelt over de oorlogsrenten.

Er wordt met ingang van 1 januari 1979 een jaarlijkse rente van 540 frank, gekoppeld aan de spilindex 140,20, toegekend aan de militairen in dienst tijdens de mobilisatieperiode 1939-1940 die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Titularis zijn van het passende statuut ingevolge een dienstperiode van minstens zes maanden;
- Dienst volbracht hebben tussen 10 mei en 28 mei 1940;
- 65 jaar oud zijn;
- Geen andere oorlogsrente 1940-1945 genieten.

De rente waarvan sprake wordt eveneens slechts na aanvraag toegekend. Zij is eenmalig betaalbaar op 1 juli van elk jaar, zij is volledig verworven zodra de betaling is uitgevoerd en in het andere geval is zij verworven per maand, omdat zij alleen betaalbaar is aan de rechthebbende in leven.

Militairen van de oorlog 1940-1945 die tot hiertoe de strijders- en gevangenschapsrente niet toegekend kregen, mogen een nieuwe aanvraag indienen, op voorwaarde dat zij kunnen bewijzen vóór 26 juni 1940 naar Frankrijk te zijn gegaan of vóór 1 oktober 1940 naar Marokko of Tunesië.

De toegekende strijders- of gevangenschapsrente wordt met de helft verhoogd ten gunste van de krijgsgevangenen die ontsnapten en in België, Frankrijk, Nederland of Noorwegen moesten onderduiken.

De rente van een oorlogsweduwe wordt verdubbeld, zo haar echtgenoot aan het front, in gevangenschap of ten laatste twaalf maanden na zijn terugkeer in de haardstede overleden is aan de gevolgen van een oorlogsfeit. Dank zij de artikelen 30 en 33 wordt de rente die aan sommige oorlogsweduwen en -wezen reeds toegekend is, verdubbeld met ingang van 1 januari 1979.

Uw commissie voor de Financien heeft het ontwerp eenparig goedgekeurd. Ik ben ervan overtuigd dat, op het moment van de stemming, ook in de Hoge Vergadering de stemborden helemaal op groen zullen staan. Zodoende betonen wij als vertegenwoordigers van de burgers van dit land onze oprechte waardering ten aanzien van de slachtoffers van de oorlog.

Persoonlijk ben ik zo vrij als verslaggever van de commissie voor de Financien een vraag tot u te richten, Mijnheer de Minister, en die ik in feite aan uw collega van Volksgezondheid zou moeten stellen. Ik vraag uw waardevolle attentie om bij het toekennen en honoreren van statuten van nationale erkentelijkheid meer soepelheid te bekomen van alle instanties die hierbij betrokken zijn, maar alleen in de gevallen waarin onmogelijk aan de bewijslast kan worden voldaan.

Ik citeer twee reële voorbeelden.

Ten eerste, een gezin uit het Brussels is in de triestige meidagen van 1940 op de vlucht gegaan. Zoals zovelen is dit koppel met zijn kinderen beland in de Westhoek. Tijdens een bombardement in de buurt van Veurne wordt de man dodelijk getroffen en voor verzorging overgebracht naar een veldhospitaal. Hij sterft aldaar. De weduwe kan van dit oorlogsfeit geen bewijzen leveren en heeft diensentgevolge tot hiertoe niet het minste vergoedingspensioen ontvangen.

Ten tweede, in de Leiestreek, waar ik woon, is in 1940 hard gevochten. Het geval dat ik aan uw attentie voorleg, Mijnheer de Minister, handelt over bewoners van een afgezonderde hoeve aan de boord van de Leie. De boer en de boerin zijn thuisgebleven voor de verzorging van de beesten. Zij zijn dus niet, zoals hun bureu, op de vlucht gegaan voor het naderende vijandelijke leger. De Duitse soldaten werden bij een eerste aanval aan de Leie teruggedrongen. Zij waren reeds dronken, en toen zijn ze razend geworden. Zij beschuldigden de boer ervan signalen te hebben doorgegeven naar de geallieerde soldaten aan de overkant van de Leie. De boer wordt afgeranseld, gestampt, geslagen en met de geweerkolf bewerkt. Hij wordt op het nippertje van de dood gered door een opdagend officier. Het heeft twee dagen geduurd alvorens de boerin de dorpsdokter kon bereiken, vermits de hoeve zich in volle gevechtzone bevond. De man is in leven gebleven als een echt wrak, totaal werkongeschikt. Precies weer

omdat er geen getuigen waren wegens de afgezonderde ligging van de hoeve en de noodsituatie, is de boerin er niet in geslaagd haar man als oorlogsslachtoffer te doen erkennen.

Het doet mij genoegen dat op het ogenblik beide ministers aanwezig zijn. Ik kan hen dan ook zeggen dat mijn vraag ertoe strekt door hun toedoen te bekomen dat ook in gevallen zonder effectieve bewijzen, of waarin de onmogelijkheid van bewijs bestaat, maar waarvoor voldoende vermoedens aanwezig zijn, de commissies toe te staan het statuut van nationale erkentelijkheid toe te kennen.

Dergelijke gevallen, Heren Ministers, zullen wel niet zo talrijk zijn, maar zij blijven toch behartenswaardig.

Ik dank u voor de sympathieke attentie die u aan mijn vraag zult willen verlenen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Sweert.

M. Sweert. — Monsieur le Président, Messieurs les Ministres, je crois traduire la satisfaction de notre assemblée en constatant que le gouvernement s'est montré respectueux de l'engagement pris par M. le Premier ministre après que, dans la discussion de la déclaration du gouvernement, j'ai soulevé le problème des victimes de la guerre.

Le projet que nous examinons aujourd'hui est, en quelque sorte, la concrétisation des accords pris en décembre dernier et qui visaient, comme l'a rappelé l'honorable rapporteur, tant les victimes militaires que les victimes civiles; ces dernières, qui relèvent plus particulièrement de la compétence du ministre de la Santé publique, font l'objet d'un projet distinct.

Le projet prévoit l'abaissement de l'âge d'octroi de la pathologie de la captivité et une amélioration substantielle des pensions de réparation octroyées aux invalides tant militaires que civils.

Un fait nouveau concerne la rente accordée aux mobilisés. Nous avons constaté en commission des Finances une inégalité dans le régime applicable aux réfractaires et aux déportés. Peut-être est-ce dû au fait que le projet les concernant a été discuté dans une autre commission? En effet, la rente de mobilisé n'est accordée qu'à ceux qui peuvent justifier de six mois de mobilisation ou qui, bien qu'ayant moins de six mois à faire valoir, peuvent compléter cette période par une activité reconnue d'ordre militaire, soit de captivité, de prisonnier politique ou de résistance armée. Il faut souligner que cette période, si elle est inférieure à six mois, ne peut être complétée par une période de réfractariat ou de déportation elle aussi inférieure à cette durée.

Il pourrait en résulter une situation assez injuste. En effet, un mobilisé durant cinq mois et déporté durant cette même durée, n'aurait droit à aucune rente alors que celui qui peut justifier, dans un des statuts, d'une période de six mois et un jour se verrait octroyer la rente.

De même, le projet de loi ne permet l'octroi de la rente de mobilisé — avec raison d'ailleurs — qu'à ceux qui ne sont pas bénéficiaires d'une autre rente. Le montant de ces rentes n'étant pas uniformisé, la rente de déportation est inférieure à celle de mobilisé.

J'ai dès lors l'impression que dans un souci d'équité, il serait de permettre aux mobilisés de plus de six mois de pouvoir renoncer à la rente éventuelle de déportation pour bénéficier de la rente la plus avantageuse.

Nous nous sommes refusés à déposer des amendements allant dans ce sens au projet actuellement en discussion, car nous n'avons pas voulu que son renvoi à la commission permanente en retarde la promulgation. Cette commission sera cependant saisie, par une initiative parlementaire, des anomalies relevées dans ce projet.

Permettez-moi de vous remercier, Monsieur le Président, d'avoir bien voulu, avec la commission du travail parlementaire, veiller à ce que ces projets de loi aient la priorité et puissent être discutés aujourd'hui, de sorte que nos collègues de la Chambre puissent en délibérer très prochainement.

N'oublions pas que certains bénéficiaires attendent depuis le 1er juillet 1978 et d'autres depuis le 1er janvier 1979. Il serait temps que, dès le vote du présent projet, son exécution diligente donne enfin satisfaction à tous ces braves qui l'ont bien mérité. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — La parole est à M. Califice, ministre.

M. Califice, Ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions. — Monsieur le Président, chers collègues, le projet de loi que j'ai eu l'honneur de déposer le 29 mai dernier sur le bureau du Sénat reflète les mesures proposées pour les années 1979 et 1980 par la commission permanente chargée du règlement du contentieux des victimes de la guerre.

Il représente une nouvelle étape dans l'exécution du protocole d'accord conclu en 1975 entre le gouvernement et les associations patriotiques.

Le projet de loi présenté à la discussion, qui vise uniquement les victimes militaires de la guerre, a été examiné en commission des Finances du Sénat au cours de ses réunions des 30 mai et 6 juin, et approuvé à l'unanimité.

Les nouvelles mesures prévues en faveur des victimes du devoir patriotique, par les trente-huit articles que comporte le projet en cause, sont nombreuses et diversifiées. Je me bornerai, par conséquent, à tracer un aperçu des plus importantes d'entre elles.

Une première mesure qui touche un grand nombre de personnes, concerne un revalorisation des pensions d'invalidité des deux guerres, à raison de cinq pour cent à partir du 1er juillet 1978 et de six pour cent à dater du 1er juillet 1980.

Le financement de cette majoration a d'ailleurs amené le gouvernement à fournir un effort financier tout particulier, en raison du fait que les crédits provisionnels prévus par le protocole d'accord se sont avérés insuffisants en vue d'y faire face. Le gouvernement a dès lors marqué son accord à l'égard d'un financement hors protocole.

Cette revalorisation entraînera en outre une majoration en faveur d'autres catégories de bénéficiaires. Je citerai à cet égard les invalides de Corée et du Congo, ainsi que les invalides militaires du temps de paix.

Le projet de loi prévoit également l'octroi aux invalides à 100 p.c. ou plus de la guerre 1940-1945, d'une allocation égale à 20 p.c. de la différence existant entre le montant de leur pension et celui de la pension d'un invalide de la guerre 1914-1918 se trouvant dans une situation analogue.

En ce qui concerne les veuves et les orphelins des deux guerres, bénéficiaires d'une pension au taux maximum, le projet de loi prévoit l'octroi d'une allocation égale à 62 p.c. de l'allocation prévue en faveur des grands invalides à 100 p.c. de la guerre 1940-1945.

Dans le cadre de la pathologie du prisonnier de guerre, le projet abaisse de 66 à 60 ans l'âge minimum requis pour l'octroi de l'invalidité forfaitaire de 10 p.c. aux prisonniers de la guerre 1940-1945.

Cet abaissement s'opérera en deux étapes: dès le 1er juillet prochain, le pourcentage forfaitaire d'invalidité sera accordé aux prisonniers de guerre âgés de 62 ans, tandis qu'au 1er juillet 1980 cet avantage sera consenti à ceux qui auront atteint l'âge de 60 ans.

Le pourcentage d'invalidité requis en vue de l'octroi aux prisonniers politiques de la guerre 1940-1945, d'une pension de réparation sur base de la présomption d'imputabilité des affections à la captivité, est également ramené de 20 à 10 p.c.

Les mesures que je viens d'énumérer visent les pensions de guerre. Toutefois, le projet de loi prévoit également de nouveaux avantages en matière de rentes de guerre.

C'est ainsi qu'il instaure au 1er janvier 1979, l'existence d'une rente de guerre en faveur des bénéficiaires de l'arrêté royal du 20 février 1975 portant statut de réparation en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation 1939-1940 et pour autant qu'ils satisfassent à certaines conditions.

Cette rente — que les intéressés qualifient de «rente de mobilisé» — a été fixée à 540 francs l'an à 100 p.c. ce qui, compte tenu de l'index actuel, représente, à ce jour, un montant annuel de 977 francs. On prévoit que cette rente sera sollicitée par des dizaines de milliers de personnes.

Par ailleurs, une rente de combattant sera également accordée à ceux qui ont effectué du service au Maroc ou en Tunisie. Quant à la rente de captivité, elle sera octroyée aux anciens prisonniers de guerre qui ont été internés en pays neutre ou dont la carte de prisonnier leur a été retirée par mesure de sanction peu importante.

Ce même projet majore aussi le montant de la rente de captivité ou de combattant des bénéficiaires du statut des évadés de la guerre 1940-1945.

Une majoration particulièrement importante est, par ailleurs, prévue en ce qui concerne la rente de veuve de guerre dont le mari est décédé à la suite d'un fait de guerre au combat, en activité ou au plus tard dans les douze mois de sa rentrée dans ses foyers.

Enfin, ce projet de loi prévoit, au 1er avril 1980, la forclusion des délais des statuts de reconnaissance nationale dépendant du ministre de la Défense nationale, pour autant qu'ils puissent encore être actuellement sollicités.

Je voudrais à cet égard inviter tous les sénateurs ici présents à bien vouloir conférer à cette dernière mesure la plus large diffusion possible dans leur entourage, de manière à amener un maximum de personnes à introduire leur demande avant cette date du 1er avril 1980.

J'ai d'ailleurs déclaré en commission sénatoriale des Finances que je veillerai à la publication régulière de communiqués de presse en vue précisément d'attirer l'attention des intéressés sur cette forclusion.

Je réitère cette promesse en séance publique et ne doute pas que je puisse compter sur votre collaboration à tous.

Je remercie tout particulièrement M. De Rore de l'excellent rapport qu'il a rédigé au nom de la commission des Finances et de la présentation qu'il en a fait devant cette assemblée.

Les deux situations qu'il a évoquées à la fin de son intervention, ont été soigneusement notées par mon collègue de la Santé publique. Il les examinera et appréciera la suggestion qui a été émise quant aux solutions possibles.

Je remercie aussi M. Sweert, l'actif président de la commission des Finances, qui a conduit les débats en commission de manière que les travaux, sans être bousculés, puissent aboutir avec le maximum de célérité.

Il a soulevé des cas limites dans l'application de la réglementation. Ces cas n'ont pas été évoqués jusqu'à présent, de manière exhaustive en tout cas, à la commission permanente qui regroupe les associations patriotiques.

Nul doute que nous saisissons sans tarder la commission permanente afin qu'elle cherche à apporter des solutions convenables aux situations évoquées, en incitant tout un chacun à trouver les adaptations nécessaires pour placer tous les intéressés sur un pied d'égalité et éviter ainsi les injustices entre les différents types de victimes de la guerre.

En fait, il s'agit d'établir la compatibilité entre les prestations qui découlent du devoir militaire et d'autres prestations qui résultent d'obligations civiles qui ont été remplies sous la forme du réfractariat ou de la déportation. Nous tenterons de trouver les solutions adéquates.

J'adresse enfin un appel au Sénat pour que ce projet de loi, de même que les deux suivants qui concernent les victimes civiles des deux guerres, soit, comme en commission, adopté à l'unanimité, afin de manifester la reconnaissance des assemblées parlementaires aux victimes du devoir patriotique. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraight niemand meer het woord in de algemene beradslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé :

TITEL I. — Bepalingen betreffende de oorlogspensioenen

Hoofdstuk I. — Pensioenverhoudingen

Sectie 1. — Verhoging van de invaliditeitspensioenen

Artikel 1. Artikel 1, 2e lid, van de wet van 9 juli 1976, tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de oorlogspensioenen en -renten en de als pensioen geldende tegemoetkomingen ten behoeve van zekere gewezen militairen en tot aanpassing van de wetgeving betreffende vermeldde pensioenen en renten aan sommige gewijzigde artikelen van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Deze verhoging wordt op 3,5 pct. gebracht vanaf 1 januari 1976, op 8,5 pct. vanaf 1 juli 1978 en op 9,5 pct. vanaf 1 juli 1980. »

TITRE Ier. — Dispositions relatives aux pensions de guerre

Chapitre Ier. — Majorations de pensions

Section 1. — Majoration des pensions d'invalidité

Article 1er. L'article 1er, alinéa 2, de la loi du 9 juillet 1976 modifiant et complétant la législation relative aux pensions et rentes de guerre et à l'allocation tenant lieu de pension en faveur de certains anciens militaires et adaptant la législation relative aux dites pensions et rentes aux modifications apportées à certains articles du Code civil et du Code judiciaire, est remplacé par la disposition suivante :

« Cette majoration est portée à 3,5 p.c. à partir du 1er janvier 1976, 8,5 p.c. à partir du 1er juillet 1978 et 9,5 p.c. à partir du 1er juillet 1980. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De pensioenachterstallen voortvloeiend uit de wijziging van de bedragen bedoeld in voorgaand artikel, worden slechts uitbetaald indien de pensioengerechtigde in leven is op 1 oktober 1979.

Art. 2. Les arriérés de pension résultant de la modification des taux visés à l'article précédent ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la pension est en vie à la date du 1er octobre 1979.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Voor de vaststelling van de nieuwe bedragen voortvloeiend uit de in artikel 1 voorziene wijzigingen, wordt de verhoging met 20 pct. van de bedragen van de vergoedingen voor amputatie en van de daarbij horende vergoedingen voor hulp van een derde persoon, voorzien in artikel 1 van de wet van 27 december 1977 tot wijziging van de wetgeving betreffende de oorlogspensioenen en -renten alsmede deze inzake de rust- en overlevingspensioenen van de openbare sector, berekend vóór de toepassing van artikel 1 van het koninklijk besluit van 5 maart 1974 tot aanpassing van het bedrag van de oorlogspensioenen en van artikel 1 van de voormelde wet van 9 juli 1976.

Art. 3. Pour la fixation des nouveaux taux résultant des modifications prévues à l'article 1er, la majoration de 20 p.c. des taux des indemnités pour amputation et des indemnités pour aide d'une tierce personne y afférentes, prévue à l'article 1er de la loi du 27 décembre 1977 modifiant la législation relative aux pensions et rentes de guerre ainsi que celle afférente aux pensions de retraite et de survie du secteur public, se calcule avant application de l'article 1er de l'arrêté royal du 5 mars 1974 adaptant le taux des pensions de guerre et de l'article 1er de la loi du 9 juillet 1976 précitée.

— Aangenomen.

Adopté.

Sectie 2. — Toekenning van een toelage aan de invaliden met 100 pct. of meer en aan de weduwen titularissen van een pensioen aan het maximumbedrag

Art. 4. Er wordt aan de invaliden bedoeld bij artikel 1 van de wet van 9 juli 1976, titularissen van een vergoedingspensioen berekend op basis van een invaliditeit van 100 pct. of meer, een toelage toegekend gelijk aan 20 pct. van het positief verschil dat bekomen wordt bij aftrek van het bedrag van hun pensioen van het bedrag van het invaliditeitspensioen dat, voor een identieke globale graad van invaliditeit, toegekend zou worden aan een soldaat van de oorlog 1914-1918, gepensioneerd krachtens artikel 7 van de op 11 augustus 1923 samengeordende wetten op de militaire pensioenen, gerechtigde van de wet van 21 juli 1930 tot verhoging van sommige pensioenen en toelagen voorzien bij de titels II en III van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen en, in voorkomend geval, van artikel 1, § 2, tweede lid, van de wet van 16 maart 1954 of van de wet van 13 mei 1929 waarbij een bijzondere pensioenverhoging aan sommige categorieën van grote oorlogsinvaliden wordt verleend, indien de titularis van het vergoedingspensioen een vergoeding geniet voor amputatie of van het statuut van groot-verminkten en invaliden.

Voor de berekening van dit verschil wordt geen rekening gehouden met de vergoedingen met betrekking tot de pensioenen waarvan sprake.

Section 2. — Octroi d'une allocation aux invalides à 100 p.c. ou plus et aux veuves titulaires d'une pension au taux maximum

Art. 4. Il est accordé aux invalides visés à l'article 1er de la loi du 9 juillet 1976, titulaires d'une pension de réparation calculée sur la base d'une invalidité de 100 p.c. ou plus, une allocation égale à 20 p.c. de la différence positive obtenue en soustrayant le montant de leur pension du montant de la pension d'invalidité qu'obtiendrait, pour un degré global identique d'invalidité, un soldat de la guerre 1914-1918, pensionné en vertu de l'article 7 des lois sur les pensions militaires coordonnées le 11 août 1923, bénéficiaire de la loi du 21 juillet 1930 portant augmentation de certaines pensions et allocations visées aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions

militaires, et, le cas échéant, de l'article 1er, § 2, alinéa 2, de la loi du 16 mars 1954 ou de la loi du 13 mai 1929 accordant une majoration spéciale de pension à certaines catégories de grands invalides de guerre, si le titulaire de la pension de réparation bénéficie d'une indemnité d'amputation ou du statut des grands mutilés et invalides.

Pour le calcul de cette différence, il est fait abstraction de toutes les indemnités afférentes aux pensions dont question.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Er wordt aan de niet-hertrouwde weduwen en aan de wezen van de invaliden bedoeld in artikel 1 van de wet van 9 juli 1976, titularissen van een pensioen vastgesteld op het maximumbedrag voorzien voor de weduwen en wezen van invaliden gehuwd vóór het schadelijk feit, een toelage toegekend gelijk aan 62 pct. van de toelage voorzien in artikel 4 voor een invalide bedoeld bij artikel 13 van de op 5 oktober 1948 samengeordende wetten op de vergoedingspensionen en gerechtigde van een pensioen berekend op basis van 100 pct. invaliditeit.

Art. 5. Il est accordé aux veuves non remariées et aux orphelins des invalides visés à l'article 1er de la loi du 9 juillet 1976, titulaires d'une pension fixée au taux maximum prévu pour les veuves et orphelins d'invalides mariés avant le fait dommageable, une allocation égale à 62 p.c. de l'allocation prévue à l'article 4 pour un invalide visé à l'article 13 des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, et bénéficiaire d'une pension calculée sur la base de 100 p.c. d'invalidité.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. De militaire invaliden van vreedstijd, titularissen van een pensioen vastgesteld zoals voorzien in artikel 52, § 2, van de wet van 8 juli 1970 tot instelling van nieuwe voordelen ten behoeve van de slachtoffers van de militaire plicht of van een daarmee gelijkgestelde plicht, hebben recht op een toelage gelijk aan 80 pct. van die toegekend door artikel 4.

Art. 6. Les invalides militaires du temps de paix, titulaires d'une pension fixée comme prévu à l'article 52, § 2, de la loi du 8 juillet 1970 créant de nouveaux avantages en faveur des victimes du devoir militaire ou d'un devoir assimilé, ont droit à une allocation égale à 80 p.c. de celle accordée par l'article 4.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. De weduwen en wezen, titularissen van een pensioen vastgesteld zoals voorzien in artikel 55, § 2, van de voornoemde wet van 8 juli 1970, hebben recht op een toelage gelijk aan 80 pct. van die voorzien in artikel 5.

Art. 7. Les veuves et orphelins, titulaires d'une pension fixée comme prévu à l'article 55, § 2, de la loi du 8 juillet 1970 précitée, ont droit à une allocation égale à 80 p.c. de celle visée à l'article 5.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. De toekenning van de door de artikelen 4 tot 7 voorziene toelage, mag niet uitgebreid worden tot andere categorieën van begunstigden door toepassing van de algemene bepalingen tot vaststelling van de vaste verbanden tussen zekere categorieën van pensionen.

Art. 8. L'octroi de l'allocation prévue par les articles 4 à 7 ne peut être étendu à d'autres catégories de bénéficiaires par application des dispositions générales fixant des rapports constants entre certaines catégories de pensions.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. De in de artikelen 4 tot 7 voorziene toelage is onderworpen aan dezelfde modaliteiten inzake betaling, indexering, verval, schorsing en niet-vatbaarheid voor overdracht en beslag die de vergoedingspensionen beheersen.

Art. 9. L'allocation prévue aux articles 4 à 7 est soumise aux mêmes modalités de paiement, d'indexation, de déchéance, de suspension, d'incessibilité et d'insaisissabilité que celles qui régissent les pensions de réparation.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. De artikelen 4 tot 9 treden in werking op 1 juli 1979.

Art. 10. Les articles 4 à 9 entre en vigueur le 1er juillet 1979.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Wijzigingen aan de samengeordende wetten op de vergoedingspensionen

Sectie 1. — Verlaging van het minimuminvaliditeitspercentage, vereist voor de toekenning van een pensioen in het raam van het vermoeden van aanrekenbaarheid aan de gevangenschap van aandoeningen opgelopen door de politieke gevangenen van de oorlog 1940-1945

Art. 11. In artikel 1, vierde lid, van de op 5 oktober 1948 samengeordende wetten op de vergoedingspensionen, worden de woorden « 20 pct. » vervangen door de woorden « 10 pct. », met uitwerking op 1 januari 1979.

Chapitre II. — Modifications aux lois coordonnées sur les pensions de réparation

Section 1. — Abaissement du pourcentage minimum d'invalidité requis pour l'octroi d'une pension dans le cadre de la présomption d'imputabilité à la captivité des affections contractées par les prisonniers politiques de guerre 1940-1945

Art. 11. Dans l'article 1er, alinéa 4, des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, les mots « 20 p.c. » sont remplacés par les mots « 10 p.c. » avec effet au 1er janvier 1979.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. § 1. De personen aan wie, vóór de bekendmaking van de onderhavige wet en in het raam van het vermoeden van aanrekenbaarheid aan de gevangenschap, het pensioen niet kon worden toegekend om de enkele reden dat de ziekte, hoewel zij de 10 pct. bereikte, door de Gerechtelijk Geneeskundige Dienst niet op minstens 20 pct. geraamd werd, kunnen om een nieuw onderzoek van hun toestand verzoeken door middel van een aanvraag, die, op straffe van nietigheid, bij ter post aangetekend schrijven aan de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensionen behoren, dient te worden gericht.

Deze laatste beslist op stukken en enkel wat betreft de toepassing van artikel 1, vierde lid, van de wetten op de vergoedingspensionen. De beslissing wordt aan de betrokkene betekend. Zij is vatbaar voor de beroepen voorzien in artikel 45, § 4, van voormelde wetten, evenals voor de herzieningen waarvan artikel 40 van dezelfde wetten de voorwaarden en modaliteiten bepaalt. Die beroepen en herzieningen mogen echter slechts betrekking hebben op de betwistingen in verband met de toepassing van de door artikel 11 van de onderhavige wet ingevoerde wijziging.

§ 2. De in § 1, eerste lid, voorziene herziening gaat in:

— Op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag, die aanleiding heeft gegeven tot de weigeringsbeslissing waarvan sprake in de voorgaande paragraaf, regelmatig werd ingediend, en ten vroegste op 1 januari 1979, voor zover de aanvraag tot herziening ingediend wordt binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet;

— In de andere gevallen, op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag tot herziening wordt ingediend.

Art. 12. § 1er. Les personnes auxquelles, antérieurement à la publication de la présente loi et dans le cadre de la présomption d'imputabilité à la captivité, la pension n'a pu être accordée pour l'unique motif que la maladie, tout en atteignant les 10 p.c., n'était pas évaluée à 20 p.c. au moins par l'Office médico-légal, peuvent solliciter le réexamen de leur situation par une demande introduite, à peine de nullité, par lettre recommandée à la poste, auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions.

Ce dernier statue sur pièces et uniquement sur l'application de l'article 1er, alinéa 4, des lois sur les pensions de réparation. La décision est notifiée à l'intéressé. Elle peut faire l'objet des recours prévus à l'article 45, § 4, des lois précitées, ainsi que des révisions dont l'article 40 des mêmes lois détermine les conditions et les modalités. Ces recours et révisions ne peuvent toutefois porter que sur les contesta-

tions relatives à l'application de la modification introduite par l'article 11 de la présente loi.

§ 2. La révision prévue au § 1er, alinéa 1er, prend cours :

— Le premier jour du mois durant lequel la demande ayant donné lieu à la décision de refus dont question au paragraphe précédent a été régulièrement introduite, et au plus tôt le 1er janvier 1979, pour autant que la demande en révision soit introduite dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois durant lequel la demande en révision est introduite, dans les autres cas.

— Aangenomen.

Adopté.

Section 2. — Verlaging van de vereiste minimumleeftijd voor de toekenning van de forfaitaire invaliditeit van 10 pct. aan de krijgsgevangenen 1940-1945

Art. 13. In artikel 8^{quater}, § 1, van de op 5 oktober 1948 samengedende wetten op de vergoedingspensioenen, worden de woorden « 66 jaar » vervangen door de woorden « 62 jaar » vanaf 1 juli 1979 en door de woorden « 60 jaar » vanaf 1 juli 1980.

Section 2. — Abaissement de l'âge minimum requis pour l'octroi de l'invalidité forfaitaire de 10 p.c. aux prisonniers de guerre 1940-1945

Art. 13. Dans l'article 8^{quater}, § 1er, des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, les mots « 66 ans » sont remplacés par les mots « 62 ans » à partir du 1er juillet 1979 et les mots « 60 ans » à partir du 1er juillet 1980.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. § 1. Het genot van de forfaitaire invaliditeit voortvloeiend uit de wijzigingen voorzien in artikel 13, is afhankelijk van een aanvraag, die, op straffe van nietigheid, bij ter post aangetekend schrijven aan de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren, dient te worden gericht.

§ 2. Dit voordeel gaat in :

— Op 1 juli 1979, voor de rechthebbende die, vóór die datum, 62 jaar geworden is;

— Op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin hij 62 jaar geworden is, voor de rechthebbende die deze leeftijd bereikt tussen 1 juli 1979 en de datum van de bekendmaking van de onderhavige wet;

Voor zover dat in het ene en in het andere geval de aanvraag binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet wordt ingediend;

— In al de andere gevallen, op de eerste dag van de maand die volgt op de indiening van de aanvraag maar ten vroegste op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin de rechthebbende de vereiste minimumleeftijd bereikt.

§ 3. De minister, tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren, beslist op stukken. De beslissing wordt aan de betrokkene betekend. Zij is vatbaar voor de beroepen voorzien in artikel 45, § 4, van de voormelde wetten op de vergoedingspensioenen, alsmede voor de herzieningen waarvan artikel 40 van dezelfde wetten, de voorwaarden en modaliteiten bepaalt. Die beroepen en herzieningen mogen slechts betrekking hebben op de betwistingen in verband met de toekenning van de forfaitaire invaliditeit.

Art. 14. § 1er. Le bénéfice de l'invalidité forfaitaire résultant des modifications prévues à l'article 13, est subordonné à une demande introduite, à peine de nullité, par lettre recommandée à la poste, auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions.

§ 2. Ce bénéfice prend cours :

— Le 1er juillet 1979, pour l'ayant droit qui a atteint, avant cette date, l'âge de 62 ans;

— Le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel il atteint l'âge de 62 ans, pour l'ayant droit qui parvient à cet âge entre le 1er juillet 1979 et la date de la publication de la présente loi;

Pour autant que dans l'un et l'autre cas, la demande soit introduite dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la demande dans tous les autres cas, mais au plus tôt le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'ayant droit atteint l'âge minimum requis.

§ 3. Le ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions statue sur pièces. La décision est notifiée à l'intéressé. Elle peut faire l'objet des recours prévus à l'article 45, § 4, des lois sur les pensions de réparation précitées, ainsi que des révisions dont l'article 40 des mêmes lois détermine les conditions et les modalités. Ces recours et révisions ne peuvent porter que sur les contestations relatives à l'octroi de l'invalidité forfaitaire.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL II. — Bepalingen betreffende de oorlogsrenten

Hoofdstuk I. — Instelling van een rente ten behoeve van de Belgische militairen die tijdens de verschillende fazen van de mobilisatie 1939-1940 dienst hebben volbracht

Art. 15. Vanaf 1 januari 1979 wordt een levenslange rente ingesteld ten behoeve van de Belgische militairen die tijdens de verschillende fazen van de mobilisatie 1939-1940 dienst hebben volbracht en die aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Gerechtigd zijn, voor een periode van minstens zes maanden, van het koninklijk besluit van 20 februari 1975 houdende statuut van vergoeding ten gunste van de Belgische militairen die tussen de verschillende fazen van de mobilisatie 1939-1940 dienst hebben volbracht; in geval van onderbreking, wordt die periode per maanden van 30 dagen berekend;

2° Effectieve militaire dienst volbracht hebben tussen 10 mei en 28 mei 1940 of behoren tot één der categorieën opgesomd in de artikelen 6 en 7 van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdersrente en een gevangenschapsrente ten voordele van de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepren; worden geacht, behoudens tegenbewijs, aan de eerste van deze voorwaarden te voldoen, de militairen die, op de datum van 9 mei 1940, dienst, erkend in het raam van het statuut waarvan sprake, volbrachten;

3° De leeftijd van 65 jaar hebben bereikt;

4° Geen oorlogsrente 1940-1945, in welke hoedanigheid ook, genieten.

TITRE II. — Dispositions relatives aux rentes de guerre

Chapitre Ier. — Création d'une rente en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation 1939-1940

Art. 15. Il est institué, à partir du 1er janvier 1979, une rente viagère en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation de 1939-1940 et qui satisfont aux conditions suivantes :

1° Etre bénéficiaire, pour une période de six mois au moins, de l'arrêté royal du 20 février 1975 portant statut de réparation en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation de 1939-1940; en cas d'interruption, cette période se calcule par mois de 30 jours;

2° Avoir accompli du service militaire effectif entre le 10 mai et le 28 mai 1940 ou appartenir à l'une des catégories énumérées aux articles 6 et 7 de la loi du 24 avril 1958 accordant sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre de 1940-1945, et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front; sont présumés, sauf preuve contraire, satisfaire à la première de ces conditions, les militaires qui, à la date du 9 mai 1940, accomplissaient du service reconnu dans le cadre du statut dont question;

3° Avoir atteint l'âge de 65 ans;

4° Ne pas bénéficier, à un titre quelconque, d'une rente de guerre 1940-1945.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. Ten einde het vereiste minimum van zes maanden te bereiken, mogen de periodes tijdens dewelke men behoorde tot één der categorieën opgesomd in de artikelen 6 en 7 van de voornoemde wet van 24 april 1958 in aanmerking genomen worden.

Art. 16. Peuvent entrer en ligne de compte, pour atteindre le minimum de six mois requis, les périodes d'appartenance à l'une des catégories énumérées aux articles 6 et 7 de la loi du 24 avril 1958 précitée.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Het bedrag van de bij artikel 15 ingestelde rente wordt vastgesteld op 540 frank per jaar.

Dit bedrag is gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.

Het is gekoppeld aan de spilindex 114,20.

Art. 17. Le montant de la rente instaurée par l'article 15 est fixé à 540 francs par an.

Ce montant est lié aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation conformément aux dispositions de la loi du 1er mars 1977 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public.

Il est rattaché à l'indice-pivot 114,20.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. De toekenning van de rente is afhankelijk van:

1° De indiening, bij de minister van Landverdediging, van een geldige aanvraag tot het bekomen van het voordeel van het voormeld koninklijk besluit van 20 februari 1975;

2° De indiening van een renteaanvraag bij de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren;

3° De voorlegging van een eensluidend verklaard afschrift van het in artikel 3 van het koninklijk besluit van 20 februari 1975 bedoeld getuigschrift;

4° Voor de aanvragers die het in artikel 15, 2°, bedoeld vermoeden niet kunnen inroepen, en in de gevallen voorzien bij artikel 16, de voorlegging van één der documenten opgenomen in artikel 8, § 3, van de voornoemde wet van 24 april 1958.

Art. 18. L'octroi de la rente est subordonné à:

1° L'introduction, auprès du ministre de la Défense nationale, d'une demande valable tendant à obtenir le bénéfice de l'arrêté royal du 20 février 1975 précité;

2° L'introduction d'une demande de rente auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions;

3° La production d'une copie conforme de l'attestation visée à l'article 3 de l'arrêté royal du 20 février 1975;

4° Pour les requérants qui ne peuvent invoquer la présomption prévue à l'article 15, 2°, et dans les cas envisagés par l'article 16, la production d'un des documents repris à l'article 8, § 3, de la loi du 24 avril 1958 précitée.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. De rente gaat in:

— Op 1 januari 1979 voor de rechthebbende die vóór deze datum 65 jaar geworden is;

— Op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin hij 65 jaar geworden is, voor de rechthebbende die deze leeftijd bereikt tussen 1 januari 1979 en de datum van de bekendmaking van de onderhavige wet;

Voor zover dat in het een en in het ander geval de in artikel 18 bedoelde aanvragen ten laatste binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet worden ingediend;

— In al de andere gevallen, op de eerste dag van de maand die volgt op de indiening van de laatste van deze aanvragen maar ten vroegste op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin de rechthebbende 65 jaar geworden is.

Art. 19. La rente prend cours:

— Le 1er janvier 1979, pour l'ayant droit qui a atteint avant cette date l'âge de 65 ans;

— Le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel il atteint l'âge de 65 ans, pour l'ayant droit qui parvient à cet âge entre le 1er janvier 1979 et la date de la publication de la présente loi;

Pour autant que dans l'un et l'autre cas, les demandes visées à l'article 18 soient introduites au plus tard dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la dernière de ces demandes dans tous les autres cas, mais au plus tôt le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'ayant droit atteint l'âge de 65 ans.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. § 1. De uitbetaling van de rente wordt verzekerd door de Administratie der Thesaurie van het ministerie van Financiën.

§ 2. De op 1 januari lopende rente wordt uitbetaald voor het volledige burgerlijk jaar waarop zij betrekking heeft op 1 juli van hetzelfde jaar en enkel aan de begunstigde die op die datum in leven is.

De rente die op 1 januari of later ingaat wordt voor het volledige of voor een deel van het burgerlijk jaar waarop zij betrekking heeft, ten vroegste op 1 juli van hetzelfde jaar uitbetaald en enkel aan de begunstigde die op die datum in leven is.

§ 3. De rente wordt verworven per maand. Nochtans blijft de volle termijn verworven, indien de uitbetaling geschiedt is.

Art. 20. § 1er. Le paiement de la rente est assuré par l'Administration de la Trésorerie du ministère des Finances.

§ 2. La rente en cours au 1er janvier est payée, pour l'année civile entière à laquelle elle se rapporte, le 1er juillet de la même année et uniquement au bénéficiaire en vie à cette date.

La rente qui prend cours au 1er janvier ou postérieurement est payée, pour la totalité ou la partie de l'année civile à laquelle elle se rapporte, au plus tôt le 1er juillet de la même année et uniquement au bénéficiaire en vie à cette date.

§ 3. La rente est acquise par mois. Toutefois, le terme entier demeure acquis si le paiement a été effectué.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. De artikelen 53 en 55, § 1, van de op 5 oktober 1948 samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen zijn toepasselijk op de bij de onderhavige wet ingestelde rente.

Art. 21. Les articles 53 et 55, § 1er, des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, sont applicables à la rente instituée par la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 22. Het recht op de rente wordt tegenover het Rekenhof gerechtvaardigd door middel van borderellen gestaafd door de in artikel 18 opgesomde documenten, met uitzondering van de in 1° van dit artikel voorziene aanvraag.

Art. 22. Le droit à la rente est justifié envers la Cour des comptes, au moyen de bordereaux appuyés des documents énumérés à l'article 18, à l'exclusion de la demande prévue au 1° de cet article.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Inaanmerkingneming van nieuwe perioden voor de toekenning en de berekening van de strijders- en gevangenschapsrente

Art. 23. Artikel 6, 1°, b), van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdersrente en een gevangenschapsrente ten voordele

le van de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepen, wordt met uitwerking van 1 januari 1979, door de volgende bepaling vervangen:

« b) van de Belgische troepen die op wettige wijze naar Frankrijk zijn gegaan voor de periode die loopt tot 26 juni 1940 en in aanmerking werd genomen voor de toepassing van artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 28 augustus 1964 houdende statuut van nationale erkentelijkheid, of van de Belgische troepen die op wettige wijze naar Marokko of naar Tunesië zijn gegaan, voor de periode die loopt tot 1 oktober 1940; »

Chapitre II. — Prise en considération de nouvelles périodes pour l'octroi et le calcul de la rente de combattant et de captivité

Art. 23. L'article 6, 1°, b), de la loi du 24 avril 1958 accordant sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre de 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front, est remplacé, avec effet au 1er janvier 1979, par la disposition suivante:

« b) des troupes belges passées légitimement en France, pour la période allant jusqu'au 26 juin 1940 et prise en considération pour l'application de l'article 1er, 2°, de l'arrêté royal du 28 août 1964 portant statut de reconnaissance nationale, ou des troupes belges passées légitimement au Maroc ou en Tunisie, pour la période allant jusqu'au 1er octobre 1940; »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 24. Artikel 7 van de voornoemde wet van 24 april 1958 wordt, met uitwerking op 1 januari 1979, door de volgende bepaling vervangen:

« Art. 7. § 1. Er wordt een levenslange rente ingesteld, betaalbaar op de leeftijd van 55 jaar en evenredig met de duur van de gevangenschap of de internering, ten voordele van:

1° De personen, die geheel of gedeeltelijk genieten van de wet van 18 augustus 1947 tot regeling van het statuut van de krijgsgevangenen 1940-1945, wier gevangenschap of internering ten minste zes maanden heeft geduurd.

Indien een krijgsgevangene, erkend volgens zijn statuut, is ontsnapt, wordt de periode die hij clandestien in België, Frankrijk, Nederland of Noorwegen heeft doorgebracht, met gevangenschap gelijkgesteld, evenals de gevangenschap of de internering in een niet door de vijand bezet land, wanneer de ontsnapte gevangene opnieuw de strijd heeft opgenomen.

De periode doorgebracht in België wordt beperkt tot 1 oktober 1944.

De periode doorgebracht in één der andere genoemde landen, neemt een einde op de datum van de terugkeer van de krijgsgevangene in zijn haardstede en uiterlijk op 8 mei 1945;

2° De gerechtigden van het statuut van politieke gevangenen niet bedoeld bij artikel 6.

§ 2. De tijd die voor het vaststellen van het bedrag der rente in aanmerking moet worden genomen, is die welke voorkomt op het document dat het recht erkent op de toepassing van het eigen statuut van elke categorie, opgenomen in § 1 en, eventueel indien de krijgsgevangene is ontsnapt, de tijd bepaald zoals in § 1, 1°, laatste lid.

Wat de krijgsgevangenen betreft, worden de periode of perioden, waarvoor artikel 3, tweede en derde lid, van de voormelde wet van 18 augustus 1947 werd toegepast, afgetrokken van de tijd die in aanmerking dient te worden genomen voor het recht op de rente en haar berekening. »

Art. 24. L'article 7 de la loi du 24 avril 1958 précitée est remplacé, avec effet au 1er janvier 1979, par la disposition suivante:

« Art. 7. § 1er. Il est institué une rente viagère payable à l'âge de 55 ans et proportionnelle à la durée de la captivité ou de l'internement, en faveur:

1° Des personnes qui bénéficient, intégralement ou partiellement, de la loi du 18 août 1947 réglant le statut des prisonniers de guerre 1940-1945, et dont la captivité ou l'internement a duré six mois au moins.

En cas d'évasion du prisonnier de guerre reconnu selon son statut, est assimilée à la captivité la période qu'il a passée clandestinement

en Belgique, en France, aux Pays-Bas ou en Norvège, ainsi que la captivité ou l'internement dans un pays non occupé par l'ennemi lorsque le prisonnier évadé a repris le combat.

La période passée en Belgique est limitée au 1er octobre 1944.

La période passée dans un des autres pays précités prend fin à la date du retour du prisonnier de guerre dans ses foyers et au plus tard le 8 mai 1945;

2° Des bénéficiaires du statut des prisonniers politiques non visés à l'article 6.

§ 2. Le temps à prendre en considération pour l'établissement du montant de la rente, est celui qui figure au document reconnaissant le droit à l'application du statut propre à chaque catégorie reprise au § 1er, et, éventuellement, en cas d'évasion du prisonnier de guerre, celui déterminé comme au § 1er, 1er, dernier alinéa.

En ce qui concerne les prisonniers de guerre, sont déduites du temps à prendre en considération pour le droit et le calcul de la rente, la ou les périodes pour lesquelles il a été fait application de l'article 3, alinéa 2 ou 3, de la loi du 18 août 1947 précitée. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 25. Artikel 8, § 3, van de voormelde wet van 24 april 1958, wordt, vanaf 1 januari 1979, als volgt gewijzigd:

1° De 2°, a, wordt door de volgende bepaling vervangen:

« a) De betrokkene werkelijke dienst heeft volbracht bij de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië, of in de Belgische eenheden die op wettige wijze naar Frankrijk zijn gegaan voor de periode gaande tot 26 juni 1940 of in Marokko of in Tunesië voor de periode gaande tot 1 oktober 1940, of in de na 3 september 1944 opgerichte Belgische eenheden of in het expeditiekorps voor Korea buiten het Belgisch grondgebied, of in een eenheid die onder Belgisch bevel was aangewezen voor de opruiming en de vernietiging van ontplofingstuigen op het nationaal grondgebied, of in een geallieerd leger, of als Belgische staatsburger organiek verbonden aan de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië of aan de geallieerde legers, of als militair die na 26 juni 1940 in opdracht in Frankrijk werd gehouden; »

2° Er wordt een als volgt opgesteld « 6bis » ingelast:

« 6bis Een door de Centrale Dienst van het Stamboek van het ministerie van Landsverdediging afgeleverd getuigschrift waarop de periode of perioden waarvoor belanghebbende het statuut van krijgsgevangene 1940-1945 geniet, vermeld staan; »

Art. 25. L'article 8, § 3, de la loi du 24 avril 1958 est modifié comme suit à partir du 1er janvier 1979:

1° Le 2°, a, est remplacé par la disposition suivante:

« a) L'intéressé a effectué du service effectif dans les Forces belges en Grande-Bretagne, ou dans les unités belges passées légitimement en France pour la période allant jusqu'au 26 juin 1940 ou au Maroc ou en Tunisie pour la période allant jusqu'au 1er octobre 1940, ou dans les Unités belges constituées après le 3 septembre 1944, ou dans le corps expéditionnaire pour la Corée en dehors du territoire du Royaume, ou dans une unité affectée sous commandement belge à l'enlèvement et à la destruction d'engins explosifs sur le territoire national, ou dans une armée alliée, ou comme civil belge attaché organiquement aux Forces belges en Grande-Bretagne ou aux armées alliées, ou comme militaire maintenu en mission en France après le 26 juin 1940; »

2° Il est inséré un « 6bis » rédigé comme suit:

« 6bis Une attestation délivrée par l'Office central de la matricule du ministère de la Défense nationale et mentionnant la ou les périodes pour lesquelles l'intéressé bénéficie du statut de prisonnier de guerre 1940-1945; »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 26. § 1. Het voordeel van de door de artikelen 23 en 24 aangebrachte wijzigingen is afhankelijk van de indiening van een aanvraag bij de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren.

§ 2. Deze rente gaat in:

— Op 1 januari 1979, wanneer de aanvraag ingediend wordt binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet;

— In de andere gevallen, op de eerste dag van de maand volgend op de indiening van de aanvraag;

Dit alles onverminderd de leeftijdsvoorwaarde, voorzien in de artikelen 6 en 7 van de voornoemde wet van 24 april 1958 en in arti-

kel 40 van de wet van 8 juli 1970 tot instelling van nieuwe voordelen ten behoeve van de slachtoffers van de militaire plicht of van een daarmee gelijkgestelde plicht, voorwaarde die beoordeeld wordt op de eerste dag van de maand volgend op die van de verjaardag.

Art. 26. § 1er. Le bénéfice de la rente résultant des modifications prévues aux articles 23 et 24 est subordonné à une demande introduite auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions.

§ 2. Cette rente prend cours :

— Le 1er janvier 1979, lorsque la demande est introduite dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la demande, dans les autres cas;

Le tout sans préjudice de la condition d'âge visée aux articles 6 et 7 de la loi du 24 avril 1958 précitée et à l'article 40 de la loi du 8 juillet 1970 créant de nouveaux avantages en faveur des victimes du devoir militaire ou d'un devoir assimilé, condition qui s'apprécie le premier jour du mois qui suit la date anniversaire.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk III. — Verhogingen van renten

Sectie 1. — Verhoging met 50 pct. van de strijders- of gevangenschapsrente waarvan sommige ontvluchten genieten

Art. 27. Artikel 8, § 1, van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdersrente en een gevangenschapsrente ten voordele van de strijders, de politieke gevangenen en de krijgsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepes, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« § 1. De renten voorzien in de artikelen 6 en 7, worden vastgesteld op 540 frank per semester dat begrepen is in de tijd van het behoren tot één van de in die artikelen bepaalde categorieën.

Dit bedrag wordt met 50 pct. verhoogd, wanneer in het geheel van de periode die, voor de berekening van de rente, in aanmerking genomen wordt, een periode van het behoren tot de categorie van de gerechtigden op het statuut der politieke gevangenen, voorkomt.

Het bedrag van de rente, zoals het voortvloeit uit de toepassing van één der twee voorgaande leden, wordt met 50 pct. verhoogd, indien de titularis ervan begunstigde is van het koninklijk besluit van 11 maart 1975 tot vaststelling van het statuut van de ontvluchten van de oorlog 1940-1945, voor zover hij, binnen een termijn van één jaar na het einde van de periode, erkend in toepassing van dit statuut, behoort heeft tot één der in de artikelen 6 en 7 bedoelde categorieën. »

Chapitre III. — Majorations de rentes

Section 1. — Majoration de 50 p.c. de la rente de combattant ou de captivité dont bénéficient certains évadés

Art. 27. L'article 8, § 1er, de la loi du 24 avril 1958 accordant sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre de 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front, est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Les rentes prévues aux articles 6 et 7 sont fixées à 540 francs par semestre compris dans le temps d'appartenance à l'une des catégories prévues à ces articles.

Ce montant est majoré de 50 p.c. lorsque, dans l'ensemble de la période prise en considération pour le calcul de la rente, figure une période d'appartenance à la catégorie des bénéficiaires du statut des prisonniers politiques.

Le montant de la rente, tel qu'il résulte de l'application de l'un des deux alinéas précédents, est majoré de 50 p.c. si son titulaire est bénéficiaire de l'arrêté royal du 11 mars 1975 établissant le statut des évadés de la guerre 1940-1945, pour autant qu'endéans le délai d'un

an après la fin de la période reconnue en application de ce statut, il ait appartenu à l'une des catégories prévues aux articles 6 et 7. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 28. De toekenning van het door artikel 27 verleend voordeel is afhankelijk van :

1° De indiening, bij de minister van Landsverdediging, van een gelidige aanvraag strekkende tot het voordeel van het koninklijk besluit van 11 maart 1975 tot vaststelling van het statuut van de ontvluchten van de oorlog 1940-1945;

2° De indiening van een aanvraag om renteverhoging bij de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren;

3° De voorlegging van een eensluidend verklaard afschrift van het door de minister van Landsverdediging afgeleverd getuigschrift waarbij aan belanghebbende de hoedanigheid van ontvluchte van de oorlog 1940-1945 toegekend wordt en waarop de datum van het einde van de ontvluchtingsperiode vermeld staat;

4° De voorlegging van één der documenten opgenomen in artikel 8, § 3, van de voormelde wet van 24 april 1958 en waarbij het behoren, binnen een termijn van één jaar na het einde van de ontvluchtingsperiode, tot één, in de artikelen 6 en 7 van dezelfde wet, bedoelde categorieën, bewezen wordt. Dit document is niet vereist indien het reeds voorkomt in het dossier oorlogsrente op naam van belanghebbende.

Art. 28. L'octroi de l'avantage accordé par l'article 27 est subordonné à :

1° L'introduction, auprès du ministre de la Défense nationale, d'une demande valable tendant au bénéfice de l'arrêté royal du 11 mars 1975 établissant le statut des évadés de la guerre 1940-1945;

2° L'introduction d'une demande de majoration de rente auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions;

3° La production d'une copie conforme de l'attestation délivrée par le ministre de la Défense nationale conférant à l'intéressé le titre d'évadé de la guerre 1940-1945 et mentionnant la date de fin de la période d'évasion;

4° La production d'un des documents repris à l'article 8, § 3, de la loi du 24 avril 1958 précitée et attestant l'appartenance endéans le délai d'un an après la fin de la période d'évasion, à l'une des catégories énumérées aux articles 6 et 7 de la même loi. Ce document n'est pas requis s'il figure déjà au dossier rente de guerre ouvert au nom de l'intéressé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 29. Het in artikel 27 voorziene voordeel gaat in :

— Op 1 januari 1979, voor degenen die de in artikel 28, 1° en 2°, bedoelde aanvragen binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet indienen;

— In de andere gevallen, op de eerste dag van de maand die volgt op de indiening van de laatste van deze aanvragen.

Art. 29. L'avantage prévu à l'article 27 prend cours :

— Au 1er janvier 1979, pour ceux qui introduisent les demandes visées à l'article 28, 1° et 2°, au plus tard dans les trois mois suivant la date de publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la dernière de ces demandes, dans les autres cas.

— Aangenomen.

Adopté.

Sectie 2. — Verhoging met 100 pct. van het bedrag van de rente van de weduwen wier echtgenote overleden is tijdens de strijd of in ermede gelijkgestelde omstandigheden

Art. 30. Wordt vanaf 1 januari 1979 met 100 pct. verhoogd, het bedrag van de rente ten gunste van :

1° De weduwen bedoeld in § 1, 1° en 3°, van artikel 39 van de wet van 8 juli 1970 tot instelling van nieuwe voordelen ten behoeve van de slachtoffers van de militaire plicht of van een daarmee gelijkgestelde plicht;

2° De kinderen van die weduwen of van de slachtoffers overleden in de in § 1, 1° en 3°, van hetzelfde artikel voorziene omstandigheden.

Section 2. — Majoration de 100 p.c. du montant de la rente des veuves dont le mari est décédé au combat ou dans des conditions y assimilées.

Art. 30. Est majoré de 100 p.c., à partir du 1er janvier 1979, le montant de la rente dont bénéficient :

1° Les veuves visées au § 1er, 1° et 3°, de l'article 39 de la loi du 8 juillet 1970 créant de nouveaux avantages en faveur des victimes du devoir militaire ou d'un devoir assimilé;

2° Les enfants de ces veuves ou des victimes décédées dans les circonstances prévues au 1er, 1° et 3°, du même article.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 31. De bij artikel 30 toegekende verhoging mag niet gecumuleerd worden met die voorzien in artikel 31 van de wet van 9 juli 1976 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de oorlogspensioenen en -renten en de als pensioen geldende tegemoetkoming ten behoeve van zekere gewezen militairen en tot aanpassing van de wetgeving betreffende vermelde pensioenen en renten aan sommige gewijzigde artikelen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 31. La majoration accordée par l'article 30 ne peut se cumuler avec celle prévue à l'article 31 de la loi du 9 juillet 1976 modifiant et complétant la législation relative aux pensions et rentes de guerre et à l'allocation tenant lieu de pension en faveur de certains anciens militaires, et adaptant la législation relative aux dites pensions et rentes aux modifications apportées à certains articles du Code civil et du Code judiciaire.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 32. § 1. Het voordeel van de in artikel 30 bedoelde verhoging is afhankelijk van de indiening van een aanvraag bij de minister tot wiens bevoegdheid de vergoedingspensioenen behoren.

§ 2. Die verhoging gaat in :

— Op 1 januari 1979, wanneer de aanvraag ingediend wordt binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet;

— In de andere gevallen, op de eerste dag van de maand volgend op de indiening van de aanvraag.

Art. 32. § 1er. Le bénéfice de la majoration visée à l'article 30 est subordonné à l'introduction d'une demande auprès du ministre qui a les pensions de réparation dans ses attributions.

§ 2. Cette majoration prend cours :

— Le 1er janvier 1979, lorsque la demande est introduite dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la demande, dans les autres cas.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 33. Wordt van ambtswege, vanaf 1 januari 1979, met 100 pct. verhoogd, het bedrag van elke frontstrep- en gevangenschapsrente toegekend aan de weduwen van de oorlog 1914-1918 wier echtgenoot vóór 1 februari 1920 overleden is, voor zover dat zij titularis zijn, uit hoofde van dezelfde echtgenoot, van een volledig oorlogsweduwenpensioen en dat de rente of renten berekend werden op basis van ten minste acht strepen.

Art. 33. Est majoré d'office de 100 p.c., à partir du 1er janvier 1979, le montant de chaque rente de chevrons de front et de captivité accordée aux veuves de la guerre 1914-1918 dont le mari est décédé avant le 1er février 1920, pour autant qu'elles soient titulaires, du chef du même mari, d'une pension entière de veuve de guerre, et que la ou les rentes soient calculées sur la base de huit chevrons au moins.

— Aangenomen.

Adopté.

TITRE III. — Algemene bepalingen betreffende de titels I en II

Art. 34. § 1. Alle aanvragen vereist met het oog op de toekenning van de door de onderhavige wet toegestane voordelen, moeten persoonlijk door de gerechtigde van die nieuwe voordelen ingediend worden.

§ 2. Alle voorafgaande bepalingen zijn toepasselijk op de pensioen- of renteaanvragen, ingediend vóór de datum van de bekendmaking van de onderhavige wet en waarover op die datum nog geen definitieve beslissing getroffen werd.

Deze aanvragen worden geacht ingediend te zijn binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet, in de gevallen waarin een dergelijke termijn voorzien is.

TITRE III. — Dispositions générales concernant les titres I et II

Art. 34. § 1er. Toutes les demandes exigées en vue de l'octroi des avantages accordés par la présente loi doivent être introduites personnellement par le bénéficiaire de ces nouveaux avantages.

§ 2. Toutes les dispositions qui précèdent s'appliquent aux demandes en matière de pensions ou rentes introduites avant la date de la publication de la présente loi et sur lesquelles il n'a pas encore été statué définitivement à cette date.

Ces demandes sont censées avoir été introduites dans les trois mois suivant la publication de la présente loi, dans les cas où pareil délai est prévu.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 35. De nieuwe bedragen van de oorlogspensioenen, -vergoedingen, -toelagen en -renten voortvloeiend uit de toepassing van de artikelen 1, 4 tot 7, 15, 27, 30, 33, afgerond op gehele franken, op het onmiddellijk lagere veelvoud van vier, worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

De door het Rekenhof, de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen en het ministerie van Financiën bijgehouden boeken, worden, indien nodig, van ambtswege gewijzigd.

Art. 35. Les nouveaux taux des pensions, indemnités, allocations et rentes de guerre résultant de l'application des articles 1er, 4 à 7, 15, 27, 30, 33, arrondis en francs entiers au multiple de quatre immédiatement inférieur, sont fixés par arrêté royal.

Les livres que tiennent la Cour des comptes, la Caisse nationale des pensions de la guerre et le ministère des Finances, sont, s'il y a lieu, modifiés d'office.

— Aangenomen.

Adopté.

TITRE IV. — Wijzigingen aan de regeling van schorsing van de rechten op militaire anciënniteitspensioenen en van de rechten op oorlogspensioenen en -renten 1914-1918 in geval van verandering van nationaliteit

Art. 36. Artikel 65 van de op 11 augustus 1923 samengeordende wetten op de militaire pensioenen, wordt met uitwerking op 1 januari 1979, als volgt gewijzigd :

1° De 1°, d) en e), wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« d) Door aanwerving, in hoofde van een Belg van de Duitse nationaliteit, gedurende het bezit van de nationaliteit;

e) Tijdens de duur van het huwelijk, voor de weduwe die getrouwd is met een Duitse onderdaan en die Belgische gebleven is »;

2° Er wordt een als volgt opgesteld « 1^obis » toegevoegd :

« 1^obis. Het recht op het bekomen en het genot van de pensioenen, tegemoetkomingen of renten kan geschorst worden door een met redenen omklede beslissing van de minister tot wiens bevoegdheid de militaire pensioenen behoren, voor de Belgen die vrijwillig een vreemde nationaliteit verwerven of die de staat van Belg verliezen, zelfs indien dit verlies ondergeschikt is aan de voorafgaande machtiging van de Koning, gedurende het bezit van een vreemde nationaliteit of de beroving van de staat van Belg. »

TITRE IV. — Modifications au régime de suspension des droits aux pensions militaires d'ancienneté et des droits aux pensions de guerre 1914-1918 en cas de changement de nationalité

Art. 36. L'article 65 des lois sur les pensions militaires, coordonnées le 11 août 1923, est modifié comme suit, avec effet au 1er janvier 1979 :

1° Le 1°, d) et e), est remplacé par les dispositions suivantes :

« d) Par l'acquisition, dans le chef d'un Belge, de la nationalité allemande, pendant la possession de cette nationalité;

e) Pendant la durée du mariage, pour la veuve remariée à un sujet allemand et restée Belge »;

2° Il est ajouté un « 1°bis » rédigé comme suit :

« 1°bis. Le droit à l'obtention ou à la jouissance des pensions, allocations ou rentes peut être suspendu par une décision motivée du ministre qui a les pensions militaires dans ses attributions, pour les Belges qui acquièrent volontairement une nationalité étrangère ou qui perdent la qualité de Belge, même si cette perte est subordonnée à l'autorisation du Roi, pendant la possession d'une nationalité étrangère ou la privation de la qualité de Belge. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 37. § 1. Voor de personen wier recht of pensioenen of renten, op de datum van de bekendmaking van de onderhavige wet, geschorst is bij toepassing van de vroegere bepalingen van artikel 65, 1°, d) en e), van de voornoemde samengevoegde wetten, is het genot van de in artikel 36 bedoelde wijzigingen afhankelijk van een aanvraag die, op straffe van nietigheid, bij een ter post aangetekend schrijven, bij de minister tot wiens bevoegdheid de militaire pensioenen behoren ingediend wordt.

§ 2. Dit genot gaat in :

— Op 1 januari 1979, wanneer de aanvraag ingediend wordt binnen de drie maanden na de bekendmaking van de onderhavige wet;

— In de andere gevallen, op de eerste dag van de maand, volgend op de indiening van de aanvraag.

Art. 37. § 1°. Pour les personnes dont, à la date de la publication de la présente loi, le droit aux pensions ou rentes est suspendu en application des anciennes dispositions de l'article 65, 1°, d) et e), des lois coordonnées précitées, le bénéfice des modifications visées à l'article 36 est subordonné à une demande introduite, à peine de nullité, par lettre recommandée à la poste, auprès du ministre qui a les pensions militaires dans ses attributions.

§ 2. Ce bénéfice prend cours :

— Le 1er janvier 1979, lorsque la demande est introduite dans les trois mois suivant la publication de la présente loi;

— Le premier jour du mois qui suit celui de l'introduction de la demande, dans les autres cas.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL V. — *Afsluiting van de aanvraagtermijnen voor de nog openstaande statuten van nationale erkentelijkheid afhankelijk van de minister van Landsverdediging*

Art. 38. De aanvragen van het voordeel van de statuten van nationale erkentelijkheid hierna bedoeld, zullen niet meer ontvankelijk zijn na 31 maart 1980 :

a) Het statuut van de militairen die tijdens de oorlog 1940-1945 in de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië gediend hebben, ingesteld door de wet van 21 juni 1960;

b) Het statuut van nationale erkentelijkheid ten gunste van de Belgische militairen die tijdens de verschillende fazen van de oorlog 1940-1945 dienst volbracht hebben, ingesteld door het koninklijk besluit van 28 augustus 1964;

c) Het statuut van de personen van Belgische nationaliteit die, na een vrijwillige dienstverbintenis voor de duur van de oorlog te hebben aangegaan, gedurende de oorlog 1940-1945 bij de Belgische Strijdkrachten hebben gediend, ingesteld door het koninklijk besluit van 4 december 1974;

d) Het statuut van vergoeding ten gunste van de Belgische militairen die tijdens de verschillende fazen van de mobilisatie van 1939-1940 dienst hebben volbracht, ingesteld door het koninklijk besluit van 20 februari 1975;

e) Het statuut van de ontvluchten van de oorlog 1940-1945, ingesteld door het koninklijk besluit van 11 maart 1975.

Art. 38. Les demandes au bénéfice des statuts de reconnaissance nationale repris ci-après, ne seront plus recevables après le 31 mars 1980 :

a) Le statut des militaires qui ont effectué du service pendant la guerre 1940-1945 dans les Forces belges en Grande-Bretagne, instauré par la loi du 21 juin 1960;

b) Le statut de reconnaissance nationale en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la guerre 1940-1945, instauré par l'arrêté royal du 28 août 1964;

c) Le statut des personnes de nationalité belge qui, après avoir contracté un engagement volontaire pour la durée de la guerre, ont ac-

compli du service pendant la guerre de 1940-1945 dans les forces belges, instauré par l'arrêté royal du 4 décembre 1974;

d) Le statut de réparation en faveur des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation de 1939-1940, instauré par l'arrêté royal du 20 février 1975;

e) Le statut des évadés de la guerre de 1940-1945, instauré par l'arrêté royal du 11 mars 1975.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote de l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN BETREFFENDE DE PENSIOENEN VOOR DE BURGERLIJKE SLACHTOFFERS VAN BEIDE OORLOGEN EN HUN RECHTHEBBENDEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LEGISLATION RELATIVE AUX PENSIONS DES VICTIMES CIVILES DES DEUX GUERRES ET DE LEURS AYANTS DROIT

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet inzake pensioenen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif aux pensions des victimes des deux guerres.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de verslaggever.

De heer Verleysen, verslaggever. — In het verslag staan twee belangrijke zaken. In de eerste plaats dat de commissie zich erover verheugt dat een einde wordt gemaakt aan de ongelijke behandeling tussen de burgerlijke oorlogsslachtoffers en de militairen, wat betreft de groot-invaliden.

Ten tweede, wordt aan mensen die vroeger een aanvraag hebben ingediend maar die werd afgewezen om reden die thans niet meer zouden gelden, een nieuwe kans geboden.

Een andere belangrijke zaak is, dat de commissie voor de Volksgezondheid een bespreking zal wijden aan alle nog hangende problemen in verband met de burgerlijke oorlogsslachtoffers. Op grond daarvan zal dan een nieuwe politiek voor de toekomst worden uitgestippeld. Dat was wat ik namens de commissie wenst mede te delen. De technische uitleg vindt u in het verslag. *(Applaus op alle banken.)*

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé :

Artikel één luidt :

HOOFDSTUK I. — *Wijzigingen in de wetten betreffende de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen*

Artikel 1. Artikel 2bis, § 2, van de gecoördineerde wetten van 19 augustus 1921 op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers, daarin ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 23 december 1970 en gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 23 december 1970 en gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 28 mei 1975, wordt aangevuld met het volgende derde lid, dat uitwerking heeft op 1 januari 1978 :

« De aldus berekende en op het onmiddellijk lagere veelvoud van 4 afgeronde enige bedragen van de speciale vergoedingen voor hulp van een derde persoon worden evenwel verhoogd met 20 pct. wanneer de gerechtigden invaliden zijn op welke artikel 2, § 1, vierde lid, gewijzigd bij de wet van 27 mei 1969, van toepassing is. »

CHAPITRE I. — *Modifications aux lois relatives aux victimes civiles des deux guerres*

Article 1er. L'article 2bis, § 2, des lois coordonnées du 19 août 1921 sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre, y inséré par l'article 2 de la loi du 23 décembre 1970 et modifié par l'article 1er de la loi du 28 mai 1975, est complété par l'alinéa 3 suivant, qui produit ses effets le 1er janvier 1978 :

« Les taux uniques des indemnités spéciales pour l'aide de tierce personne ainsi calculés et arrondis au multiple de 4 immédiatement inférieur sont toutefois majorés de 20 p.c. lorsque les bénéficiaires sont des invalides tombant sous l'application de l'article 2, § 1er, alinéa 4, modifié par la loi du 27 mai 1969. »

— Aangenen.

Adopté.

Art. 2. Artikel 10ter van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, ingevoegd bij artikel 12 van de wet van 23 december 1970 en gewijzigd bij artikel 3 van de wet van 28 mei 1975, wordt aangevuld met het volgende derde lid, dat uitwerking heeft op 1 januari 1978 :

« De aldus berekende en op het onmiddellijk lagere veelvoud van 4 afgeronde enige bedragen van de speciale vergoedingen voor hulp van een derde persoon worden evenwel verhoogd met 20 pct. wanneer de gerechtigden invaliden zijn op wie artikel 6, § 2, gewijzigd bij de wetten van 15 juni 1967 en 27 mei 1969, op artikel 6, § 3bis, ingevoegd bij de wet van 15 juni 1967 en gewijzigd bij de wet van 27 mei 1969, van toepassing is. »

Art. 2. L'article 10ter de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, inséré par l'article 12 de la loi du 23 décembre 1970 et modifié par l'article 3 de la loi du 28 mai 1975, est complété par l'alinéa 3 suivant, qui produit ses effets le 1er janvier 1978 :

« Les taux uniques des indemnités spéciales pour aide de tierce personne ainsi calculés et arrondis au multiple de 4 immédiatement inférieur sont toutefois majorés de 20 p.c. lorsque les bénéficiaires sont des invalides tombant sous l'application de l'article 6, § 2, modifié par les lois des 15 juin 1967 et 27 mai 1969 ou de l'article 6, § 3bis, inséré par la loi du 15 juin 1967 et modifié par la loi du 27 mai 1969. »

— Aangenen.

Adopté.

Art. 3. De nieuwe enige bedragen zoals die voortvloeien uit de toepassing van de artikelen 1 en 2 van deze wet, afgerond op het onmiddellijk lagere veelvoud van 4, worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

Voor de toepassing van de voornoemde artikelen worden de door het Rekenhof en de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen gehouden boeken ambtshalve gewijzigd.

Art. 3. Les nouveaux taux uniques résultant de l'application des articles 1er et 2 de la présente loi, arrondis au multiple de 4 immédiatement inférieur, sont fixés par arrêté royal.

Les livres que tiennent la Cour des comptes et la Caisse nationale des Pensions de la guerre sont modifiés d'office en ce qui concerne l'application des articles précités.

— Aangenen.

Adopté.

HOOFDSTUK II. — *Wijzigingen in de wetten betreffende de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en de statuten van de gedeporteerden en de werkweigeraars*

Art. 4. Artikel 4 van dezelfde wet van 15 maart 1954 betreffende de herstpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 wordt aangevuld met het volgende vierde en vijfde lid :

« Een zodanige pensioenaanvraag kan eveneens, in voorkomend geval, worden beschouwd als een regelmatige aanvraag om herziening in de zin van artikel 15 van de wet van 7 juli 1953 houdende inrichting van het statuut der gedeporteerden tot de verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945 en intrekking van de besluitwet van 24 december 1946 of als regelmatige aanvraag om herzie-

ning in de zin van artikel 6 van de wet van 2 april 1958 tot wijziging, wat betreft de werkweigeraars, van de besluitwet van 24 december 1946 waarbij het statuut van de burgerlijke weerstanders en werkweigeraars wordt ingericht.

Een zodanige pensioenaanvraag kan ook nog, in voorkomend geval, worden beschouwd als een regelmatige aanvraag om herziening van een uitvoerbare beslissing van onontvankelijkheid genomen in het raam van de toepassing van de artikelen 14 en 15 van de voornoemde wet van 7 juli 1953 of van de artikelen 5 en 6 van de voornoemde wet van 2 april 1958. »

CHAPITRE II. — *Modifications aux lois relatives aux victimes civiles de la guerre 1940-1945 et aux statuts des déportés et des réfractaires*

Art. 4. L'article 4 de la même loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 est complété par les alinéas 4 et 5 suivants :

« Une telle demande de pension peut également, le cas échéant, être considérée comme une demande régulière en révision au sens de l'article 15 de la loi du 7 juillet 1953 organisant le statut des déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 et abrogeant l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 ou comme demande régulière en révision au sens de l'article 6 de la loi du 2 avril 1958 modifiant, en ce qui concerne les réfractaires, l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des résistants civils et des réfractaires.

Une telle demande de pension peut encore, le cas échéant, être considérée comme une demande régulière en révision d'une décision exécutoire d'irrecevabilité prise dans le cadre de l'application des articles 14 et 15 de la loi précitée du 7 juillet 1953 ou des articles 5 et 6 de la loi précitée du 2 avril 1958. »

— Aangenen.

Adopté.

Art. 5. 1° Pensioenaanvragen waarover nog niet uitspraak is gedaan op het ogenblik van het in werking treden van deze wet hebben uitwerking, wat betreft de toepassing van artikel 4 van voornoemde wet, op dezelfde datum als die normaal vastgesteld voor de ingangsdatum van het pensioen.

2° Uitvoerbare beslissingen niet in overeenstemming met artikel 4 van deze wet worden herzien op verzoek van de belanghebbenden. De aanvraag om herziening heeft uitwerking de eerste dag van het kwartaal volgend op de indiening ervan.

Art. 5. 1° Les demandes pension sur lesquelles il n'a pas encore été statué au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi ont effet en ce qui concerne l'application de l'article 4 de ladite loi à la même date que celle normalement prévue pour la prise de cours de la pension.

2° Les décisions exécutoires qui ne sont pas conformes à l'article 4 de la présente loi sont révisées à la demande des intéressés. La demande en révision a effet le premier jour du trimestre qui suit son introduction.

— Aangenen.

Adopté.

Art. 6. Artikel 21 van de wet van 6 juli 1964 strekkende tot het aanbrengen van sommige aanpassingen aan de wetten betreffende de pensioenen, toelagen en vergoedingen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 en van de oorlog 1940-1945 en van hun rechthebbenden, wordt opgeheven.

Art. 6. L'article 21 de la loi du 6 juillet 1964 tendant à apporter certaines modifications aux lois relatives aux pensions, allocations et indemnités des victimes civiles de la guerre 1914-1918 et de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, est abrogé.

— Aangenen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote de l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE VASTE VERHOUDINGEN WAARBIJ DE BEDRAGEN VAN DE PENSIOENEN VOOR BURGERLIJKE SLECHTOFFERS VAN BEIDE OORLOGEN EN HUN RECHTHEBBENDEN AAN DE BEDRAGEN VAN DE VERGOEDINGSPENSIOENEN WORDEN GEKOPPELD

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LES RAPPORTS CONSTANTS PAR LESQUELS LES MONTANTS DES PENSIONS DES VICTIMES CIVILES DES DEUX GUERRES ET DE LEURS AYANTS DROIT SONT LIES AUX MONTANTS DES PENSIONS DE RÉPARATION

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet inzake de bedragen van de vergoedingspensioenen.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif aux montants des pensions de réparation.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de verslaggever.

De heer Verleysen, verslaggever. — Ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, Minister van Volksgezondheid en Leefmilieu. — Mijnheer de Voorzitter, ik had nog graag aan de heer De Rore willen antwoorden dat de twee gevallen die hij signaleert heeft, bij de bespreking van het eerste ontwerp, door mij genoteerd werden. Ik wil doen opmerken dat reeds nu vermoedens kunnen ontstaan. De commissies mogen op dit gebied op een soevereine manier uitspraak doen.

Ik ben ten eerste verrast dat deze prangende voorbeelden die ik u hoorde citeren, Mijnheer De Rore, niet een gunstige oplossing kregen. Ik wil daarbij zeer duidelijk stellen dat ik op uw vragen nu reeds een positief antwoord kan geven. De commissies handelen in alle soevereiniteit en mogen een beroep doen op alle rechtsmiddelen, met inbegrip van de vermoedens.

Ik vrees echter dat de gevallen waarover u spreekt, Mijnheer De Rore, reeds een definitieve beslissing hebben gekregen en kracht van gewijsde hebben.

Dit betekent dat nieuwe elementen zouden moeten worden aangebracht om ze opnieuw in onderzoek te stellen. Zodra u mij in dit opzicht nauwkeurige gegevens kunt verstrekken zal ik mijn medewerkers vragen deze twee dossiers met aandacht te volgen. Het zou jammer zijn niet een gunstige oplossing te vinden voor dergelijke specifieke en tragische gevallen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Artikel één luidt:

Artikel 1. In artikel 2bis, § 1, van de wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers, gecoördineerd op 19 augustus 1921, ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 23 december 1970 en gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 15 juli 1976 en bij artikel 1 van de wet van 30 december 1977, wordt de tabel van de periodes en verhoudingen van de enige bedragen van de uitkeringen voor invaliden bedoeld in artikel 2, § 1, leden 3 en 4, gewijzigd als volgt, met uitwerking op 1 januari 1979:

« a) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 2, § 1, derde lid:

Burgerlijke slachtoffers wier schade het gevolg is van een vaderlandlievende daad:

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 25	30 à 100
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	73	78
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	77	82
Met ingang van 1 januari 1980	81	86

Andere burgerlijke slachtoffers:

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 15	30 à 100
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	63	68
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	67	72
Met ingang van 1 januari 1980	71	76

« b) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 2, § 1, vierde lid:

Burgerlijke slachtoffers wier schade het gevolg is van een vaderlandlievende daad:

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 100	
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	88	
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	92	
Met ingang van 1 januari 1980	96	

Andere burgerlijke slachtoffers:

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 100	
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	78	
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	82	
Met ingang van 1 januari 1980	86	

Article 1er. A l'article 2bis, § 1er, des lois sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre, coordonnées le 19 août 1921, insérées par l'article 2 de la loi du 23 décembre 1970 et modifiées par l'article 1er de la loi du 15 juillet 1976 et par l'article 1er de la loi du 30 décembre 1977, le tableau reprenant les périodes et proportions des taux uniques des allocations des invalides visées par l'article 2, § 1er, alinéas 3 et 4, est modifié comme suit, avec effet au 1er janvier 1979:

« a) Quant aux invalides visés par l'article 2, § 1er, alinéa 3:

Victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique:

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 25	30 à 100
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	73	78
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	77	82
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	81	86

Autres victimes civiles:

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 25	30 à 100
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	63	68
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	67	72
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	71	76

« b) Quant aux invalides visés par l'article 2, § 1er, alinéa 4:

Victimes civiles dont le dommage est la conséquence d'un acte patriotique:

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 100	
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	88	
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	92	
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	96	

Autres victimes civiles:

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 100	
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	78	
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	82	
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	86	

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. In artikel 6bis van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstellpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, ingevoegd bij artikel 10 van de wet van 23 december 1970 en gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 15 juli 1976 en bij artikel 2 van de wet van 30 december 1977, wordt de tabel van de periodes en verhoudingen van de enige bedragen van de pensioenen voor invaliden bedoeld in artikel 6, gewijzigd als volgt, met uitwerking op 1 januari 1979:

« a) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 6, § 1 :

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 25	30 à 100
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	63	68
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	67	72
Met ingang van 1 januari 1980	71	76

« b) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 6, § 2 :

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 100	
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	78	
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	82	
Met ingang van 1 januari 1980	86	

« c) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 6, § 3 :

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 25	30 à 100
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	73	78
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	77	82
Met ingang van 1 januari 1980	81	86

« d) Wat betreft de invaliden bedoeld in artikel 6, § 3bis :

Periodes en verhoudingen	Invaliditeitspercentage	
	10 à 100	
Van 1 januari 1978 tot 31 december 1978	88	
Van 1 januari 1979 tot 31 december 1979	92	
Met ingang van 1 januari 1980	96	

Art. 2. A l'article 6bis de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, inséré par l'article 10 de la loi du 23 décembre 1970 et modifié par l'article 2 de la loi du 15 juillet 1976 et par l'article 2 de la loi du 30 décembre 1977, le tableau reprenant les périodes et proportions des taux uniques des pensions des invalides visés par l'article 6, est modifié comme suit, avec effet au 1er janvier 1979 :

« a) Quant aux invalides visés à l'article 6, § 1er :

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 25	30 à 100
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	63	68
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	67	72
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	71	76

« b) Quant aux invalides visés à l'article 6, § 2 :

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 100	
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	78	
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	82	
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	86	

« c) Quant aux invalides visés à l'article 6, § 3 :

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)	
	10 à 25	30 à 100
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	73	78
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	77	82
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	81	86

« d) Quant aux invalides visés à l'article 6, § 3bis :

Périodes et proportions	Taux d'invalidité (%)
	10 à 100
Du 1 ^{er} janvier 1978 au 31 décembre 1978	88
Du 1 ^{er} janvier 1979 au 31 décembre 1979	92
A partir du 1 ^{er} janvier 1980	96
— Aangenomen.	
Adopté.	

Art. 3. De nieuwe enige bedragen zoals die voortvloeien uit de toepassing van de artikelen 1 en 2 van deze wet, afgerond op het onmiddellijk lagere veelvoud van 4, worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

Voor de toepassing van de voornoemde artikelen worden de door het Rekenhof en de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen gehouden boeken ambtshalve gewijzigd.

De pensioenachterstallen voortvloeiend uit de bij die artikelen bedoelde wijziging van de bedragen zijn evenwel slechts verschuldigd indien de pensioengerechtigde in leven is op de datum van 1 oktober 1979.

Art. 3. Les nouveaux taux uniques résultant de l'application des articles 1er et 2 de la présente loi, arrondis au multiple de 4 immédiatement inférieur, sont fixés par arrêté royal.

Les livres que tiennent la Cour des comptes et la Caisse nationale des Pensions de la guerre sont modifiés d'office en ce qui concerne l'application des articles précités.

Les arriérés de pension résultant de la modification des taux visés à ces articles ne sont toutefois dus que si le bénéficiaire de la pension est en vie à la date du 1er octobre 1979.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote de l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

INTERPELLATIES — INTERPELLATIONS

Verzoeken — Demandes

De Voorzitter. — Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen :

1° Van de heer Houben tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over « de vergoedingen Ziv » ;

Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes :

1° De M. Houben au ministre de la Prévoyance sociale et des Pensions sur « les indemnités en matière d'Ami » ;

2° Van Mevr. Mayence tot de minister van Justitie over « de staking van de gevangenisbewakers ».

2° De Mme Mayence au ministre de la Justice sur « la grève des gardiens de prisons ».

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

Le Sénat se réunira demain, mercredi 13 juin, à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, woensdag 13 juni, te 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 18 h 10 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 18 u. 10 m.)

612